

N:o 8.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 1 juni 1908.

— — — — Andra Kammaren den 1 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen angående regleringen af utgifterna under riksstatens åttonde hufvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet.

(Statsutskottets utlåtanden n:is 9, 12, 61, 100, 101, 118, 119, 137, 138, 139, 146 och 190 samt memorial n:is 60, 159 och 189 äfvensom sammansatta stats- och lagutskottets utlåtande n:o 3).

Till Konungen.

I afseende å regleringen af utgifterna under riksstatens åttonde hufvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet, får Riksdagen för Eders Kungl. Maj:t anmäla följande beslut:

Ordinarie anslag.

Ecklesiastikdepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli.

1:o) I den till Riksdagen den 14 januari 1908 aflättna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Eders Kungl. Maj:t i punkten 1 under åttonde hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att höja arfvodet åt expeditionschefen i ecklesiastikdepartementet från 7,500 kronor till 9,600 kro-

nor, däraf 3,000 kronor skola anses motsvara tjänstgöringspenningar, samt för sådant ändamål öka anslaget till ecklesiastikdepartementets afdelning af Eders Kungl. Maj:ts kansli, nu 87,400 kronor, till 89,500 kronor, eller med 2,100 kronor.

Under hänvisning till hvad Riksdagen i skrifvelse denna dag angående regleringen af utgifterna under riksstatens sjätte hufvudtitel anført i afseende å löneförhöjning åt expeditionschefen i civildepartementet, får Riksdagen meddela, att Riksdagen höjt arvodet åt expeditionschefen i ecklesiastikdepartementet från 7,500 kronor till 9,000 kronor, däraf 3,000 kronor skola anses motsvara tjänstgöringspenningar, samt för sådant ändamål ökat anslaget till ecklesiastikdepartementets afdelning af Eders Kungl. Maj:ts kansli, nu 87,400 kronor, till 88,900 kronor, eller med 1,500 kronor.

Riks- och landsarkiven.

2:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att, ej mindre, med uteslutande ur den för arkivdepån i Visby fastställda aflöningsstaten af den däri upptagna posten: för uppehållande af vaktmästargöromål och skötsel af värmeledning, jämte fri bostad, 500 kronor, samt med godkännande af de i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 13 januari 1908 omförmälda bestämmelser för åtnjutande af de i staten upptagna aflöningsförmåner, i staten uppföra dels för en vaktmästare, jämte fri bostad, 600 kronor, däraf 400 kronor lön och 200 kronor tjänstgöringspenningar, med rätt för vaktmästaren att efter fem år erhålla förhöjning å lönen med 100 kronor, dels ock för skötsel af värmeledning ett belopp af 150 kronor äfvensom för tillämpning af den sålunda ändrade staten höja anslaget till arkivdepån i Visby från dess nuvarande belopp, 1,900 kronor, med 250 kronor, eller till 2,150 kronor,

än jämväl medgifva, att det vaktmästaren vid arkivdepån tillkommande ålderstillägg må utgå af det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslaget: ålderstillägg.

Vid bifall till hvad sålunda föreslagits skulle anslaget till riks- och landsarkiven, nu utgörande 59,900 kronor, komma att ökas till 60,150 kronor.

Riksdagen, som funnit den föreslagna löneförbättringen för vaktmästaren vid ifrågavarande arkivdepå af behovet påkallad och icke haft något

att erinra mot de ifrågasatta bestämmelserna för aflöningsförmånernas åtnjutande, har alltså ej mindre med uteslutande ur den för arkivdepån i Visby fastställda aflöningsstaten af den däri upptagna posten: för uppehållande af vaktmästargöromål och skötsel af värmeledning, jämte fri bostad, 500 kronor, samt med godkännande af de i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 13 januari 1908 omförmälda bestämmelser för åtnjutande af de i staten upptagna aflöningsförmåner, i staten uppfört dels för en vaktmästare, jämte fri bostad, 600 kronor, däraf 400 kronor lön och 200 kronor tjänstgöringspenningar, med rätt för vaktmästaren att efter fem år erhålla förhöjning å lönen med 100 kronor, dels ock för skötsel af värmeledning ett belopp af 150 kronor äfvensom för tillämpning af den sålunda ändrade staten höjt anslaget till arkivdepån i Visby från dess nuvarande belopp, 1,900 kronor, med 250 kronor, eller till 2,150 kronor; än äfven medgifvit, att det vaktmästaren vid arkivdepån tillkommande ålders-tillägg må utgå af det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslaget: ålderstillägg.

På grund af detta beslut har anslaget till riks- och landsarkiven, nu utgörande 59,900 kronor, ökats till 60,150 kronor.

Kungl. biblioteket.

3:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att höja kungl. bibliotekets anslag till böckers inköp och inbindning från dess nuvarande belopp, 34,000 kronor, till 45,000 kronor, eller med 11,000 kronor. Vid bifall härtill skulle anslaget till kungl. biblioteket, nu 81,700 kronor, komma att ökas till 92,700 kronor.

Riksdagen har af öfverbibliotekariens i det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 13 januari 1908 intagna framställning i ämnet funnit det framgå, att kungl. biblioteket icke med sitt nuvarande anslag till böckers inköp och inbindning kan på ett tillfredsställande sätt möta de kraf, som äro afsedda att med anslaget tillgodoses, och då Riksdagen icke funnit den begärda anslagshöjningen, 11,000 kronor, större än hvad af omständigheterna må anses påkalladt, har Riksdagen höjt kungl. bibliotekets anslag till böckers inköp och inbindning från dess nuvarande belopp, 34,000 kronor, till 45,000 kronor, eller med 11,000 kronor.

Till följd häraf har anslaget till kungl. biblioteket, nu 81,700 kronor ökats till 92,700 kronor.

Universitetet och Karolinska mediko-kirurgiska institutet.

4:o) I en den 6 mars 1908 till Riksdagen aflåten proposition n:o 97, har Eders Kungl. Maj:t under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag föreslagit Riksdagen *dels* att medgifva och bestämma, att i staterna för universitetet i Uppsala och Lund samt karolinska mediko-kirurgiska institutet, med därtill hörande särskilda föreskrifter, följande förändringar vidtagas:

för universitetet i Uppsala:

a) att i stället för en hvar af samtliga i staten uppförda extra ordinarie professorsbefattningar, med undantag af extra ordinarie professurerna i praktisk teologi, i medicinsk och fysiologisk kemi, i anatomi med tjänstgöringsskyldighet för innehafvaren såsom prosektor, i klassiska språk och i växtbiologi, upprättas och i staten införes professor i det eller de ämnen, som den extra ordinarie professorsbefattningen omfattat, därvid innehafvaren af sistnämnda befattning varder innehafvare af den nya professuren;

b) att för en hvar af såväl nuvarande som nu tillkommande professurer, med undantag af förste teologie professorsbefattningen och professuren i psykiatri, för hvilka aflöningsförmånerna för motsvarande tjänster bibehållas, dock att tjänstgöringspenningarna vid den förra tjänsten skola beräknas till 2,500 kronor, aflöningen skall utgöra 7,500 kronor, däraf 5,000 kronor lön och 2,500 kronor tjänstgöringspenningar, jämte rätt till ett ålderstillägg å 600 kronor efter 5 års tjänstgöring, dock med iakttagande härvid, dels att för Skytteanska professuren i värtalighet och statskunskap ett belopp af 7,000 kronor beräknas tillkomma densamma från Skytteanska stiftelsen, ersättning för spannmålsindelning däri inbegripen, och att fördenskull för denna professor i staten uppföres, jämte nämnda ersättning 1,785 kronor, ett belopp af 500 kronor, hvilket skall anses såsom tjänstgöringspenningar, dels ock att den egentliga lönen för nuvarande professorsbefattningarna i medicinsk och fysiologisk kemi, i fysik, i astronomi, i kemi samt i botanik och praktisk ekonomi med hänsyn till värdet å dem tillkommande boställsrum, hvilket värde beräknas till 900 kronor, upptages till allenast 4,100 kronor för hvar och en;

c) att för en hvar af nuvarande innehafvarna af extra ordinarie professuren i praktisk teologi, J. O. Quensel, och extra ordinarie professuren i medicinsk och fysiologisk kemi, grefve C. T. Mörner, å allmänna indrag-

ningsstaten uppföres ett personligt lönetillägg å 410 kronor, att af vederbörande åtnjutas, så länge han kvarstår vid ifrågavarande befattning;

d) att ur staten uteslutes extra ordinarie professorsbefattningen i anatomi, med tjänstgöringsskyldighet för innehafvaren såsom prosektor, och i stället i staten uppföres en prosektorsbefattning med en aflöning af 6,000 kronor, däraf 4,000 kronor lön och 2,000 kronor tjänstgöringspenningar, jämte två ålderstillägg, hvartdera å 500 kronor, efter respektive 5 och 10 års tjänstgöring, äfvensom att, därest nuvarande innehafvaren af nämnda extra ordinarie professur, O. M. Ramström, ej är villig att öfvertaga den nya prosektorstjänsten, ur aflöningen vid densamma skall bestridas lön och tjänstgöringspenningar för Ramström, som i sådant fall bibehålles vid sin nuvarande rätt i afseende å ej mindre aflöning å stat och ålderstillägg än äfven pension; skolande prosektorstjänsten ej tillsätts, förr än aflöningens användande för dylikt ändamål ej vidare erfordras;

e) att extra ordinarie professuren i klassiska språk uteslutes ur staten och för nuvarande innehafvaren af befattningen, S. K. A. Wide, uppföres å allmänna indragningsstaten de af honom hittills innehafda kontanta löneförmåner, 5,910 kronor, däraf 1,200 kronor tjänstgöringspenningar, att af honom åtnjutas, så länge han kvarstår vid ifrågavarande befattning; skolande han bibehållas vid rätt till naturaförmåner från universitetet äfvensom vid den rätt till pension, som nu tillkommer honom; samt

f) att den å allmänna indragningsstaten för K. B. Wiklund uppförda personliga extra ordinarie professuren i finsk-ugrisk språkforskning förvandlas till personlig professur för Wiklund, för hvilken å allmänna indragningsstaten aflöningsförmånerna uppföres med ett belopp af 7,500 kronor, däraf 5,000 kronor lön och 2,500 kronor tjänstgöringspenningar, hvarjämte Wiklund förklarar berättigad till ett ålderstillägg å 600 kronor efter 5 års tjänstgöring;

för universitetet i Lund:

a) att i stället för en hvar af samtliga i staten uppförda extra ordinarie professorsbefattningar, med undantag af extra ordinarie professuren i klassiska språk, upprättas och i staten införes professur i det eller de ämnen, som den extra ordinarie professorsbefattningen omfattat, därvid innehafvaren af sistnämnda befattning varder innehafvare af den nya professuren;

b) att för en hvar af såväl de nuvarande professurerna, med undantag af de till teologiska fakulteten hörande, för hvilka aflöningsförmånerna bi-

behållas, dock att tjänstgöringspenningarna skola beräknas till 2,500 kronor, som nu tillkommande professurer aflöningen skall utgöra 7,500 kronor, däraf 5,000 kronor lön och 2,500 kronor tjänstgöringspenningar, jämte rätt till ett ålderstillägg å 600 kronor efter 5 års tjänstgöring; skolande i denna aflöning för den ena af de två nu tillkommande professurerna inom teologiska fakulteten inberäknas inkomsten af Hellestads, Dalby och Bonderups församlingars prebendepastorat med 6,210 kronor och för den andra inkomsten af Husie och Västra Skreflinge församlingars prebendepastorat med 5,879 kronor;

c) att för den professor inom teologiska fakulteten, som i enlighet med 1907 års stat åtnjuter afkastningen af Stora Uppåkra och Flackarps församlingars prebendepastorat, skall från och med den tidpunkt, då han enligt de för öfriga professorer gällande grunder skulle vara berättigad till ålderstillägg, ur ålderstilläggsfonden årligen utgå ett tillskott af 53 kronor; samt

d) att extra ordinarie professuren i klassiska språk indrages och utslutes ur staten;

för karolinska institutet:

a) att i stället för en hvar af samtliga i staten uppförda extra ordinarie professorsbefattningar, med undantag af extra ordinarie professuren i kemi och farmaci, upprättas och i staten införes professor i det eller de ämnen, som den extra ordinarie professorsbefattningen omfattat, därvid innehafvaren af sistnämnda befattning varder innehafvare af den nya professuren;

b) att för en hvar af såväl nuvarande som nu tillkommande professurer, med undantag af professurerna i psykiatri och syfilidologi, aflöningen skall utgöra 8,100 kronor, däraf 5,000 kronor lön, 2,500 kronor tjänstgöringspenningar och 600 kronor ortstillägg, jämte rätt till ett ålderstillägg å 600 kronor efter 5 års tjänstgöring; dock med iakttagande härvid, dels att för professuren i nervsjukdomar ett belopp af 4,415 kronor beräknas tillkomma densamma från vederbörande donation, och att fördenskull för denna professor, utan att därigenom någon förändring med afseende å pensionsrätt äger rum, i staten upptages ett belopp af 3,685 kronor, däraf såsom lön 585 kronor, såsom tjänstgöringspenningar 2,500 kronor och såsom ortstillägg 600 kronor, dels ock att för två af de hittillsvarande ordinarie professurerna i anatomi, i patologisk anatomi, i fysiologi och i kemi med hänsyn till värdet å dem tillkommande boställsrum, hvilket

värde beräknas till 1,200 kronor, ortstillägg icke skall utgå samt den egentliga lönen upptagas till allenast 4,400 kronor;

c) att innehafvaren af professuren i psykiatri förklaras berättigad att i likhet med öfriga professorer komma i åtnjutande af ett ålderstillägg å 600 kronor;

d) att för professuren i syfilidologi aflöningen skall utgöra 5,500 kronor, däraf lön 3,300 kronor, tjänstgöringspenningar 1,600 kronor och ortstillägg 600 kronor, med rätt till ett ålderstillägg å 600 kronor efter 5 års tjänstgöring, hvarjämte innehafvaren af nämnda befattning skall äga rätt till enahanda pension som öfriga professorer; samt

e) att för nuvarande innehafvaren af extra ordinarie professuren i kemi och farmaci, S. Jolin, å allmänna indragningsstaten uppföres ett personligt lönetillägg å 500 kronor, att af honom åtnjutas, så länge han kvarstår vid ifrågavarande befattning;

dels att medgifva och bestämma, att i staterna för universiteten i Uppsala och Lund samt karolinska institutet, med därtill hörande särskilda föreskrifter, skola, med ändring af härutinnan nu gällande bestämmelser, för de befattningshafvare, som upptagas i de uti statsrådsprotokollet under afdelningarna II och III angifna, af departementschefen framlagda förslag, uppföras de för dem i samma förslag intagna aflöningsförmåner;

dels att godkänna de villkor och bestämmelser, som af departementschefen föreslagits för åtnjutande af de i de under afdelningarna I, II och III uti statsrådsprotokollet framlagda förslag upptagna aflöningsförmåner för i förslagen angifna befattningar vid universiteten i Uppsala och Lund samt karolinska institutet, äfvensom förklara, ej mindre att enhvar, som med eller efter ingången af år 1909 tillträder nu afsedd befattning vid universiteten eller karolinska institutet, skall vara pliktig att underkasta sig nyssberörda villkor och bestämmelser, än äfven att de förutvarande innehafvare af dylika befattningar, hvilka icke före viss angifven tidpunkt anmäla, att de vilja underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem dittills tillkommande aflöningsförmåner äfvensom, i den mån ej annat föranledes af bestämmelserna i lagen angående civila tjänsteinnehafvares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem;

dels att, med upphäfvande af härutinnan nu gällande, af Eders Kungl. Maj:t och Riksdag fastställda föreskrifter, medgifva och bestämma:

att vid universitetet i Uppsala skola, med inberäknande af nu befint-

liga docentstipendier, finnas 33 sådana stipendier, nämligen för teologiska fakulteten 4, för juridiska fakulteten 3, för medicinska fakulteten 3, för humanistiska sektionen af filosofiska fakulteten 9, för matematisk-naturvetenskapliga sektionen af samma fakultet 7, för filosofiska fakulteten i dess helhet gemensamt 2 äfvensom 5 ej vid viss fakultet eller sektion fasta stipendier;

att vid universitetet i Lund skola, med inberäkande af nu befintliga docentstipendier, finnas 28 sådana stipendier, nämligen för teologiska fakulteten 2, för juridiska fakulteten 3, för medicinska fakulteten 2, för humanistiska sektionen af filosofiska fakulteten 8, för matematisk-naturvetenskapliga sektionen af samma fakultet 6, för filosofiska fakulteten i dess helhet gemensamt 2 äfvensom 5 ej vid viss fakultet eller sektion fasta stipendier;

att vid karolinska institutet skola upprättas 3 nya docentstipendier;

att samtliga dessa stipendier skola utgå med 2,500 kronor för år hvardera;

att hvardera af dessa stipendier må, enligt närmare bestämmelser af Eders Kungl. Maj:t, af kanslern för rikets universitet tilldelas vederbörande docenter under en sammanlagd tid af 6 år för hvarje innehafvare; samt

att Eders Kungl. Maj:t må, där särskilda förhållanden det påkalla, medgifva, att stipendium får af samma innehafvare, utöfver nyssnämnda 6 år, åtnjutas under ytterligare högst 3 år;

dels att bestämma, att enligt de närmare föreskrifter, som af Eders Kungl. Maj:t meddelas, vikariearfvode må vid universiteten i Uppsala och Lund samt karolinska institutet, i den mån därför tillgängliga medel förslå, utgå vid förordnande att med full tjänstgöringsskyldighet uppehålla professorsbefattning med 4,000 kronor för år och vid förordnande att uppehålla fast laborator-, sektors- eller observatorstjänst med högst 3,500 kronor för år; Eders Kungl. Majt dock obetaget att, där särskilda förhållanden det påkalla, förordna, att vikariearfvode till högre belopp än nu är sagdt må utgå; skolande i fråga om berörda vikariearfvoden iakttagas, att, därest docentstipendiat innehar förordnande som nu omförmålts, stipendiebeloppet eller viss del däraf, enligt af Eders Kungl. Maj:t gifna bestämmelser, innehålles för att på lämpligt sätt för vederbörande högskolas verksamhet tillgodogöras; samt

att medgifva, att från vederbörande till arfvoden åt vikarierande lärare afsedda anslag må till den, som fullgör uppdrag att å fakultets eller sektionens eller vederbörande lärarkollegiums vägnar vid akademisk disputation opponera, därest han ej innehar docentstipendium eller är ordinarie lärare vid någotdera af universiteten eller vid karolinska institutet eller såsom tillförordnad lärare för minst en termin vid någon af

dessa högskolor åtnjuta ett arfvode, som för år minst uppgår till 2,500 kronor, utgå ersättning för nämnda uppdrags fullgörande med ett belopp af högst 100 kronor, dock med iakttagande att härigenom ej någon minskning får förorsakas i de belopp, som till fyllnad i vikariearfvoden under året skola utgå ur dessa anslag;

dels att, med ändring af härutinnan nu gällande föreskrifter, godkänna det i statsrådsprotokollet angifna, af departementschefen framlagda förslaget till stat för universitetskanslersexpeditionen, jämte de villkor och bestämmelser, som af departementschefen föreslagits för åtnjutande af de för kanslerssekreteraren ifrågasatta aflöningsförmåner, äfvensom förklara, att den, som med eller efter 1909 års ingång tillträder ifrågavarande befattning, skall vara pliktig underkasta sig samma villkor och bestämmelser;

dels att föreskrifva att värdena af de förmåner af vissa famnar ved samt besittningsrätt till akademisk åkerlott och ersättning för humlegårdslott vid universitetet i Uppsala, så ock afkastning af ängslott i Kannick in natura eller vederlag därför vid universitetet i Lund, som af vederbörande befattningshafvare afstås vid tillträde af de föreslagna nya aflöningsförmånerna, skola ingå till den vid hvarterdera universitetet befintliga ålders-tilläggsfonden,

dels ock att — med uteslutande ur utgiftsstaten för universitetet i Uppsala af den under A) upptagna anslagsrubriken »kanslersexpeditionen» med därunder uppförda post å 3,000 kronor och af den jämväl under A) upptagna posten: »Till ålderstillägg åt fogden med flera, förslagsvis, kronor 4,150», ur utgiftsstaten för universitetet i Lund af den under A) upptagna anslagsrubriken »kanslersexpeditionen» med därunder upptagna post å 2,000 kronor samt ur karolinska institutets stat af det såsom arfvode åt kanslerssekreteraren upptagna belopp af 1,000 kronor — höja anslaget till universitetet i Uppsala med 183,189 kronor, anslaget till universitetet i Lund med 151,216 kronor och anslaget till karolinska institutet med 78,135 kronor samt under ny rubrik: universitetskanslerns expedition, på ordinarie stat under riksstatens åttonde hufvudtitel uppföra ett anslag å 10,100 kronor, däraf förslagsanslag, högst, 1,900 kronor, äfvensom förklara, att ålderstillägg för samtliga därtill berättigade befattningshafvare vid universiteten och karolinska institutet samt för kanslerssekreteraren må utgå af det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslag: ålders-tillägg, såvidt universiteten angår dock endast i den mån den vid hvarterdera af dem befintliga ålderstilläggsfonden icke lämnar tillgång därtill.

I sammanhang härmed har Riksdagen till behandling förehaft särskilda inom Riksdagen i ämnet väckta motioner, däri föreslagits,

dels att Riksdagen, med förklarande att Eders Kungl. Maj:ts förvarande proposition icke kan bifallas i hvad den afser indragning af extra ordinarie professuren i klassiska språk vid Lunds universitet, måtte dels besluta, att denna professur skall uppföras å universitetets stat med samma löneförmåner som öfriga professorer vid universitetet, dels i skrifvelse till Eders Kungl. Maj:t hemställa, att Eders Kungl. Maj:t före platsens blifvande tillsättning ville låta verkställa utredning rörande dess ombildning till en professur med undervisningsområde i klassisk fornkonst och historia;

dels att Riksdagen måtte besluta, att akademifogden, då han, efter att hafva förvaltadt tjänsten i minst 20 år, afgår därifrån vid fyllda 65 år, skall äga uppbära hela sin då innehafvande lön i pension;

dels att Riksdagen måtte besluta sådant tillägg i mom. b) af de utaf Eders Kungl. Maj:t föreslagna aflöningsvillkoren för universitetens professorer, tjänstemän och betjänte, att musikdirektören vid Uppsala universitet må medgifvas rätt att med sin befattning vid universitetet för ena annan tjänst å statens, Riksdagens eller kommunens stat, om han där till erhåller särskildt tillstånd af vederbörlig myndighet;

dels att Riksdagen med ändring af hvad Eders Kungl. Maj:t i ifrågavarande proposition föreslagit, beträffande aflöningsförmånerna för konservatorn vid zoologiska museum vid universitetet i Uppsala och konservatorn vid zoologiska institutionen vid universitetet i Lund måtte besluta: att i staten för universitetet i Uppsala uppföra aflöningsförmånerna för konservatorn vid zoologiska museum med följande belopp: lön 1,500 kronor, tjänstgöringspenningar 1,000 kronor, tillhoppa 2,500 kronor, samt två ålderstillägg, hvarterda å 500 kronor, efter resp. 5 och 10 års tjänstgöring; och att i staten för universitetet i Lund uppföra aflöningsförmånerna för konservatorn vid zoologiska institutionen med följande belopp: lön 1,500 kronor, tjänstgöringspenningar 1,000 kronor, tillhoppa 2,500 kronor, samt två ålderstillägg, hvarterda å 500 kronor, efter resp. 5 och 10 års tjänstgöring;

dels att Riksdagen måtte besluta att åt de nuvarande innehafvarne af de extra ordinarie professurerna i praktisk teologi och medicinsk och fysiologisk kemi vid Uppsala universitet skola anvisas, utöfver nu innehafvande och af Eders Kungl. Maj:t föreslagna löneförmåner, tvenne ålderstillägg, hvarterda å 500 kronor, efter 5 och 10 års tjänstgöring, att utgå ur ålderstilläggsfonden; att åt nuvarande innehafvaren af den extra ordinarie professuren i klassiska språk vid Uppsala universitet skall beviljas, förutom af Eders Kungl. Maj:t föreslagna löneförmåner, å indragningsstat ytterligare 1,500 kronor samt ett ålderstillägg å 600 kronor efter 5 års

tjänstgöring att utgå ur fonden för ålderstillägg; att det af Eders Kungl. Maj:t föreslagna å allmänna indragningsstaten uppförda personliga lönetillägget åt nuvarande innehafvaren af extra ordinarie professuren i kemi och farmaci vid karolinska institutet, hvilken såsom sådan redan tjänstgjort i 20 år, måtte höjas från 500 till 1,500 kronor årligen; samt att innehafvarne af ifrågakvarande extra ordinarie professorer hädanefter benämnas professorer och, såsom Eders Kungl. Maj:t föreslagit, i likhet med öfriga professorer deltaga i universitetsförvaltningen;

dels att Riksdagen till förmån för ämnet semitiska språk vid Uppsala universitet ville besluta den ändring i Eders Kungl. Maj:ts proposition, att i fråga om docentstipendierna det må bestämmas: att vid universitetet i Uppsala skola, med inberäknande af nu befintliga docentstipendier, finnas 34 sådana stipendier, nämligen för teologiska fakulteten 4, för juridiska fakulteten 3, för medicinska fakulteten 3, för humanistiska sektionen af filosofiska fakulteten 10, för matematisknaturvetenskapliga sektionen af samma fakultet 7, för filosofiska fakulteten i dess helhet gemensamt 2, äfvensom 5 ej vid viss fakultet eller sektion fasta stipendier;

dels att Riksdagen till förmån för ämnet semitiska språk vid Uppsala universitet ville besluta sådan ändring i Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition i fråga om docentstipendierna, att det må bestämmas: att vid universitetet i Uppsala skola, med inberäknande af nu befintliga docentstipendier, finnas 33 sådana stipendier, nämligen för teologiska fakulteten 4, för juridiska fakulteten 3, för medicinska fakulteten 3, för humanistiska sektionen af filosofiska fakulteten 10, för matematisknaturvetenskapliga sektionen af samma fakultet 7, för filosofiska fakulteten i dess helhet gemensamt 2, äfvensom 4 ej vid viss fakultet eller sektion fasta stipendier;

dels att Riksdagen, med ändring af den af Eders Kungl. Maj:t i ifrågakvarande proposition föreslagna staten för universiteten i Uppsala och Lund, ville bevilja åt konservatorn vid botaniska museet i Uppsala en aflöning af 2,500 kronor, hvaraf 1,500 kronor i lön och 1,000 kronor i tjänstgöringspenningar, samt åt konservatorn vid botaniska museet i Lund en aflöning af 2,200 kronor, hvaraf 1,300 kronor i lön och 900 kronor i tjänstgöringspenningar, samt till hvar och en af dessa 3 ålderstillägg af 250 kronor hvartdera att tilläggas lönen efter respektive 5, 10 och 15 års tjänstgöring;

dels och att Riksdagen ville besluta, att den i förevarande proposition föreslagna bestämmelsen, att Eders Kungl. Maj:t må, där särskilda förhållanden det påkalla, medgifva, att docentstipendium får af samma innehafvare, utöfver sex år, åtnjutas under ytterligare högst tre år, finge följande lydelse: att Eders Kungl. Maj:t må, där särskilda förhållanden

det påkalla, medgifva, att tiden för stipendiums åtnjutande af samma innehafvare, utöfver nyssnämnda 6 år, ytterligare utsträcker. Beträffande de af motionärerna till stöd för deras framställningar anförda skäl får utskottet, i den mån desamma icke finnas här nedan angifna, hänvisa till motionerna.

I. Lönereglering för professorerna.

Beträffande först Eders Kungl. Maj:ts förslag om de extra ordinarie professorstjänsternas förvandling, med vissa undantag, till ordinarie professorer med aflöningsförmåner till samma belopp som öfriga tjänster af sistnämnda slag, har Riksdagen ansett sig böra bifalla detsamma. Det lär nämligen icke, såsom ock upprepade gånger från universitetshåll påpekats, under nuvarande förhållanden förefinnas någon skäligh anledning till att de extra professorerna, med samma kompetens och i allmänhet med ett i hufvudsak likartadt arbete som de ordinarie professorerna, skola, på sätt för närvarande äger rum, åtnjuta mindre aflöning och i förhållande till universitetsförvaltningen intaga en lägre tjänsteställning än sistnämnda professorer. Från den sålunda af Eders Kungl. Maj:t föreslagna grundsatsen om de extra ordinarie professurernas förvandling till ordinarie har emellertid gjorts undantag beträffande extra ordinarie professorsbefattningarna i praktisk teologi, i medicinsk och fysiologisk kemi, i anatomi, i klassiska språk och i växtbiologi vid universitetet i Uppsala, i klassiska språk vid universitetet i Lund samt i kemi och farmaci vid karolinska institutet, af hvilka tjänster e. o. professuren i växtbiologi är afsedd att fortfarande såsom sådan bibehållas. Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot hvad sålunda föreslagits beträffande ifrågavarande tjänster vid karolinska institutet och vid Uppsala universitet, med undantag dock af e. o. professuren i klassiska språk.

Vidkommande den för närvarande vakanta extra ordinarie professuren i klassiska språk vid Lunds universitet, hvilken tjänst af Eders Kungl. Maj:t föreslagits till indragning, har, såsom ofvan nämnts, uti en inom Riksdagen väckt motion föreslagits, att densamma måtte uppföras å universitetets stat med samma löneförmåner som öfriga professorer samt att Riksdagen måtte i skrifvelse till Eders Kungl. Maj:t anhålla om utredning rörande tjänstens ombildning till en professur i klassisk fornknuskap och historia. I likhet med motionärerna anser Riksdagen, att utredningen angående behöfligheten af förevarande professur icke kan anses så fullständig, att därpå kan grundas ett beslut om dess indragning, utan torde denna fråga böra

blifva föremål för förnyad undersökning, därvid jämväl, såsom af motionärerna föreslagits, lärer böra komma under ompröfning lämpligheten af dess ombildning till en professur med förändradt undervisningsområde. Däremot synes det ej vara lämpligt att, innan ett på en förnyad utredning grundadt förslag i sådan riktning till Riksdagen inkommit, i staten uppföra tjänsten såsom ordinarie professur, utan anser Riksdagen, att densamma bör upptagas med samma löneförmåner som hittills samt icke tillsättas med ordinarie innehafvare, förrän ofvanberörda utredning och förslag i frågan, föreligga. Här ofvan angifna synpunkter hafva i hufvudsak för Riksdagen gjort sig gällande beträffande motsvarande tjänst vid Uppsala universitet, hvars innehafvare, extra ordinarie professorn S. K. A. Wide, af Eders Kungl. Maj:t föreslagits till öfverflyttning på allmänna indragningsstaten. Jämväl frågan om denna tjänsts indragning eller ombildning torde böra blifva föremål för förnyad utredning, och tjänsten i afbidan härå fortfarande i staten upptagas såsom extra ordinarie professur.

Vidkommande härefter Eders Kungl. Maj:ts förslag till aflöning för professorerna, afser detta att göra bemälda tjänstemän i lönehänseende, frånsedt ortstillägget, likställda med statskommisarierna enligt den för statskontoret vid 1907 års riksdag fastställda stat. Eders Kungl. Maj:t har alltså föreslagit en aflöning af 5,000 kronor lön och 2,500 kronor tjänstgöringspenningar med ett ålderstillägg å 600 kronor efter fem år. Härtill skulle för professorerna vid karolinska institutet komma ortstillägg med 600 kronor. Riksdagen har icke haft annat att emot detta förslag erinra, än att tillräcklig anledning till beviljande af berörda ortstillägg icke synes förefinnas. Visserligen måste de högre lefnadskostnaderna i Stockholm antagas göra sig i samma mån gällande för professorerna vid karolinska institutet som för statskommisarierna, men då å andra sidan de allra flesta af förstnämnda tjänstemän just genom sin placering i hufvudstaden hafva tillfälle att genom utfvande af enskild praktik och genom utförande af olika, i samband med deras tjänsteställning stående uppdrag bereda sig inkomster utöfver professors aflöningen till i många fall afsevärda belopp, anser Riksdagen, att det föreslagna ortstillägget kan utan obillighet ur aflöningen uteslutas, och detta så mycket hellre, som de för närvarande utgående professorslönerna i Stockholm ej äro högre än professorslönerna i Uppsala, ett förhållande, i hvilket de i ärendet hörda sakkunnige ej heller föreslagit någon förändring.

Beträffande extra ordinarie professorerna i praktisk teologi samt i medicinsk och fysiologisk kemi vid Uppsala universitet äfvensom extra ordinarie professuren i kemi och farmaci vid karolinska institutet har Eders Kungl. Maj:t föreslagit, att innehafvarne af de respektive professorerna,

J. O. Quensel, greve C. T. Mörner och S. Jolin, skola under sin tjänstetid bibehållas vid sina nuvarande å ordinarie stat uppförda löneförmåner samt å allmänna indragningsstaten erhålla, de två förstnämnda 410 kronor och den sistnämnde 500 kronor årligen, motsvarande de dem å extra stat för innevarande år beviljade löneförbättringar. I ofvan omnämnda motioner har föreslagits, att ifrågavarande extra ordinarie professorer skulle, förutom de af Eders Kungl. Maj:t föreslagna löneförmånerna, beviljas, Quensel och greve Mörner två ålderstillägg, hvartdera å 500 kronor, efter 5 och 10 års tjänstgöring samt Jolin ett å allmänna indragningsstaten uppfördt personligt lönetillägg af 1,000 kronor utöfver det af Eders Kungl. Maj:t föreslagna. I likhet med motionärerna håller Riksdagen före, att billigheten bjuder att jämväl ifrågavarande extra ordinarie professorer beredas någon förbättring i sina nu innehafvande löner. Beträffande extra ordinarie professorerna Quensel och greve Mörner förekommer emellertid, att i den aflöning af tillhoppa 6,000 kronor för dem hvardera, som af Eders Kungl. Maj:t föreslagits skola för dem uppföras, ingå två ålderstillägg, som redan intjänats eller från och med år 1909 komma att varda intjänta, hvadan det icke lär vara lämpligt att, på sätt af motionärerna föreslagits, tillerkänna ifrågavarande tjänstemän ytterligare ålderstillägg. Då Riksdagen ej heller anser, att någon förhöjning i den å ordinarie stat upptagna lönen eller tjänstgöringspenningarna för dessa professorer, hvilka äro afsedda att ombildas, bör förekomma, torde den lämpligaste formen för en löneförbättring för såväl ifrågavarande extra ordinarie professorer som ock extra ordinarie professorn Jolin vara ett å allmänna indragningsstaten uppfördt personligt lönetillägg. Beträffande beloppet af detta lönetillägg har Riksdagen ansett, att ofvannämnda tre extra ordinarie professorer skäligen böra åtnjuta en slutaflöning af 7,000 kronor. Då extra ordinarie professorerna Quensel och greve Mörner år 1909 komma att å ordinarie stat uppbära, med inräknande af intjänta ålderstillägg, hvardera 5,590 kronor och extra ordinarie professorn Jolin, likaledes med ålderstillägg, 5,500 kronor, erfordras alltså för envar af de båda förstnämnda ett lönetillägg af 1,410 kronor och för den sistnämnde 1,500 kronor.

Extra ordinarie professuren i klassiska språk vid universitetet i Uppsala har af Eders Kungl. Maj:t föreslagits skola ur staten uteslutas och dess innehafvare S. K. A. Wide uppföras å indragningsstat med ett kontant aflöningsbelopp af 5,910 kronor. I en af ofvanberörda motioner har föreslagits, att nämnda belopp måtte höjas med 1,500 kronor och Wide därjämte erhålla rätt till ålderstillägg å 600 kronor efter fem år. På sätt Riksdagen här ofvan uttalat, anser Riksdagen, att ifrågavarande

tjänst fortfarande bör såsom extra ordinarie professur å ordinarie stat upptagas med de för densamma för närvarande bestämda aflöningsförmåner och lärar, då Riksdagen anser, att Wide bör i aflöningshänseende vara jämställd med e. o. professorerna Quensel, greve Mörner och Jolin, jämväl för Wide böra å allmänna indragningsstaten uppföras ett personligt lönetillägg å 1,410 kronor.

Extra ordinarie professuren i anatomi vid Uppsala universitet, med tjänstgöringsskyldighet för innehafvaren såsom prosektor, är föreslagen till indragning och skulle i stället inrättas en prosektorstjänst. Då, på sätt här nedan inhämtas, begynnelseaflöningen för sistnämnda tjänst af Riksdagen bestämts till 5,600 kronor och slutaflöningen till 6,600 kronor, skulle alltså nuvarande innehafvaren af extra ordinarie professuren i anatomi, O. M. Ramström, därest han är villig öfvertaga den nya prosektorstjänsten, erhålla en aflöning, som med 400 kronor understiger den af Riksdagen för extra ordinarie professorerna Quensel, greve Mörner och Jolin bestämda. Då någon anledning till en sådan skillnad icke torde förefinnas, har Riksdagen ansett att, därest Ramström är villig öfvertaga prosektorstjänsten, för honom å allmänna indragningsstaten bör uppföras ett personligt lönetillägg af 400 kronor.

Slutligen har Riksdagen velat såsom sin mening uttala, att ej mindre Quensel, greve Mörner, Jolin och Wide än äfven Ramström, om han öfvertager prosektorstjänsten, böra en hvar benämnas professor samt berättigas att i likhet med öfriga professorer deltaga i universitetsförvaltningen.

II. Lönereglering för vissa andra lärare och tjänstemän.

Beträffande först *laboratorerna och prosektorn vid medicinska fakulteten i Uppsala samt laboratorerna vid karolinska institutet* har Riksdagen af samma grunder, som anförts för dess beslut om uteslutande af ortstilläggen för professorerna vid karolinska institutet, ansett, att de af Eders Kungl. Maj:t föreslagna ortstilläggen å 400 kronor för laboratorerna vid nämnda institut böra ur staten uteslutas. Med anledning häraf och då Riksdagen anser, att aflöningen bör vara densamma för samtliga här ofvan angifna tjänstemän, har Riksdagen jämväl sänkt de af Eders Kungl. Maj:t föreslagna lönerna för laboratorerna och prosektorn i Uppsala från 4,000 kronor till 3,600 kronor.

För *laboratorn i experimentell fysik vid universitet i Uppsala och laboratorn i kemi vid universitetet i Lund samt observatorerna i astronomi vid*

båda universiteten har Riksdagen ansett två ålderstillägg å 500 kronor hvardera vara till fyllest och alltså uteslutit det af Eders Kungl. Maj:t föreslagna tredje ålderstillägget.

Beträffande *konservatorerna vid botaniska museerna i Uppsala och Lund* har såsom ofvan nämnts i en inom Riksdagen väckt motion föreslagits, att för dessa tjänstemän måtte beviljas en begynnelseaflöning af 2,500 kronor för den förstnämnde och 2,200 kronor för den sistnämnde. Motsvarande belopp i Eders Kungl. Maj:ts förslag äro satta till 1,800 och 1,600 kronor. Riksdagen anser i likhet med motionären, att någon löneförhöjning utöfver den af Eders Kungl. Maj:t föreslagna är af behofvet påkallad, men torde emellertid denna förhöjning lämpligen böra begränsas därhän, att begynnelseaflöningen för konservatorn i Uppsala sättes till 2,250 kronor, däraf 1,500 kronor lön och 750 kronor tjänstgöringspenningar, samt motsvarande aflöning vid museet i Lund till 2,000 kronor, däraf 1,300 kronor lön och 700 kronor tjänstgöringspenningar. Hvad Eders Kungl. Maj:t och motionären sammanstämmande föreslagit angående ålderstilläggen har Riksdagen lämnat utan erinran.

Vidkommande *konservatorerna vid zoologiska institutionerna i Uppsala och Lund* har i särskild motion föreslagits, att de af Eders Kungl. Maj:t för dessa tjänstemän upptagna tre ålderstilläggen å 250 kronor hvardera måtte utbytas mot två ålderstillägg å hvardera 500 kronor. Jämväl Riksdagen har funnit, att någon förhöjning i ålderstilläggen utöfver Eders Kungl. Maj:ts förslag bör ifrågavarande tjänstemän beredas, men anser, att sammanlagda beloppet å denna lönetitel bör begränsas till 900 kronor, fördelade i tre ålderstillägg å 300 kronor hvardera efter 5, 10 och 15 år.

I afseende å *musikdirektören vid universitetet i Uppsala* anser Riksdagen, att det af Eders Kungl. Maj:t för denne tjänsteman föreslagna ålderstillägget å 500 kronor efter fem år bör utbytas mot två ålderstillägg å hvardera 250 kronor efter fem och tio år.

Beträffande härefter *tjänstemännen vid Uppsala universitets kansli och olika förvaltningsinstitutioner* har Riksdagen icke kunnat undgå att finna det i Eders Kungl. Maj:ts förslag till stat upptagna antalet sådana befattningshafvaresynnerligen högt, särskildt i förhållande till antalet motsvarande tjänstemän vid Lunds universitet, men då Riksdagen icke ansett sig kunna besluta indragning af någon särskild tjänst, har Riksdagen icke velat motsätta sig förslaget i denna del. Vidkommande de för ifrågavarande tjänstemän föreslagna aflöningar har Riksdagen beträffande *notarietjänsten* inhämtat, att denna befattning sedan lång tid tillbaka förenats med ombudsmannatjänsten — en anordning som är särskildt betingad af de respektive tjänsternas natur. Vid sådant förhållande har Riksdagen funnit den för förstnämnda

tjänst föreslagna aflöningen, 3,700 kronor, däraf 1,500 kronor tjänstgöringspenningar, med tre ålderstillägg å 500 kronor hvardera, väl hög samt ansett, att tjänstgöringspenningarna skäligen kunna sättas till 1,300 kronor och det tredje ålderstillägget uteslutas. Jämväl för *bokhållaren* och *skogsförvaltaren* har Riksdagen utslutit det af Eders Kungl. Maj:t föreslagna tredje ålderstillägget, hvarjämte för förstnämnda tjänsteman tjänstgöringspenningarna sänkts från 1,500 kronor till 1,300 kronor. För *räntmästarne* har af Eders Kungl. Maj:t föreslagits »missräknings- och renskrifningspenningar» samt för *kamreraren vid Uppsala universitet* »renskrifnings- och skrifmateriepenningar» till belopp af, för räntmästaren i Uppsala 500 kronor, för räntmästaren i Lund 300 kronor och för kamreraren i Uppsala 200 kronor. Riksdagen anser, att samtliga berörda lönetitlar böra upptagas med förändrad rubrik, »expensmedel», hvarjämte beloppet af dessa expensmedel för räntmästaren i Uppsala synes skäligen kunna nedsättas till 300 kronor.

I afseende å *fogden vid universitetet i Uppsala* har i en af ofvanberörda motioner föreslagits, att ifrågavarande tjänsteman skulle berättigas att vid uppnådda 65 lefnads- och 20 tjänstår med hel pension från tjänsten afgå.

Detta förslag har af Riksdagen bifallits.

Hvad Eders Kungl. Maj:t i öfrigt under förevarande afdelning föreslagit har icke gifvit Riksdagen anledning till erinran. Riksdagen anser sig emellertid böra i detta sammanhang omförmäla, att, enligt hvad Riksdagen från ecklesiastikdepartementet inhämtat, i statsrådsprotokollet (sid. 74) på grund af ett misstag influit uppgift därom att akademisekreterarne åtnjuta »andel i de afgifter, som erläggas vid studerandes inskrifning vid universitetet». Rätta förhållandet är, att någon sådan »andel» icke tillkommer ifrågavarande tjänstemän, utan att de endast uppbära expeditionslösen för studentbrefven enligt förordningen angående expeditionslösen. Vid sådant förhållande kunna ej heller, såsom af departementschefen uttalats, »dessa sportelinkomster af inskrifningspenningar» försvinna och universitetens inkomststat ökas med motsvarande belopp.

III. Lönereglering för vaktbetjante m. fl.

Eders Kungl. Maj:ts förslag angående lönereglering för vaktbetjante med flere likställda befattningshafvare har Riksdagen ansett sig böra bifalla.

Beträffande de af Eders Kungl. Maj:t föreslagna aflöningsvillkoren för här ofvan omförmälda professorer, tjänstemän och betjante har, såsom ofvan nämnts, i en inom Riksdagen väckt motion föreslagits, att musikdirektören vid Uppsala universitet skall äga rätt att med sin befattning vid universitetet förena annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommunens stat, därest han därtill erhåller särskildt tillstånd af vederbörlig myndighet.

I likhet med motionären anser Riksdagen, att ifrågavarande tjänsteman icke bör genom de af Eders Kungl. Maj:t föreslagna bestämmelser angående förbud mot förening af tjänster förhindras från att jämte sin universitetstjänst innehafva befattning å rikets, Riksdagens eller kommunens stat, i den mån sådant utan hinder för hans tjänstgöring vid universitetet kan äga rum, och har Riksdagen därför ansett sig böra bifalla motionen.

I öfrigt har Riksdagen ansett sig böra lämna de af Eders Kungl. Maj:t föreslagna aflöningsvillkoren utan annan erinran, än att, då Riksdagen icke funnit några skäl anförda för den under mom. a) upptagna bestämmelsen angående skyldighet för tjänstinnehafvare att underkasta sig förflyttning till annan högskola och ej heller finner bestämmelsen i och för sig lämplig, Riksdagen ansett densamma böra ur villkoren uteslutas.

IV. Docentstipendierna.

I afseende å Eders Kungl. Maj:ts förslag beträffande docentstipendiernas antal och storlek har Riksdagen icke funnit anledning till annan erinran, än att det synes Riksdagen som tillräckliga skäl icke blifvit anförda för likställande, på sätt föreslagits, af de fasta och rörliga stipendiernas belopp, utan har Riksdagen ansett, att de senare stipendierna fortfarande böra utgå med något lägre belopp än de förra, och i sådant hänseende bestämt de rörliga stipendierna till allenast 2,000 kronor hvarterdera.

Såsom ofvan nämnts, har i två särskilda motioner föreslagits, *dels* att stipendiernas antal vid universitetet i Uppsala måtte sättas till 34, däraf 10 för filosofiska fakulteten, i stället för af Eders Kungl. Maj:t föreslagna respektive 33 och 9, *dels* ock att, med bibehållande af det af Eders Kungl. Maj:t föreslagna antalet stipendier vid nämnda universitet, filosofiska fakultetens stipendier måtte bestämmas till 10 och de rörliga stipendiernas antal minskas från 5, såsom af Eders Kungl. Maj:t föreslagits, till 4. Det

hufvudsakliga skälet för framställningarna är motionärernas önskan att bereda ämnet semitiska språk ett för detsamma särskildt afsedt stipendium. Riksdagen, som delar motionärernas uppfattning om vikten af att studiet af berörda vetenskapsgren varder underlättadt genom tillgång på ett för ämnet beräknadt stipendium, anser likväl icke lämpligt att för sådant ändamål öka docentstipendiernas antal utöfver det af Eders Kungl. Maj:t föreslagna, utan håller före, att, till vinnande af det af motionärerna afsedda önskemålet, det ena af de två för filosofiska fakulteten gemensamma stipendierna bör öfverflyttas till humanistiska sektionen för att tillhöra den i statsrådsprotokollet omförmälda ämnesgruppen semitiska språk, sanskrit med jämförande indo-europeisk språkforskning, pedagogik och slaviska språk.

I öfrigt har den af Eders Kungl. Maj:t föreslagna fördelningen af stipendierna icke gifvit Riksdagen anledning till erinran.

Beträffande villkoren för docentstipendiernas åtnjutande har i en af ofvanberörda motioner föreslagits, att tiden för innehavande af stipendium må i särskilda fall kunna utsträckas utöfver af Eders Kungl. Maj:t föreslagna högst 9 år.

Riksdagen anser visserligen, att endast i särskilda undantagsfall tiden för innehavande af docentstipendium bör utsträckas utöfver 9 år, men då det kan inträffa, att en stipendieinnehafvare gjort sig särskildt förtjänt af ett understöd för fortsatt verksamhet vid universitetet, under det att dock ej något sådant kan honom beredas i annan form än ett längre innehavande af ett en gång erhållet docentstipendium, har Riksdagen ansett sig böra bifalla motionen.

V. Vikariatsarfvoden m. m.

Eders Kungl. Maj:ts förslag angående vikariatsarfvoden m. m. har endast gifvit Riksdagen anledning till erinran i den del, som rör ersättning i vissa fall till opponent vid akademisk disputation. Afven om nämligen sådant uppdrag, på sätt i statsrådsprotokollet framhålles, i många fall är både tidsödande och maktpåliggande, lärer detsamma dock få anses dels så instruktivt och dels så pass meriterande, att någon ersättning för detta uppdrag, hvars erhållande af ålder ansetts såsom en utmärkelse, icke synes Riksdagen böra förekomma. Riksdagen har alltså icke kunnat bifalla förslaget i denna del.

VI. Kanslersexpeditionen.

I afseende å den af Eders Kungl. Maj:t föreslagna staten för kanslers-expeditionen har Riksdagen icke annat att erinra, än att, då såväl den å expeditionen anställde amanuensens som äfven vaktmästarens tjänstgöring måste anses vara föga betungande, de för bemälde tjänsteman och betjänt beräknade arfvoden, respektive 1,500 och 800 kronor, synas väl högt tilltagna och torde kunna skäligen nedsättas till respektive 1,250 och 500 kronor; börande af det till nämnda tjänsteman utgående arfvode 250 kronor beräknas utgöra vikariatsersättning. Härjämte har Riksdagen ansett, att anslagsrubriken »arfvode åt en amanuens» bör förändras till »arfvode för tjänstebitråde åt kanslerssekreteraren».

Hvad Eders Kungl. Maj:t i öfriga, här ofvan ej vidrörda delar föreslagit har Riksdagen ansett sig böra lämna utan anmärkning.

På grund af hvad sålunda anförts får Riksdagen *ej mindre* anmäla, att Riksdagen i anledning af Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition samt ofvanberörda motioner *dels* medgifvit och bestämt, att i staterna för universitetet i Uppsala och Lund samt karolinska medikokirurgiska institutet, med därtill hörande särskilda föreskrifter, följande förändringar vidtagas:

A) för universitetet i Uppsala:

a) att i stället för enhvar af samtliga i staten uppförda extra ordinarie professorsbefattningar, med undantag af extra ordinarie professurerna i praktisk teologi, i medicinsk och fysiologisk kemi, i anatomi med tjänstgöringsskyldighet för innehavaren såsom prosektor, i klassiska språk och i växtbiologi, upprättas och i staten införes professur i det eller de ämnen, som den extra ordinarie professorsbefattningen omfattat, därvid innehavaren af sistnämnda befattning varder innehavare af den nya professuren;

b) att för enhver af såväl nuvarande som nu tillkommande professurer — med undantag af förste teologie professorsbefattningen och professuren i psykiatri, för hvilka aflöningsförmånerna för motsvarande tjänster bibehållas, dock att tjänstgöringspenningarna vid den förra tjänsten skola beräknas till 2,500 kronor — aflöningen skall utgöra 7,500 kronor, däraf 5,000 kronor lön och 2,500 kronor tjänstgöringspenningar, jämte rätt till ett ålderstillägg å 600 kronor efter 5 års tjänstgöring, dock med iakttagande härvid, dels att för Skytteanska professuren i värtalighet och statskunskap ett belopp af 7,000 kronor beräknas tillkomma densamma från Skytteanska stiftelsen, ersättning för spannmålsindelning däri inbegripen, och att fördenskull för denna professur i staten uppföres, jämte nämnda ersättning 1,785 kronor, ett belopp af 500 kronor, hvilket skall anses såsom tjänstgöringspenningar, dels ock att den egentliga lönen för nuvarande professorsbefattningarna i medicinsk och fysiologisk kemi, i fysik, i astronomi, i kemi samt i botanik och praktisk ekonomi med hänsyn till värdet å dem tillkommande boställsrum, hvilket värde beräknas till 900 kronor, upptages till allenast 4,100 kronor för hvar och en;

c) att för enhver af nuvarande innehafvarna af extra ordinarie professuren i praktisk teologi, J. O. Quensel, extra ordinarie professuren i medicinsk och fysiologisk kemi, grefve C. T. Mörner, samt extra ordinarie professuren i klassiska språk, S. K. A. Wide, å allmänna indragningsstaten uppföres ett personligt lönetillägg af 1,410 kronor för dem hvardera att af vederbörande åtnjutas, så länge han kvarstår vid ifrågavarande befattning;

d) att ur staten uteslutes extra ordinarie professorsbefattningen i anatomi med tjänstgöringsskyldighet för innehafvaren såsom prosektor, och i stället i staten uppföres en prosektorsbefattning med en aflöning af 5,600 kronor, däraf 3,600 kronor lön och 2,000 kronor tjänstgöringspenningar, jämte två ålderstillägg, hvardera å 500 kronor, efter respektive 5 och 10 års tjänstgöring, äfvensom att, därest nuvarande innehafvaren af nämnda extra ordinarie professur, O. M. Ramström, är villig öfvertaga den nya prosektorstjänsten, för honom å allmänna indragningsstaten uppföres ett personligt lönetillägg å 400 kronor, att åtnjutas så länge han kvarstår vid sistnämnda befattning, samt att, därest Ramström ej öfvertager nämnda tjänst, ur aflöningen vid densamma skall bestridas lön och tjänstgöringspenningar för Ramström, som i sådant fall bibehålles vid sin nuvarande rätt i afseende å ej mindre aflöning å stat och ålderstillägg än afven pension; skolande prosektorstjänsten ej tillsättas, förrän aflöningens användande för dylikt ändamål ej vidare erfordras;

e) att den å allmänna indragningsstaten för K. B. Wiklund uppförda personliga extra ordinarie professuren i finsk-ugrisk språkforskning förvandlas till personlig professur för Wiklund, för hvilken å allmänna indragningsstaten aflöningsförmånerna uppföras med ett belopp af 7,500 kronor, däraf 5,000 kronor lön och 2,500 kronor tjänstgöringspenningar, hvarjämte Wiklund förklarar berättigad till ett ålderstillägg å 600 kronor efter 5 års tjänstgöring;

B) för universitetet i Lund:

a) att i stället för enhvar af samtliga i staten uppförda extra ordinarie professorsbefattningar, med undantag af extra ordinarie professuren i klassiska språk, upprättas och i staten införes professur i det eller de ämnen, som den extra ordinarie professorsbefattningen omfattat, därvid innehafvaren af sistnämnda befattning varder innehafvare af den nya professuren;

b) att för enhvar af såväl de nuvarande professorerna — med undantag af de till teologiska fakulteten hörande, för hvilka aflöningsförmånerna bibehållas, dock att tjänstgöringspenningarna skola beräknas till 2,500 kronor — som nu tillkommande professorer aflöningen skall utgöra 7,500 kronor, däraf 5,000 kronor lön och 2,500 kronor tjänstgöringspenningar, jämte rätt till ett ålderstillägg å 600 kronor efter 5 års tjänstgöring; skolande i denna aflöning för den ena af de två nu tillkommande professorerna inom teologiska fakulteten inberäknas inkomsten af Hellestads, Dalby och Bonderups församlingars prebendepastorat med 6,210 kronor och för den andra inkomsten af Husie och Västra Skreflinge församlingars prebendepastorat med 5,879 kronor;

c) att för den professor inom teologiska fakulteten, som i enlighet med 1907 års stat åtnjuter afkastningen af Stora Uppåkra och Flackarps församlingars prebendepastorat, skall från och med den tidpunkt, då han enligt de för öfriga professorer gällande grunder skulle vara berättigad till ålderstillägg, ur ålderstilläggsfonden årligen utgå ett tillskott af 53 kronor; samt

C) för karolinska institutet:

a) att i stället för enhvar af samtliga i staten uppförda extra ordinarie professorsbefattningar, med undantag af extra ordinarie professuren i kemi

och farmaci, upprättas och i staten införes professur i det eller de ämnen, som den extra ordinarie professorsbefattningen omfattat, därvid innehafvaren af sistnämnda befattning varder innehafvare af den nya professuren;

b) att för enhvar af såväl nuvarande som nu tillkommande professorer, med undantag af professorerna i psykiatri och syfilidologi, aflöningen skall utgöra 7,500 kronor, däraf 5,000 kronor lön och 2,500 kronor tjänstgöringspenningar, jämte rätt till ett ålderstillägg å 600 kronor efter 5 års tjänstgöring; dock med iakttagande härvid, dels att för professuren i nervsjukdomar ett belopp af 4,415 kronor beräknas tillkomma densamma från vederbörande donation, och att fördenskull för denna professur, utan att därigenom någon förändring med afseende å pensionsrätt äger rum, i staten upptages ett belopp af 3,085 kronor, däraf såsom lön 585 kronor och såsom tjänstgöringspenningar 2,500 kronor, dels ock att för två af de hittillsvarande ordinarie professorerna i anatomi, i patologisk anatomi, i fysiologi och i kemi med hänsyn till värdet å dem tillkommande boställsrum, hvilket värde beräknas till 900 kronor, den egentliga lönen upptages till allenast 4,100 kronor;

c) att innehafvaren af professuren i psykiatri förklaras berättigad att i likhet med öfriga professorer komma i åtnjutande af ett ålders-tillägg å 600 kronor;

d) att för professuren i syfilidologi aflöningen skall utgöra 4,900 kronor, däraf lön 3,300 kronor och tjänstgöringspenningar 1,600 kronor med rätt till ett ålderstillägg å 600 kronor efter 5 års tjänstgöring, hvarjämte innehafvaren af nämnda befattning skall äga rätt till enahanda pension som öfriga professorer; samt

e) att för nuvarande innehafvaren af extra ordinarie professuren i kemi och farmaci, S. Jolin, å allmänna indragningsstaten uppföres ett personligt lönetillägg å 1,500 kronor, att af honom åtnjutas, så länge han kvarstår vid ifrågavarande befattning;

dels medgifvit och bestämt, att i staterna för universiteten i Uppsala och Lund samt karolinska institutet, med därtill hörande särskilda föreskrifter, skola, med ändring af härutinnan nu gällande bestämmelser, för nedannämnda befattningshafvare uppföras följande aflöningsförmåner:

A) Lärare och tjänstemän.

Befattningshafvare	Naturaför- mär och medel, afsedda för särskilda ändamål	Åföning fördelad i		Orts- tillägg	Summa kontant Kronor	Ålderstillägg att tilläggas lönen efter viss tids tjänstgöring
		Lön Kronor	Tjänstgö- ringspen- ningar Kronor			
Universitetet i Uppsala.						
<i>Medicinska fakulteten.</i>						
En <i>laborator</i> i experimentell patologi och patologisk anatomi	—	3,600	2,000	—	5,600	} 2 à 500 kr. efter resp. 5 och 10 år.
En <i>laborator</i> i experimentell fysiologi och medicinsk fysisk	—	3,600	2,000	—	5,600	
En <i>prosektor</i>	—	3,600	2,000	—	5,600	
<i>Filosofiska fakulteten.</i>						
Matematisk-naturvetenskapliga sektionen						
En <i>laborator</i> i experimentell fysik ...	—	3,000	1,500	—	4,500	} 2 à 500 kr. efter resp. 5 och 10 år.
En <i>observator</i> i astronomi	—	3,000	1,500	—	4,500	
<i>Biblioteket.</i>						
En <i>bibliotekarie</i>	—	5,000	2,500	—	7,500	} 1 à 600 kr. efter 5 år.
<i>Botaniska institutionen.</i>						
a) Botaniska museum.						
En <i>konservator</i>	—	1,500	750	—	2,250	} 3 à 250 kr. efter resp. 5. 10 och 15 år.
b) Botaniska trädgården.						
En <i>trädgårdsmästare</i>	Beställsrum.	1,500	1,000	—	2,500	
<i>Zoologiska institutionen.</i>						
Zoologiska museum.						
En <i>konservator</i>	—	1,500	1,000	—	2,500	} 3 à 300 efter resp. 5, 10 och 15 år.
<i>Excercitiemästare.</i>						
En <i>musikdirektör</i> , som äfven är skyl- dig föreläsa i harmonilära eller mu- sikens historia	Om beställs- rum åtnjutes, minskas lö- nen med 500 kr.	2,300	1,200	—	3,500	} 2 à 250 kr. efter resp. 5 och 10 år.
<i>Kansliet.</i>						
En <i>sekreterare</i>	—	4,000	2,000	—	6,000	} 2 à 500 kr. efter resp. 5 och 10 år.

Befattningshafvare	Naturaförmän- ner och medel, afsedda för särskilda ändamål	Aflöning fördelad i		Orts- tillägg	Summa kontant Kronor	Ålderstillägg att tilläggas lönen efter viss tids tjänstgöring
		Lön Kronor	Tjänstgö- ringspen- ningar Kronor			
En notarie	—	2,200	1,300	—	3,500	2 à 500 kr. efter resp. 5 och 10 år.
En kanslist, arfvode	—	—	—	—	1,800	—
En ombudsman, arfvode... ..	—	—	—	—	1,500	—
<i>Drätselverket.</i>						
En räktnmästare	(Expensmedel kr. 300.	5,000	2,500	—	7,800	1 à 600 kr. efter 5 år.
En kamrerare	(Expensmedel kr. 200.	3,600	1,800	—	5,600	2 à 500 kr. efter resp. 5 och 10 år.
En bokhållare, tillika amanuens vid kontoret	(Respennin- gar kr. 150.	2,200	1,300	—	3,650	2 à 500 kr. efter resp. 5 och 10 år.
En fogde	(Respennin- gar 1,500 kr.	3,600	1,800	—	6,900	2 à 500 kr. efter resp. 5 och 10 år.
En skogsförvaltare	(Respennin- gar 500 kr.	2,500	1,500	—	4,500	2 à 500 kr. efter resp. 5 och 10 år.
Universitetet i Lund.						
<i>Filosofiska fakulteten.</i>						
Matematisk-naturvetenskapliga sektionen.						
En laborator i kemi	—	3,000	1,500	—	4,500	2 à 500 kr. efter resp. 5 och 10 år.
En observator i astronomi	—	3,000	1,500	—	4,500	2 à 500 kr. efter resp. 5 och 10 år.
<i>Biblioteket.</i>						
En bibliotekarie	—	5,000	2,500	—	7,500	1 à 600 kr. efter 5 år.
<i>Botaniska institutionen.</i>						
En konservator	—	1,300	700	—	2,000	3 à 250 kr. efter resp. 5, 10 och 15 år.
En trädgårdsmästare	Fri bostad	1,300	900	—	2,200	3 à 250 kr. efter resp. 5, 10 och 15 år.
<i>Zoologiska institutionen.</i>						
En konservator	—	1,500	1,000	—	2,500	3 à 300 kr. efter resp. 5 10 och 15 år.

Befattningshafvare	Naturaförmåner och medel, afsedda för särskilda ändamål	Afföring fördelad i		Orts-tillägg	Summa kontant Kronor	Ålderstillägg att tilläggas lönen efter viss tids tjänstgöring
		Lön Kronor	Tjänstgöringspenningar Kronor			
<i>Kansliet.</i>						
En sekreterare	—	4,000	2,000	—	6,000	2 å 500 kr. efter resp. 5 och 10 år.
En amanuens vid kansliet och räntekammaren, arfvode.....	—	—	—	—	1,500	—
<i>Räntekammaren.</i>						
En räntmästare	(Expensmedel kr. 300.	5,000	2,500	—	7,800	1 å 600 kr. efter 5 år.
En kamrerare	—	3,200	1,600	—	4,800	2 å 500 kr. efter resp. 5 och 10 år.
Karolinska institutet.						
En laborator i fysiologi	—	3,600	2,000	—	5,600	2 å 500 kr. efter resp. 5 och 10 år.
En laborator i bakteriologi vid patologisk-anatomiska institutionen	—	3,600	2,000	—	5,600	
En klinisk laborator med tjänstgöringskyldighet vid serafimerlasarettets kliniska laboratorium, arfvode.....	—	—	—	—	4,000	—
En laborator vid institutets patologisk-anatomiska institution, arfvode	—	—	—	—	4,000	—
En prosektor, arfvode	—	—	—	—	4,000	—
<i>Bibliotekarie, sekreterare och kamrerare, arfvoden.....</i>	—	—	—	—	5,000	—

B) Vaktbetjante med flera likställda befattningshafvare.

1	2	3	4	5	6	7	
Befattningshafvare	Särskilda formåner	Allbning fördelad i			Summa kronor	Ålderstillagg att tilläggas lönen efter viss tids tjänstgöring	
		Lön kronor	Tjänstgöringspenningar kronor	Ors-tillagg kronor			
Uppsala universitet.							
<i>Anatomiska institutionen.</i>							
En preparator	---	900	600	---	1,500	} 2 à 100 kr. efter resp. 5 och 10 år.	
En vaktmästare	---	700	350	---	1,050		
<i>Patologiska institutionen.</i>							
En vaktmästare	---	700	350	---	1,050		
<i>Fysiologiska institutionen.</i>							
En vaktmästare	---	700	350	---	1,050		
<i>Institutionen för medicinsk och fysiologisk kemi.</i>							
En vaktmästare	---	700	350	---	1,050		
<i>Institutionen för allmän och analytisk kemi.</i>							
En vaktmästare	---	700	350	---	1,050		
En vaktmästare	---	700	350	---	1,050		
En maskinist	---	900	600	---	1,500		
<i>Mineralogisk-geologiska institutionen.</i>							
En vaktmästare, tillika preparator	---	900	600	---	1,500		
<i>Fysiska institutionen.</i>							
En vaktmästare	---	700	350	---	1,050		
En maskinist	---	900	600	---	1,500		

1	2	3			4		5		6	7
		Aflöning fördelad i								
		Lön	Tjänstgöringspennin- gar	Ost- tillägg	Summa		Ålderstillägg att tilläggas lönen efter viss tids tjänst- göring			
kronor	kronor	kronor	kronor							
<i>Astronomiska institu- tionen.</i>	—	700	350	—	—	1,050				
En vaktmästare	—	700	350	—	—	1,050				
<i>Meteorologiska institu- tionen.</i>	—	700	350	—	—	1,050				
En vaktmästare	—	700	350	—	—	1,050				
<i>Botaniska institutionen.</i>										
a) Botaniska museum:										
En vaktmästare, tillika vaktmästare vid botaniska laboratoriet	—	700	350	—	—	1,050	} 2 à 100 kr. efter resp. 5 och 10 år.			
b) Botaniska trädgården:										
En underträdgårdsmästare	—	800	450	—	—	1,250				
En underträdgårdsmästare	—	800	450	—	—	1,250				
En trädgårdsmedhjälpare	—	650	350	—	—	1,000				
En trädgårdsmedhjälpare	—	650	350	—	—	1,000				
<i>Zoologiska institutionen.</i>										
a) Zoologiska museum:										
En vaktmästare	—	700	350	—	—	1,050				
b) Zootomiska laboratoriet:										
En vaktmästare	—	700	350	—	—	1,050				
<i>Musikaliska kapellet.</i>										
En vaktmästare, arfvode	Boställsrum.	—	—	—	—	400				
<i>Kansliet.</i>										
En vaktmästare	{Ersättning för biträde vid konstmuseet och ritsalen kronor 200:—}	800	550	—	—	1,550	} 2 à 100 kr. efter resp. 5 och 10 år.			
En fakultetsvaktmästare	—	800	450	—	—	1,250				
En portvakt	—	700	350	—	—	1,050				

1	2	3	4	5	6	7
Befattningshafvare	Särskilda förmåner	Alloning fördelad i			Summa kronor	Ålderstillägg att tilläggas lönen efter viss tids tjänstgöring
		Lön kronor	Tjänstgöringspennin- gar kronor	Orts- tillägg kronor		
<i>Drätselverket.</i>						
En skogvaktare	Bostad	500	300	—	800	
En d:o	{Boställe, vär- deradt till kronor 75: —}	425	300	—	800	
En d:o	{Boställe, vär- deradt till kronor 85: —}	415	300	—	800	
En d:o	{Boställe, vär- deradt till kronor 70: —}	430	300	—	800	
En d:o	{Boställe, vär- deradt till kronor 75: —}	425	300	—	800	} 1 à 100 kr. efter 5 år.
En d:o	Bostad.	500	300	—	800	
En d:o	{Boställe, vär- deradt till kronor 70: —}	430	300	—	800	
En d:o	{Boställe, vär- deradt till kronor 60: —}	440	300	—	800	
En d:o	{Boställe, vär- deradt till kronor 50: —}	450	300	—	800	
En ränteri- och kontorsvaktmästare	—	800	450	—	1,250	} 2 à 100 kr. efter resp. 5 och 10 år.
En maskinist vid universitetsbyggnaden	—	900	600	—	1,500	
<p><i>Anm.</i> För en hvar af nu omnämnda befattningshafvare vid Uppsala universitet, som i sådan egenskap åtnjuter fri bostad och bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, lönen minskas med 150 kronor årligen, vaktmästaren vid musikaliska kapellet och skogvaktarna härvid undantagna.</p>						

1	2	3	4	5	6	7
Befattningshafvare	Särskilda förmåner	Aflöning fördelad i			Summa kronor	Ålderstillägg att tilläggas lönen efter viss tids tjänstgöring
		Lön kronor	Tjänstgöringspennin- gar kronor	Orts- tillägg kronor		
Lunds universitet.						
<i>Anatomisk-histologiska institutionen.</i>						
En preparator	—	900	600	—	1,500	
En vaktmästare å anatomiska afdel- ningen	—	700	350	—	1,050	
<i>Fysiologiska institutionen.</i>						
En vaktmästare	—	700	350	—	1,050	
<i>Medicinskt-kemiska institutionen.</i>						
En vaktmästare	—	700	350	—	1,050	
<i>Patologisk-anatomiska institutionen.</i>						
En vaktmästare	—	700	350	—	1,050	
<i>Astronomiska observatoriet.</i>						
En vaktmästare	—	700	350	—	1,050	
<i>Fysiska institutionen.</i>						
En vaktmästare	—	700	350	—	1,050	
<i>Geologisk-mineralogiska institutionen.</i>						
En vaktmästare	—	700	350	—	1,050	
<i>Kemiska institutionen.</i>						
En vaktmästare	—	700	350	—	1,050	
<i>Zoologiska institutionen.</i>						
En vaktmästare	—	700	350	—	1,050	

2 à 100 kr.
efter resp. 5
och 10 år.

1	2	3	4	5	6	7
Befattningshafvare	Särskilda förmåner	Aflöning fördelad i			Summa kronor	Ålders tillägg att tilläggas lönen efter viss tids tjänstgöring
		Lön kronor	Tjänstgöringspennin- gar kronor	Orts- tillägg kronor		
<i>Gamla bibliotekshuset.</i>						
En vaktmästare	—	700	350	—	1,050	
<i>Kansliet.</i>						
En vaktmästare (kursor).....	—	800	550	—	1,350	
<i>Räntekammaren.</i>						
En universitetsvaktmästare	—	800	550	—	1,350	
En eldare, som tillika är trädgårds- dräng	—	700	350	—	1,050	
En portvakt i universitetshuset	—	550	250	—	800	
<p><i>Anm.</i> För en hvar af omförmälda befattningshafvare vid Lunds universitet, som i sådan egenskap åtnjuter fri bostad och bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, lönen minskas med 150 kronor årligen.</p>						
Karolinska mediko-kirurgiska institutet.						
En preparator	—	900	600	150	1,650	
En vaktmästare vid fysiologiska insti- tutionen	—	700	350	150	1,200	
En vaktmästare vid histologiska insti- tutionen	—	700	350	150	1,200	2 à 100 kr. efter resp. 5 och 10 år.

1	2	3	4	5	6	7
Befattningshafvare	Särskilda förmåner	Aflöning fördelad i			Summa kronor	Ålderstillägg att tilläggas lönen efter viss tids tjänstgöring
		Lön kronor	Tjänstgöringspennin- gar kronor	Orts- tillägg kronor		
En vaktmästare vid patologisk-anatomiska institutionen	—	700	350	150	1,200	} 2 à 100 kr. after resp. 5 och 10 år.
En vaktmästare vid anatomiska institutionen	—	700	350	150	1,200	
En vaktmästare vid kemiska institutionen	—	700	350	150	1,200	
En vaktmästare vid bakteriologiska institutionen	—	700	350	150	1,200	
En vaktmästare vid serafimerlasarettets kliniska laboratorium	—	700	350	150	1,200	
En maskinist och eldare	—	900	600	150	1,650	
<p><i>Anm.</i> För en hvar af omförmälda befattningshafvare vid karolinska institutet, som i sådan egenskap åtnjuter fri bostad och bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej utgå äfvensom å lönen afdragas 100 kronor årligen.</p>						

dels såväl godkänt följande villkor och bestämmelser för åtnjutande af de för här ofvan angifna befattningar vid universiteten i Uppsala och Lund samt karolinska institutet upptagna aflöningsförmåner:

a) att innehafvare af sådan befattning skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändring i nämnda högskolors organisation eller verksamhet eller eljest i allmänhet kan vara stadgad samt i sådant hänseende vara pliktig att, med bibehållande af den tjänsteställning och den aflöning han innehar, i enlighet med nya eller förändrade föreskrifter sköta de med befattningen förenade göromål;

b) att icke med någon af nu ifrågakommande ordinarie befattningar vid

universiteten och karolinska institutet, med undantag af musikkdirektörs-tjänsten vid universitetet i Uppsala, må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat, dock att professorsbefattningar inom de medicinska fakulteterna och vid institutet må med annan tjänst af nämnd beskaffenhet vara förenade, när dylik förening är i vederbörande af Kungl. Maj:t fastställda stadgar föreskrifven eller medgifven, eller Kungl. Maj:t i särskilda fall annars finner skäl därtill gifva lof; skolande beträffande rätten att förena berörda musikkdirektörstjänst med tjänst af nu ifrågavarande slag gälla hvad här nedan i mom. c) stadgas angående däri omförmälda befattningar;

c) att ej med någon af nu ifrågavarande befattningar må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, så framt ej kanslern för rikets universitet uppå därom gjord framställning och efter pröfning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen vid vederbörande högskola, finner uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas;

d) att tjänstgöringspenningar eller arfvode ej må uppbäras af tjänst-innehafvare under honom beviljad tjänstledighet, utan skola för denna tid utgå till den, som uppehåller befattningen, där ej, hvad arfvode beträffar, annorlunda varder af Kungl. Maj:t bestämdt;

e) att den, som af sjukdom hindras att sin befattning förrätta, äger uppbära hela lönen samt, vid karolinska institutet, ortstillägget, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter eller fullgörande af särskilda uppdrag eller i behörig ordning afstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen eller ortstillägget, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

f) att aflöning ej må utgå till tjänsteman eller betjänt för tid, hvar under han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

g) att, därest tjänsteman eller betjänt varder afstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke af universitetskanslern pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej kanslern finner skäligt låta honom uppbära något däraf;

h) att vid sjukdomsförfall eller när det erfordras för beredande af semester tjänsteman af lägre grad skall vara skyldig att mottaga förordnande till högre befattning vid vederbörande högskola, i förstnämnda fall mot åtnjutande af de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar jämte det tillskott, som kan vara vederbörligen stadgad, men i senare fallet på sätt därom under k) sägs;

i) att, därest förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af befattning i samma lönegrad är i staten medgifven, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehafvaren under mer än fyra femtedelar af den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med godt vitsord bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester, och för andra förhöjningen, om sådan äger rum, efter ytterligare fem år, på samma villkor, samt för tredje förhöjningen, därest sådan kan ske, efter än ytterligare fem år, äfvenledes på samma villkor, under iakttagande, hvad hvar och en af omförmälda löneförhöjningar angår, att den högre aflöningen ej får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänsteåldern blifvit uppnådd; börande löntagare därvid tillgodoräknas den tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen, hvarjämte skall iakttagas, dels att professor för åtnjutande af den förhöjning af lönen, som för honom är medgifven, äger tillgodoräkna sig den tid, han innehafvt extra ordinarie professorsbefattning vid universitetet eller karolinska institutet, dels ock att, därest den nuvarande innehafvaren af extra ordinarie professorsbefattningen i anatomi vid universitetet i Uppsala med tjänstgöringsskyldighet såsom prosektor öfvergår till den nya prosektorsbefattningen inom därvarande medicinska fakultet, han må för åtnjutande af förhöjning af lönen, som nu är sagd, tillgodoföra sig den tid, han innehafvt nämnda extra ordinarie professorsbefattning;

j) att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af löneförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänsteålder, som berättigar honom till pension, icke må tillträda samma förhöjning;

k) att bibliotekarierna vid universitetens bibliotek samt de vid universitetens kansli och drätselverk fast anställda tjänstemän må äga åtnjuta en och en half månads semester årligen, när, utan kostnad för det allmänna, sådant af vederbörande rektor pröfvas kunna ske utan hinder för göromålens behöriga gång;

l) att tjänsteman, som har sig anförtrodd uppbörd eller kontroll å

uppbörd, är pliktig att å tid af året, som af vederbörande rektor bestämmes, begagna sig af semester;

m) att vid afgång från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall själfva lönen, afvensom ortstillägget, skall utgå till månadens slut, nu gällande rätt till tjänst- och nådår oförkränkt samt utan rubbning af gällande föreskrifter om afträdande af boställsförmån, skolande dock vederbörande befattningshafvare vara underkastad de ändrade bestämmelser i berörda hänseenden, som kunna varda fastställda;

n) att i fråga om skyldighet att från tjänsten afgå afvensom, med särskildt stadgadt undantag för professuren i nervsjukdomar vid karolinska institutet, i fråga om rätt till pension skall gälla hvad i särskild lag angående civila tjänstnehafvares rätt till pension är vid tiden för den nya lönestatens ikraftträdande eller, såvidt angår innehafvare af befattning, som därefter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgadt, dock att fogden vid universitetet i Uppsala skall vara berättigad att med hel pension från tjänsten afgå vid uppnådda 65 lefnads- och 20 tjänstår; samt

o) att den, som tillträder de nya aflöningsförmånerna, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande af eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed; dock att de åtskilliga af nu ifrågavarande befattningshafvare tillkommande förmåner af vissa famnar ved samt besittningsrätt till akademisk åkerlott och ersättning för humlegårdslott vid universitetet i Uppsala, så ock afkastningen af ångslott i Kannick in natura eller vederlag därför vid universitetet i Lund vid vederbörandes tillträde af de nya aflöningsförmånerna skola upphöra;

som ock förklarar, ej mindre att enhvar, som med eller efter ingången af år 1909 tillträder nu afsedd befattning vid universiteten eller karolinska institutet, skall vara pliktig att underkasta sig nyssberörda villkor och bestämmelser, än äfven att de förutvarande innehafvare af dylika befattningar, hvilka icke före viss angifven tidpunkt anmäla, att de vilja underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem dittills tillkommande aflöningsförmåner afvensom, i den mån ej annat föranledes af bestämmelserna i lagen angående civila tjänsteinnehafvares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem;

dels med upphäfvande af härutinnan nu gällande, af Kungl. Maj:t och Riksdag fastställda föreskrifter, medgifvit och bestämt:

att vid universitetet i Uppsala skola, med inberäkning af nu befintliga docentstipendier, finnas 33 sådana stipendier, nämligen för teologiska fakul-

teten 4, för juridiska fakulteten 3, för medicinska fakulteten 3, för humanistiska sektionen af filosofiska fakulteten 10, för matematisk-naturvetenskapliga sektionen af samma fakultet 7, för filosofiska fakulteten i dess helhet gemensamt 1, äfvensom 5 ej vid viss fakultet eller sektion fasta stipendier;

att vid universitetet i Lund skola, med inberäkande af nu befintliga docentstipendier, finnas 28 sådana stipendier, nämligen för teologiska fakulteten 2, för juridiska fakulteten 3, för medicinska fakulteten 2, för humanistiska sektionen af filosofiska fakulteten 8, för matematisk-naturvetenskapliga sektionen af samma fakultet 6, för filosofiska fakulteten i dess helhet gemensamt 2, äfvensom 5 ej vid viss fakultet eller sektion fasta stipendier;

att vid karolinska institutet skola upprättas 3 nya docentstipendier;

att de vid viss fakultet eller sektion fasta stipendierna skola utgå med 2,500 kronor för år hvardera och de öfriga stipendierna med hvardera 2,000 kronor för år;

att hvardera af dessa stipendier må, enligt närmare bestämmelser af Eders Kungl. Maj:t, af kanslern för rikets universitet tilldelas vederbörande docenter under en sammanlagd tid af 6 år för hvarje innehafvare; samt

att Eders Kungl. Maj:t må, där i särskilda undantagsfall förhållandena det påkalla, medgifva att tiden för stipendiernas åtnjutande af samma innehafvare, utöfver nyssnämnda 6 år, ytterligare utsträcket;

dels bestämt, att enligt de närmare föreskrifter, som af Eders Kungl. Maj:t meddelas, vikariearfvode må vid universiteten i Uppsala och Lund samt karolinska institutet, i den mån därför tillgängliga medel förslå, utgå vid förordnande att med full tjänstgöringsskyldighet uppehålla professorsbefattning med 4,000 kronor för år och vid förordnande att uppehålla fast laborator-, sektors- eller observatorstjänst med högst 3,500 kronor för år, Eders Kungl. Maj:t dock obetaget att, där särskilda förhållanden det påkalla, förordna, att vikariearfvode till högre belopp än nu är sagdt må utgå; skolande i fråga om berörda vikariearfvoden iakttagas, att, därest docentstipendiat innehar förordnande som nu omförmäls, stipendiebeloppet eller viss del därpå, enligt af Eders Kungl. Maj:t gifna bestämmelser, innehålles för att på lämpligt sätt för vederbörande högskolas verksamhet tillgodogöras;

dels såväl med ändring af härutinnan nu gällande föreskrifter, godkänt följande stat för universitetskanslersexpeditionen:

Till en kanslerssekreterare: lön	kronor 4,000: —	
tjänstgöringspenningar	» 2,000: —	kronor 6,000: —
Efter fem år kan lönen höjas med 500 kronor och efter ytterligare fem år med 500 kronor.		
Till arfvode för tjänstebiträde åt kanslerssekreteraren ...	»	1,250: —
» arfvode åt vaktmästarbiträde	»	500: —
» anlåtande af sakkunniga biträden	»	1,900: —
» hyra af arkiv- och expeditjonslokal, till skrifmaterialier, brandförsäkring och expenser, att för omnämnda ändamål ställas till förfogande af kanslerssekreteraren, med skyldighet för honom att bestrida de härmed afsedda utgifterna	»	1,400: —
		summa kronor 11,050: —

som ock godkänt följande villkor och bestämmelser för åtnjutande af de för kanslerssekreteraren ofvan angifna aflöningsförmåner:

a) att kanslerssekreterare skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af kanslersexpeditionen eller eljest i allmänhet kan varda stadgad, samt i sådant hänseende, afvensom därest kanslersexpeditionen ställning inom statsförvaltningen förändras, eller därest vissa expeditionen tillhörande göromål öfverflyttas till annan myndighet, vara pliktig att, med bibehållande af den tjänsteställning och den aflöning han innehar, efter ny eller förändrad arbetsordning sköta de med befattningen förenade göromål eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, tjänstgöra hos den myndighet, till hvilken göromålen öfverlämnas;

b) att med kanslerssekreterarbefattningen icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat;

c) att med kanslerssekreterarbefattningen ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, så framt ej kanslern för rikets universitet uppå därom gjord framställning och efter pröfning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen vid kanslersexpeditionen, finner uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas;

d) att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, kanslerssekreterare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men för den tid, han

eljest varit från tjänstgöring befriad, skola utgå till den, som uppehållit befattningen;

e) att kanslerssekreterare, om han af sjukdom hindras att sin befattning förrätta, äger uppbära hela lönen, men om han undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter eller fullgörande af särskilda uppdrag, eller i behörig ordning afstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

f) att aflöning ej må utgå till kanslerssekreterare för tid, hvarunder han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

g) att, därest kanslerssekreterare varder afstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke af universitetskanslern pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej kanslern finner skäligt låta honom uppbära något däraf;

h) att, i fråga om förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehavande af kanslerssekreterarebefattningen, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehavaren under mer än fyra femtedelar af den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med godt vitsord bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester, och för andra förhöjningen efter ytterligare fem år, på samma villkor, under iakttagande hvad hvar och en af omförmälda löneförhöjningar angår, att den högre aflöningen ej får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänsteåldern blifvit uppnådd; skolande vederbörande därvid tillgodoräknas den tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen;

i) att likväl kanslerssekreterare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af löneförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänsteålder, som berättigar honom till pension, icke må tillträda samma förhöjning;

j) att kanslerssekreterare må äga åtnjuta en och en half månads semester årligen, när, utan kostnad för statsverket, sådant af kanslern pröfvas kunna ske utan hinder för göromålens behöriga gång;

k) att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall själfva lönen utgår till månadens slut;

l) att i fråga om skyldighet att från tjänsten afgå äfvensom i fråga

om rätt till pension skall gälla hvad i särskild lag angående civila tjänst-innehafvares rätt till pension är vid tiden för den nya lönestatens ikraft-trädande eller, såvidt angår kanslerssekreterare, som därefter tillträder tjänsten, vid tillträdet till befattningen stadgadt; samt

m) att kanslerssekreterare, som tillträder den nya aflöningsstaten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande af eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattningen eller utgå för bestyr i sammanhang därmed;

äfvensom förklarar, att den, som med eller efter 1909 års ingång tillträder ifrågavarande befattning, skall vara pliktig underkasta sig samma villkor och bestämmelser;

dels föreskrifvit, att värdena af de förmåner af vissa famnar ved samt besittningsrätt till akademisk åkerlott och ersättning för humlegårdslott vid universitetet i Uppsala, så ock afkastning af ängslott i Kannick in natura eller vederlag därför vid universitetet i Lund, som af vederbörande befattningshafvare afstås vid tillträde af de föreslagna nya aflöningsförmånerna, skola ingå till den vid hvarterdera universitetet befintliga ålderstilläggsfonden;

dels ock — med uteslutande ur utgiftsstaten för universitetet i Uppsala af den under A) upptagna anslagsrubriken »kanslersexpeditionen» med därunder uppförda post å 3,000 kronor och af den jämväl under A) upptagna posten: »Till ålderstillägg åt fogden med flera, förslagsvis, kronor 4,150», ur utgiftsstaten för universitetet i Lund af den under A) upptagna anslagsrubriken »kanslersexpeditionen» med därunder upptagna post å 2,000 kronor samt ur karolinska institutets stat af det såsom arfvode åt kanslerssekreteraren upptagna belopp af 1,000 kronor — höjt anslaget till universitetet i Uppsala med 183,839 kronor, anslaget till universitetet i Lund med 153,616 kronor och anslaget till karolinska institutet med 65,335 kronor, samt under ny rubrik: universitetskanslerns expedition, på ordinarie stat under riksstatens åttonde hufvudtitel uppfört ett anslag å 9,550 kronor, däraf förslagsanslag, högst, 1,900 kronor, *äfvensom* förklarar, att ålderstillägg för samtliga därtill berättigade befattningshafvare vid universiteten och karolinska institutet samt för kanslerssekreteraren må utgå af det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslag, ålderstillägg, såvidt universiteten angår, dock endast i den mån den vid hvarterdera af dem befintliga ålderstilläggsfonden icke lämnar tillgång därtill;

än äfven anhålla, det Eders Kungl. Maj:t tacktes låta verkställa förnyad utredning angående frågan om indragning af de extra ordinarie professorerna i klassiska språk vid universiteten i Uppsala och Lund, därvid jämväl frågan om berörda lärostolars ombildning till professorer med för-

ändradt undervisningsområde torde böra komma under öfvervägande, samt därefter till Riksdagen inkomma med det förslag i ämnet, som af omständigheterna må anses påkalladt.

Universitetet i Uppsala.

5:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för uppförande i staten för universitetet i Uppsala af anslag å 800 kronor till ett juridiskt seminarium därstädes, höja det ordinarie anslaget till nämnda universitet med ett belopp af 800 kronor.

Ifrågavarande belopp, 800 kronor, är afsedt till bestridande af de årliga kostnaderna för inköp af böcker och annan undervisningsmateriel m. m. för det föreslagna seminariet. Därjämte har, såsom här nedan under punkten 60 vidare omförmäles, äskats 1,000 kronor såsom anslag för en gång till anordnande och första uppsättning af seminariet. Då behovet af ett juridiskt seminarium vid universitetet synes Riksdagen, genom hvad därom i ärendet förekommit, ådagalagdt samt Riksdagen icke funnit anledning till erinran emot de för seminariets anordnande och upprätthållande äskade belopp, har Riksdagen, för uppförande i staten för universitetet i Uppsala af anslag å 800 kronor till ett juridiskt seminarium därstädes, höjt det ordinarie anslaget till universitetet med ett belopp af 800 kronor.

6:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och på grund af hvad i statsrådsprotokollet till stöd för förslaget förekommer, har Riksdagen, för uppförande i staten för universitetet i Uppsala af arfvode åt en amanuens vid myntkabinettet därstädes till belopp af 500 kronor i stället för den i staten nu upptagna anslagsposten å 120 kronor till arfvode åt prefekten vid sagda institution, höjt ordinarie anslaget till universitetet med 380 kronor.

7:o) Sedan Riksdagen för hvartera af åren 1907 och 1908, på därom af Eders Kungl. Maj:t gjorda framställningar, till arfvode åt ytterligare en amanuens vid fysiska institutionen vid universitetet i Uppsala på extra stat anvisat ett anslag af 500 kronor, har Riksdagen i anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom framställda förslag och då, på sätt departementschefen till statsrådsprotokollet uttalat, ifrågavarande anslag är af den natur, att behof däraf kan väntas återkomma år efter år för uppförande i staten

för universitetet i Uppsala af arfvode till belopp af 500 kronor jämte boställsrum åt en amanuens vid fysiska institutionen därstädes, höjt ordinarie anslaget till nämnda universitet med berörda belopp, 500 kronor.

8:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att, för uppförande i staten för universitetet i Uppsala af ett anslag å 7,500 kronor till materiell och uppvärmning för fysiska institutionen i stället för det i staten nu upptagna anslaget å 2,500 kronor till materiell för samma institution, höja ordinarie anslaget till universitetet i Uppsala med 5,000 kronor.

Ifrågavarande anslagsförhöjning är, enligt hvad af statsrådsprotokollet inhämtas, betingad af att den nya fysiska institutionsbyggnad, till hvars uppförande 1905 års Riksdag beviljade ett anslag af 297,080 kronor, under innevarande år blir färdig att för sitt ändamål tagas i anspråk. Kostnaden för byggnadens uppvärmning beräknas nämligen till 3,200 kronor årligen och till bestridande af de ökade utgifter för förbrukningsartiklar af alla slag, däri inräknadt gas och elektrisk ström, som af utbytet af den mindre lokalen mot den större komme att föranledas, har ett belopp af 1,800 kronor afsetts. Riksdagen, som funnit behovet af den begärda anslagsförhöjningen af hvad därom i ärendet förekommit ådagalagdt, har alltså för uppförande i staten för universitetet i Uppsala af ett anslag å 7,500 kronor till materiell och uppvärmning för fysiska institutionen i stället för det i staten nu upptagna anslaget å 2,500 kronor till materiell för samma institution, höjt ordinarie anslaget till universitetet med 5,000 kronor.

Universitetet i Lund.

9:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen, för uppförande i staten för universitetet i Lund af anslag å 800 kronor för uppehållande af kostnadsfri undervisning och examination i liturgisk sång och fram-sägning, höja det ordinarie anslaget för nämnda universitet med 800 kronor.

Under erinran att, såsom äfven i statsrådsprotokollet framhålles, å Uppsala universitets ordinarie stat från och med år 1906 varit uppfördt ett anslag å 1,500 kronor för uppehållande af kostnadsfri undervisning äfvensom af examination i kyrkosång och på i öfrigt af departementschefen

anförda skäl har Riksdagen, för uppförande i staten för universitetet i Lund af anslag å 800 kronor för uppehållande af kostnadsfri undervisning och examination i liturgisk sång och framsägning, höjt det ordinarie anslaget för universitetet med 800 kronor.

10:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att, för uppförande i staten för universitetet i Lund af anslag till materiell för den farmakologiska institutionen därstädes, höja det för nämnda universitet på ordinarie stat upptagna anslaget med 1,000 kronor.

Ifrågavarande anslagsförhöjning är föranledd af 1906 års Riksdags beslut om inrättande af en e. o. professur i farmakologi vid universitetet i Lund och det i samband härmed stående anordnandet af ett farmakologiskt laboratorium, för hvilket utrymme utan några särskilda kostnader för statsverket kunnat beredas i laboratoriebyggnaden för medicinsk kemi. Kostnaden för inredning af lokalerna samt den första utrustningen för laboratoriet har bestridts af lokalerna samt den första utrustningen för laboratoriet har bestridts af akademikassan. Det nu ifrågavarande beloppet, 1,000 kronor, är afsedt till bestridande af den årliga arbets- och underhållskostnaden. Riksdagen, som icke haft något att emot framställningen erinra, har för uppförande i staten för universitetet i Lund af anslag till materiell för den farmakologiska institutionen därstädes, höjt det för universitetet på ordinarie stat upptagna anslaget med 1,000 kronor.

11:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för ökande af de i gällande stat för universitetet i Lund under rubriken »till materiell m. m.» för astronomiska observatoriet upptagna anslagsmedel, höja det ordinarie anslaget för nämnda universitet med ett belopp af 1,000 kronor.

Det för närvarande för ifrågavarande ändamål utgående anslag utgör 2,500 kronor eller samma belopp, som för enahanda ändamål är anvisadt vid universitetet i Uppsala. Då emellertid universitetet i Lund, i olikhet med Uppsala universitet, icke har något anslag för meteorologiskt observatorium, har en stor del af det astronomiska observatoriets anslag måst användas till anskaffande af registrerande meteorologiska apparater, hvilken omständighet i väsentlig mån bidragit till att det nuvarande materiellanslaget under de senare åren visat sig otillräckligt. Riksdagen, som finner behovet af den begärda anslagsökningen vara genom hvad därom i ärendet förekommit ådagalagdt, har alltså för ökande af de i gällande stat för universitetet i Lund under rubriken »till materiell m. m.» för astronomiska observatoriet upptagna anslagsmedel, höjt det ordinarie anslaget för universitetet med ett belopp af 1,000 kronor.

12:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att, för ökande af de i gällande stat för universitetet i Lund under rubriken »till materiell m. m.» för den systematiska afdelningen af den botaniska institutionen vid universitetet upptagna anslagsmedel, höja det ordinarie anslaget till detta universitet med ett belopp af 2,400 kronor.

På de till stöd för framställningen i statsrådsprotokollet anförda skäl har Riksdagen, för ökande af de i gällande stat för universitetet i Lund under rubriken »till materiell m. m.» för den systematiska afdelningen af den botaniska institutionen vid universitetet upptagna anslagsmedel, höjt det ordinarie anslaget till universitetet med ett belopp af 2,400 kronor.

13:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för ökande af de i gällande stat för universitetet i Lund under rubriken »till materiell m. m.» för biblioteket upptagna anslagsmedel, höja det ordinarie anslaget för nämnda universitet med ett belopp af 25,325 kronor.

För Lunds universitetsbibliotek är i vederbörande stat uppförd en summa af 26,300 kronor, hvari ingår dels statsanslag till belopp af 24,675 kronor, dels ock afkomst af den s. k. bibliotekskassan m. m. För uppbbringande af det ordinarie statsanslaget till 50,000 kronor äskas nu ytterligare 25,325 kronor; hvarjämte, på sätt i punkt 87 här nedan omförmäles, på extra stat begäres ett anslag af 10,000 kronor.

Såsom i statsrådsprotokollet erinras, beviljade 1907 års Riksdag för universitetsbiblioteket i Uppsala dels ett ordinarie anslag å 50,000 kronor, hvilket innebar en förhöjning i det förut utgående anslaget med 25,000 kronor, dels ock på extra stat för innevarande år ett belopp af 10,000 kronor, och anföres till stöd för den nu föreslagna anslagshöjningen för biblioteket i Lund hufvudsakligen samma skäl som åberopats beträffande biblioteket i Uppsala, eller den fullkomliga omöjligheten att med det nuvarande anslaget kunna vidmakthålla och utveckla biblioteket på ett sådant sätt, att det kommer att motsvara ens de billigaste kraf, som böra kunna ställas på en institution af den betydelse för den vetenskapliga bildningen, som ifrågavarande bibliotek otvifvelaktigt äger. Riksdagen, som af hvad därom i ärendet förekommit funnit det framgå, att verkligt behof af en väsentlig anslagsförhöjning föreligger, har icke något att erinra mot att denna höjning sättes till sådant belopp, att de till biblioteken i Uppsala och Lund utgående anslagen blifva lika stora. Det skulle visserligen, såsom i statsrådsprotokollet antydes, kunna ifrågasättas, att sistnämnda bibliotek, med hänsyn därtill att såväl student- som lärareantalet är mindre

i Lund än i Uppsala, skulle kunna åtnöjas med ett något lägre anslag än biblioteket i Uppsala, men då Riksdagen af hvad till vederläggande af en sådan åsikt blifvit af universitetsbibliotekarien anfördt, funnit sig öfvertygad om, att en dylik skillnad i anslagens storlek icke skäligen bör förefinnas, har Riksdagen ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag. Under hänvisning till sitt under punkt 87 här nedan omförmälda beslut får Riksdagen alltså anmäla, att Riksdagen med anledning af nu föreliggande förslag för ökande af de i gällande stat för universitetet i Lund under rubriken »till materiell m. m.» för biblioteket upptagna anslagsmedel, höjt det ordinarie anslaget för universitetet med ett belopp af 25,325 kronor.

Karolinska mediko-kirurgiska institutet.

14:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att höja det å ordinarie stat för karolinska mediko-kirurgiska institutet uppförda anslaget för uppehållande af undervisningen i otiastr, rhinologi och laryngoskopi från dess nuvarande belopp, 3,000 kronor, till 3,900 kronor, eller med 900 kronor.

Riksdagen, som af hvad i statsrådsprotokollet meddelas angående ökningen under de senare åren af patientantalet å den för undervisning och sjukvård anordnade poliklinik för nu ifrågavarande sjukdomsformer, finner det framgå, att någon höjning i det för aflöning af erforderlig lärarepersonal afsedda anslaget är af behovet påkallad, och icke har något att erinra mot det i sådant afseende äskade beloppet, har alltså höjt det å ordinarie stat för karolinska mediko-kirurgiska institutet uppförda anslaget för uppehållande af undervisningen i otiastr, rhinologi och laryngoskopi från dess nuvarande belopp, 3,000 kronor, till 3,900 kronor, eller med 900 kronor.

15:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att på ordinarie stat för karolinska mediko-kirurgiska institutet bevilja:

<i>dels</i> till arfvode åt en amanuens vid medicinska polikliniken	kronor	750: —
<i>dels</i> till arfvode åt en amanuens vid kirurgiska polikliniken	»	750: —
<i>dels</i> till arfvode åt en amanuens vid oftalmiatrika polikliniken	»	750: —
		Transport kronor 2,250: —

	Transport kronor 2,250: —
dels till städning och uppässning vid hygieniska institutionen.....	» 500: —
dels till materiell för oftalmiatrika kliniken.....	» 500: —
dels ock till bekostande af teckningar i vetenskapliga ändamål	» 1,500: —
	tillhopa kronor 4,750: —

Ifrågavarande anslag, som förut årligen varit anvisade på extra stat, hafva af Riksdagen första gången beviljats: anslaget till bekostande af teckningar i vetenskapliga ändamål år 1889, anslaget till materiell för oftalmiatrika kliniken år 1893, anslaget till arfvode åt amanuenser vid medicinska och oftalmiatrika poliklinikerna år 1900 samt anslagen till arfvode åt amanuens vid kirurgiska polikliniken och till städning och uppässning vid hygieniska institutionen år 1901.

Då, på sätt af universitetskanslern enligt statsrådsprotokollet uttalats, de anslagen motsvarande behofven hafva visat sig vara af stadigvarande beskaffenhet, har Riksdagen ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag om förevarande anslags uppförande å ordinarie stat.

Riksdagen har förty på ordinarie stat för karolinska mediko-kirurgiska institutet beviljat:

till arfvode åt en amanuens vid medicinska polikliniken 750 kronor;
 till arfvode åt en amanuens vid kirurgiska polikliniken 750 kronor;
 till arfvode åt en amanuens vid oftalmiatrika polikliniken 750 kronor;
 till städning och uppässning vid hygieniska institutionen 500 kronor;
 till materiell för oftalmiatrika kliniken 500 kronor; samt
 till bekostande af teckningar i vetenskapliga ändamål 1,500 kronor;
 eller tillhopa 4,750 kronor.

16:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att höja anslaget till materiell för den patologisk-anatomiska institutionen vid karolinska mediko-kirurgiska institutet från dess nuvarande belopp, 3,700 kronor, till 5,500 kronor, eller med 1,800 kronor.

På grund af hvad i statsrådsprotokollet till stöd för framställningen anförts, har Riksdagen höjt anslaget till materiell för den patologisk-anatomiska institutionen vid karolinska mediko-kirurgiska institutet från dess nuvarande belopp, 3,700 kronor, till 5,500 kronor, eller med 1,800 kronor.

Resestipendier åt universitetsprofessorer med flera.

17:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att till resestipendier åt ordinarie lärare och vissa andra tjänstemän vid rikets universitet samt karolinska mediko-kirurgiska institutet på ordinarie stat bevilja ett reservationsanslag med titel: »Resestipendier åt universitetsprofessorer med flera» till belopp af 10,000 kronor.

På sätt i statsrådsprotokollet erinras, beviljade 1905 års Riksdag första gången nu ifrågavarande anslag på extra stat för år 1906. Sedermera har anslaget till samma belopp, 10,000 kronor, anvisats jämväl för åren 1907 och 1908. Departementschefen har nu, under framhållande af, bland annat, att de stipendier, hvartill anslaget är afsedt att bereda tillgång, varit eftersökta och att det ej finnes någon som helst anledning antaga, att behovet af dylika stipendier framdeles skulle minskas eller alldeles upphöra, uttalat, att anslaget i fråga borde uppföras å ordinarie stat; och har Eders Kungl. Maj:t i enlighet härmed föreslagit anslagets upptagande såsom reservationsanslag med den förändrade rubrik, som finnes i förslaget angifven.

Riksdagen, som icke vill bestrida vare sig att behof af stipendier af ifrågavarande slag äfven för framtiden kan antagas komma att göra sig gällande eller den nytta för vetenskap och undervisning, som af stipendierna må kunna hämtas, anser det dock icke vara med nödig försiktighet förenligt att med endast tre års erfarenhet af i hvad mån stipendierna motsvarat sitt ändamål samt huruvida det för närvarande utgående anslaget kan anses vara till beloppet lämpligen afvägdt, uppföra anslaget å ordinarie stat, hvadan Riksdagen till förekommande af den svårighet, som alltid är förenad med vidtagande af ändring i ett ordinarie anslag, ansett anslaget böra under oförändrad titel och till enahanda belopp som för innevarande år upptagas på extra stat för år 1909.

Riksdagen vill i detta sammanhang framhålla, att samma uppfattning som tagit sig uttryck i hvad Riksdagen här ofvan anført, i hufvudsak för Riksdagen gjort sig gällande äfven beträffande Eders Kungl. Maj:ts under punkterna 27, 31 och 39 här nedan omförmälda förslag angående uppförande på ordinarie stat af de hittills på extra stat anvisade anslagen till resestipendier åt lärare vid folkskoleseminarier, folkskollärare och abnormlärare.

Riksdagen har alltså i anledning af Eders Kungl. Maj:ts nu föreva-

rande framställning till resestipendier åt ordinarie lärare och vissa andra tjänstemän vid rikets universitet samt karolinska mediko-kirurgiska institutet på extra stat för år 1909 beviljat ett anslag af 10,000 kronor.

Allmänna läroverken.

18:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen medgifva, att realskolan i Borås må, därest kommunen åtager sig att tillhandahålla erforderliga undervisningslokaler och bostad eller hyresersättning åt rektor, utvidgas till högre allmänt läroverk med realgymnasium, samt att för sådant ändamål öka anslaget till arfvoden åt skolläkare med 50 kronor, eller från 9,550 kronor till 9,600 kronor och dels på grund häraf dels för beredande af medel för tillsättande vid läroverket i Borås af 2 lektorstjänster och en adjunktstjänst äfvensom för höjande af aflöningen för dess rektor och öfningslärare öka reservationsanslaget till de allmänna läroverken med 14,000 kronor.

Förevarande framställning är föranledd af 1907 års Riksdags i skrifvelse till Eders Kungl. Maj:t gjorda anhållan, att Eders Kungl. Maj:t måtte taga under öfvervägande, huruvida realskolan i Borås borde förändras till högre allmänt läroverk samt därefter till Riksdagen inkomma med det förslag i ämnet, som af omständigheterna kunde anses påkalladt. Genom den i ärendet förebragta utredningen har Riksdagen funnit sig till fullo öfvertygad om lämpligheten af den föreslagna förändringen af realskolan till högre allmänt läroverk med realgymnasium, och har Riksdagen ej heller haft något att erinra mot det af departementschefen förordade sättet för öfvergången till den nya läroverksformen eller inrättande af realgymnasiets första ring med början af nästkommande hösttermin samt därefter en successiv utvidgning med en ny gymnasieklass årligen under de tre därpå följande läsåren.

Läroverkets nu ifrågasatta utvidgning skulle, om man bortser från ålderstillägg, komma att orsaka staten följande ökade utgifter:

lön till 4 lektorer à 4,000 kronor	16,000 kronor,
» » 1 adjunkt à 3,000 »	3,000 »
höjning af rektors..... aflöning från 5,000 till 6,000 kr.	1,000 »
» » teckningslärarens ... » 700 » 1,400 »	700 »
» » musiklärarens » » 550 » 1,100 »	550 »
» » gymnastiklärarens » » 700 » 1,400 »	700 »
» » skolläkarens arfvode... » 100 » 150 »	50 »

Summa 22,000 kronor.

Af de nya läraretjänsterna skulle adjunktstjänsten och en lektorstjänst vara erforderliga från och med läsåret 1908—1909 samt ytterligare en lektorstjänst från början af hvar och ett af de tre därpå följande läsåren. Då, enligt hvad i statsrådsprotokollet meddelas, de under höstterminen 1908 erforderliga nya läraretjänsterna kunna bestridas med extra lärarepersonal samt tillgång till den på samma termin belöpande andelen af förhöjningen i rektors, öfningslärares och skolläkares aflöningar kan beredas genom anlitage af befintliga besparingar å reservationsanslaget till de allmänna läroverken, erfordras alltså anslag för ändamålet först från och med år 1909. Däremot tillkommer å 1909 års stat lön för den lektorstjänst, som enligt hvad ofvan nämnts från och med sistnämnda års hösttermin skall inrättas. De belopp, som böra för år 1909 beräknas, äro alltså följande:

2 lektorslöner	kronor 8,000: —
1 adjunktslön	» 3,000: —
ökning i rektors lön	» 1,000: —
» i teckningslärares lön	» 700: —
» i gymnastiklärares lön	» 700: —
» i musiklärares lön	» 550: —
» i skolläkarens arfvode	» 50: —
<hr/>	
Summa kronor 14,000: —	

Af detta belopp, 14,000 kronor, komma emellertid 2,000 kronor eller hälften af aflöningen för den lektorstjänst, som först från och med den 1 juli 1909 kommer att tillsättas, att statsverket besparas. Mot den sålunda gjorda kostnadsberäkningen har Riksdagen intet att erinra; och har Riksdagen därför

dels medgifvit, att realskolan i Borås må, därest kommunen åtager sig att tillhandahålla erforderliga undervisningslokaler och bostad eller hyresersättning åt rektor, utvidgas till högre allmänt läroverk med realgymnasium,

dels och för sådant ändamål ökat anslaget till arfvoden åt skolläkare med 50 kronor, eller från 9,550 kronor till 9,600 kronor och dels på grund häraf dels för beredande af medel för tillsättande vid läroverket i Borås af 2 lektorstjänster och en adjunktstjänst äfvensom för höjande af aflöningen för dess rektor och öfningslärare öka reservationsanslaget till de allmänna läroverken med 14,000 kronor.

19:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för beredande af medel dels för aflöning från och med år 1909 af de 63 adjunktstjänster vid

de allmänna läroverken, som enligt Riksdagens medgifvande upprättats genom Eders Kungl. Maj:ts beslut den 23 augusti 1907, dels ock för inrättande under år 1909 af 7 lektors-, 10 adjunkts- och 13 ämneslärarinnetjänster, att på de olika läroverken fördelas på sätt Eders Kungl. Maj:t bestämmer, höja reservationsanslaget till de allmänna läroverken med 266,500 kronor.

Enligt den för 1904 års Riksdag framlagda normalstaten för de allmänna läroverken med däri af Riksdagen vidtagna ändringar erfordrades vid nämnda undervisningsanstalter följande nya ordinarie befattningar, nämligen 14 lektors-, 81 adjunkts- och 57 ämneslärarinnetjänster. Under åren 1904—1907 har Riksdagen för ifrågavarande ändamål beviljat medel till 14 lektors-, 77 adjunkts- och 26 ämneslärarinnetjänster. Fördelningen af dessa befattningar på de olika läroverken framgår af statsrådsprotokollen öfver ecklesiastikärenden för den 31 december 1903, den 14 januari 1905, den 13 januari 1906 och den 12 januari 1907.

För fyllande af nyssnämnda normalstat erfordras alltså ytterligare följande nya befattningar, nämligen 4 adjunkts- och 31 ämneslärarinnetjänster.

I skrifvelse till Eders Kungl. Maj:t den 28 februari 1907 hade emellertid öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk i anledning af den starka tillväxten af elevantalet vid dessa läroverk och det stora antal extra lärare, som i följd häraf måst anställas, gjort framställning om inrättande vid de allmänna läroverken af lärareplatser utöfver 1904 års normalstat samt i sådant hänseende föreslagit 29 lektorstjänster och 81 adjunktstjänster. Någon proposition med anledning af denna framställning blef icke till 1907 års Riksdag aflåten, men på grund af en i ämnet väckt motion medgaf Riksdagen Eders Kungl. Maj:t att af de besparingar, som funnes å reservationsanslaget till de allmänna läroverken, för år 1908 använda de medel, som erfordrades för inrättande af ett så stort antal ordinarie adjunktplatser, dock högst 75, som Eders Kungl. Maj:t på grund af företagen utredning angående behovet af platser och tillgången till kompetenta lärarkrafter kunde finna skäligt.

Sedan öfverstyrelsen verkställt den af Riksdagen sålunda förutsatta utredningen och därvid framhållit, bland annat, att af de nya adjunktstjänsterna 16 borde afses för de matematisk-naturvetenskapliga ämnena, men att, på grund af den knappa tillgången på i nämnda ämnen kompetenta sökande, af dessa 16 tjänster endast 4 borde tillsättas under år 1908, hvaremot hinder icke mötte mot tillsättande under samma år af de återstående 59 för den humanistiska ämnesgruppen afsedda tjänsterna, hafva i enlighet härmed redan tillsatts eller blifva under innevarande år tillsatta tillhoppa 63 adjunktstjänster utöfver 1904 års normalstat. Enligt öfverstyrelsens ofvan omförmälda, af departementschefen biträdda förslag, skulle

alltså till fyllande af behovet af nya läraretjänster erfordras ytterligare 29 lektors- och 18 adjunktstjänster, af hvilka 7 lektors- och 6 adjunktstjänster äro afsedda att upprättas från och med den 1 januari 1909. Därjämte skulle af de å 1904 års stat beräknade, ännu ej tillsatta 4 adjunks- och 31 lärarinnetjänsterna från och med den 1 juli 1909 tillsättas samtliga adjunks- och 13 lärarinnetjänster.

Kostnaden för de för år 1909 beräknade nya tjänsterna skulle, fränsedt de åtskilliga lärare redan från utnämningdagen möjligen tillkommande ålderstillägg, uppgå till följande belopp:

7 lektorstjänster à 4,000 kronor	28,000 kronor
6 adjunktstjänster à 3,000 kronor	18,000 »
4 i 1904 års normalstat beräknade adjunktstjänster à 3,000 kronor	12,000 »
13 i samma stat beräknade ämneslärarinnetjänster à 1,500 kronor	19,500 »
	Summa 77,500 kronor.

Härtill kommer aflöning à 3,000 kronor till ofvan omförmälda 63 adjunktstjänster, för hvilka kostnaderna för innevarande år bestridas af besparingarna å reservationsanslaget till de allmänna läroverken, 189,000 kronor, hvadan alltså hela den för år 1909 erforderliga ökningen i berörda anslag skulle uppgå till 266,500 kronor. Riksdagen anser sig böra erinra därom, att i den sålunda gjorda beräkningen af det erforderliga antalet nya läraretjänster icke ingå de i punkt 18 här ofvan omförmälda, för realskolans i Borås ombildning till högre allmänt läroverk afsedda nya tjänster, för hvilkas inrättande särskild höjning af ofvanberörda reservationsanslag beviljats.

Genom anvisande, på sätt ofvan omförmäles, af medel till inrättande redan under år 1908 af högst 75 adjunktstjänster utöfver de i 1904 års normalstat beräknade visade sig 1907 års Riksdag biträda den uppfattning att behof föreläge om en betydande ökning af lärarplatserna vid de allmänna läroverken såväl i läroverkens eget intresse som ock för att på ett effektivt sätt förbättra de extra ordinarie lärarnes ställning. Nu föreliggande förslag går visserligen vida utöfver hvad Riksdagen då ansåg vara nödigt för beredande af en snar lättnad i de genom det alltför ringa antalet lärartjänster för såväl läroverken som lärarne uppkomna olägenheterna, men af den i ärendet förebragta utredningen synes framgå, att det föreslagna antalet nya tjänster icke är större än hvad behovet kräfver. Riksdagen vill i sådant afseende framhålla, att 1904 års normalstat upprättats efter en medeltalsberäkning af ett elevantal vid de

allmänna läroverken af 15,194, men att lärjungeantalet sedan dess så starkt tillväxt, att detsamma, enligt hvad i statsrådsprotokollet meddelas, redan vårterminen 1906 utgjorde 20,290, eller sålunda omkring 33 procent mera än det till grund för normalstaten lagda antalet. I följd häraf har också någon nämnvärd minskning i antalet extra lärare, som läsåret 1903—1904 utgjorde 182, men som vid läroverksreformens genomförande beräknades kunna nedbringas till ett 40-tal, icke kunnat ske, utan uppgick vid vårterminen 1907 deras antal till 168. Vid sådant förhållande och för att under en längre tid framåt kunna möta den stegring i elevantalet, som allt fortfarande torde vara att förvänta, lär det föreslagna antalet tjänster icke få anses för högt tilltaget. Däremot skulle kunna ifrågasättas, huruvida tillgången på kompetenta sökande till ett så stort antal nya tjänster är tillräcklig för att samtliga platser, på sätt beräknats, må kunna tillsättas under de närmaste två eller tre åren, utan att anspråken på aspiranternas lämplighet för de olika tjänsterna behöfva nedsättas under de fordringar, som i sådant afseende i normala fall böra uppställas, men har emellertid Riksdagen, som icke varit i tillfälle att ingå i närmare pröfning härutinnan, ej ansett sig böra af sin tvekan i berörda hänseende afhållas från att bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag.

På grund af hvad sålunda anförts, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning, för beredande af medel dels för aflöning från och med år 1909 af de 63 adjunktstjänster vid de allmänna läroverken, som enligt Riksdagens medgifvande upprättats genom Eders Kungl. Maj:ts beslut den 23 augusti 1907, dels ock för inrättande under år 1909 af 7 lektors-, 10 adjunks- och 13 ämneslärarinnetjänster, att på de olika läroverken fördelas på sätt Eders Kungl. Maj:t bestämmer, höjt reservationsanslaget till de allmänna läroverken med 266,500 kronor.

20:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att dels medgifva, att Vinköls och Marums församlingars pastorat må upphöra att vara prebende åt teologie lektorn vid högre allmänna läroverket i Skara, dels ock för beredande af lönefyllnad åt bemälda lektor, efter det nämnda pastorats prebendenatur upphört, höja reservationsanslaget till de allmänna läroverken med 390 kronor.

På grund af hvad i statsrådsprotokollet till stöd för framställningen anförts, har Riksdagen

dels medgifvit, att Vinköls och Marums församlingars pastorat må upphöra att vara prebende åt teologie lektorn vid högre allmänna läroverket i Skara,

dels ock för beredande af lönefyllnad åt bemälda lektor, efter det

nämnda pastorats prebendenatur upphört, höjt reservationsanslaget till de allmänna läroverken med 390 kronor.

21:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att öka anslaget till extra arfvoden åt teckningslärare från 95,000 kronor till 110,000 kronor, eller med 15,000 kronor.

Ifrågavarande anslagsökning är afsedd att dels tillgodose det på grund af det växande lärjungeantalet vid de allmänna läroverken ökade behovet af undervisningstimmar i teckning, dels ock möjliggöra öfverlåtande af undervisning i välskrifning i större utsträckning än hittills åt teckningslärare. I sistnämnda hänseende är beräknadt, att 109 välskrifningstimmar skulle öfvertagas af teckningslärare emot ett arfvode af i medeltal 90 kronor per veckotimme och skulle alltså för detta ändamål erfordras ett belopp af 9,810 kronor. Riksdagen, som icke har något att erinra mot den sålunda föreslagna anordningen af undervisningen i välskrifning, har emellertid ansett det beräknade timarfvodet väl högt tilltaget, särskildt med hänsyn därtill, att enligt Eders Kungl. Maj:ts beslut den 20 oktober 1905 timplärare i läsämne åtnjuter, om han genomgått profårskurs, 90 kronor och i annat fall 80 kronor. Vid sådant förhållande lär arfvodet för undervisning i välskrifning skäligen kunna nedsättas till 80 kronor. På grund häraf och då den begärda förhöjningen i öfrigt torde kunna utan olägenhet något minskas, har Riksdagen ansett sig böra nedsätta det af Eders Kungl. Maj:t äskade beloppet med 1,500 kronor till 13,500 kronor.

Riksdagen har alltså i anledning af Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning ökat anslaget till extra arfvoden åt teckningslärare från 95,000 kronor till 108,500 kronor, eller med 13,500 kronor.

22:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att höja anslaget till extra arfvoden åt musiklärare vid de allmänna läroverken från 4,500 kronor till 8,000 kronor, eller med 3,500 kronor.

På grund af hvad i detta ärende till statsrådsprotokollet anförts, har Riksdagen höjt anslaget till extra arfvoden åt musiklärare vid de allmänna läroverken från 4,500 kronor till 8,000 kronor, eller med 3,500 kronor.

23:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att dels för upprättande hos öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk af en registrators- och aktuariefattning med en aflöning af 4,000 kronor, däraf 2,200 kronor lön, 1,500 kronor tjänstgöringspenningar och 300 kronor ortstillägg, jämte rätt för blifvande innehafvare af denna tjänst till tre ålderstillägg, hvarterdera å

500 kronor, efter 5, 10 och 15 års tjänstgöring, höja anslaget till öfverstyrelsen med 4,000 kronor, eller från 35,000 kronor till 39,000 kronor;

dels, med förklarande att af den till notarien hos öfverstyrelsen utgående aflöningen å 4,000 kronor 2,200 kronor skola utgå lönen, 1,500 kronor tjänstgöringspenningar och 300 kronor ortstillägg, medgifva, att nämnde tjänstinnehafvare må äga rätt till tre ålderstillägg, hvartdera å 500 kronor, efter 5, 10 och 15 års tjänstgöring;

dels förklara, att förutberörda ålderstillägg skola utgå af det under åttonde hufvudtiteln uppförda förslagsanslaget till ålderstillägg;

dels ock godkänna de af departementschefen för åtnjutande af dessa aflöningsförmåner föreslagna, i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 13 januari 1908 intagna villkor och bestämmelser, samt förklara, att enhvar, som med eller efter 1909 års ingång tillträder någon af ifrågavarande befattningar hos öfverstyrelsen, skall vara pliktig att underkasta sig nyssberörda bestämmelser.

Hvad först beträffar förslaget om inrättande hos ifrågavarande ämbetsverk af en registrators- och aktuariefattning, har Riksdagen af hvad i statsrådsprotokollet meddelas, angående omfattningen af den öfverstyrelsen påhvilande arbetsbördan och hvad Riksdagen i öfrigt i sådant afseende har sig bekant, ansett, att åtgärd bör vidtagas för beredande af lättnad i denna börda för såväl styrelsens ledamöter som dess notarie; och torde genom upprättande af den föreslagna registratorstjänsten en väsentlig sådan lättnad kunna vinnas. Genom befrielse från registrators- och aktuarie-göromålen bör nämligen notarien kunna få tillfälle att mera än hittills taga befattning med uppsättande af utlåtanden och öfriga sekreteraregöromål i egentlig mening, och härigenom ledamöterna i sin ordning blifva befriade från en del kansligöromål, som de under nuvarande förhållanden till hinder för de dem egentligen tillkommande tjänstegöromål nödgats utföra.

Eders Kungl. Maj:ts förslag om att registratorn och notarien må i aflöningsförmåner likställas med tjänstemännen i första lönegraden hos statskontoret, anser sig Riksdagen böra bifalla. Härigenom kommer, hvad notarien beträffar, dennes aflöning, som för närvarande utgår i form af arvode, att uppdelas i lön, tjänstgöringspenningar och ortstillägg, hvarjämte till det nu utgående aflöningsbeloppet 4,000 kronor komma tre ålderstillägg å hvartdera 500 kronor efter 5, 10 och 15 år.

De föreslagna villkoren och bestämmelserna för åtnjutande af de sålunda tillstyrkta aflöningsförmånerna hafva icke gifvit Riksdagen anledning till erinran.

Med anledning af hvad departementschefen till statsrådsprotokollet ut-

talat därom, att de två nu ifrågavarande tjänstemännen torde böra erhålla fullmakter å sina tjänster af öfverstyrelsen, har Riksdagen, som visserligen delar departementschefens åsikt att tjänsterna böra tillsättas genom fullmakt och icke, såsom nu är fallet med notarietjänsten, endast medelst förordnande, likväl velat ifrågasätta lämpligheten af att dessa fullmakter meddelas af öfverstyrelsen, hvars ledamöter själfva endast innehafva sina tjänster på förordnande under viss tid, samt framhålla, att det synes Riksdagen, som om vid sådant förhållande de nu ifrågavarande tjänsterna borde tillsättas af Eders Kungl. Maj:t.

På sätt under punkt 102 här nedan omförmäles, har Eders Kungl. Maj:t till ytterligare förstärkning af öfverstyrelsens arbetskrafter föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1909 anvisa 3,000 kronor till aflöning åt två amanuenser. För hvartdera af åren 1907 och 1908 har Riksdagen på extra stat beviljat ett anslag af 1,500 kronor till en amanuens hos ämbetsverket. Den nu föreslagna nya amanuensen skulle, enligt hvad af statsrådsprotokollet inhämtas, hafva till hufvudsaklig uppgift att biträda registratorn. Riksdagen har emellertid icke, af hvad till stöd för framställningen i denna del anförts, blifvit öfvertygad om nödvändigheten af en sådan anordning. Riksdagen håller nämligen för sannolikt, att om än för närvarande öfverstyrelsens arbetsbörda, såsom ofvan framhållits, är synnerligen betungande, ett förhållande, som måste anses till stor del betingadt af läroverksorganisationens öfvergång i de af 1904 års Riksdag beslutade nya formerna för densamma, den starka stegring i antal, som de på öfverstyrelsens handläggning beroende ärendena hittills utvisat, icke torde komma att, sedan öfvergångsåren passerats, alltförment göra sig i samma grad gällande. I detta sammanhang har Riksdagen ej heller ansett sig böra underlåta framhålla, att det vill synas Riksdagen som om lättnad i öfverstyrelsens arbetsbörda skulle kunna vinnas genom en förändring i arbetssättet i riktning af såväl inskränkning i största möjliga mån af antalet utgående expeditioner som äfven dessas affattande i kortast möjliga form. Riksdagen kan alltså icke bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag om anslag för ytterligare en amanuens.

På grund af hvad sålunda anförts, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts nu förevarande framställning,

dels för upprättande hos öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk af en registrators- och aktuariefattning med en aflöning af 4,000 kronor, däraf 2,200 kronor lön, 1,500 kronor tjänstgöringspenningar och 300 kronor ortstillägg, jämte rätt för blifvande innehafvare af denna tjänst till tre ålders-tillägg, hvartdera å 500 kronor efter 5, 10 och 15 års tjänstgöring, höjt

anslaget till öfverstyrelsen med 4,000 kronor, eller från 35,000 kronor till 39,000 kronor;

dels, med förklarande att af den till notarien hos öfverstyrelsen utgående aflöningen å 4,000 kronor 2,200 kronor skola utgöra lön, 1,500 kronor tjänstgöringspenningar och 300 kronor ortstillägg, medgifvit, att nämnde tjänstinnehafvare må äga rätt till tre ålderstillägg, hvarterda å 500 kronor efter 5, 10 och 15 års tjänstgöring;

dels förklarat, att förutberörda ålderstillägg skola utgå af det under åttonde hufvudtiteln uppförda förslagsanslaget till ålderstillägg;

dels godkändt följande villkor och bestämmelser för åtnjutande af dessa aflöningsförmåner, nämligen:

att ordinarie innehafvare af notariatetjänsten eller registrators- och aktuarietjänsten skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk eller eljest i allmänhet kan varda stadgad, samt i sådant hänseende, afvensom därest ämbetsverkets ställning inom statsförvaltningen så förändras, att detsamma ej längre kan såsom själfständigt ämbetsverk anses, eller därest vissa ifrågavarande ämbetsverk tillhörande göromål öfverflyttas till annat ämbetsverk, vara pliktig att, med bibehållande af den tjänstegrad och den aflöning han innehar, efter ny eller förändrad arbetsordning sköta de med befattningen förenade göromål eller, efter Eders Kungl. Maj:ts förordnande, tjänstgöra i det verk, till hvilket göromålen lämnas;

att med ordinarie notarie- eller registrators- och aktuarietjänst hos öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat;

att med dessa tjänster ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Eders Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, såframt ej öfverstyrelsen, uppå därom gjord framställning, och efter pröfning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen i ämbetsverket, finner uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattningsinnehafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, skola utgå till den, som uppehållit befattningen;

att den, som af sjukdom hindras att sin befattning förrätta, äger

uppbära hela lönen jämte ortstillägget, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos Riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag eller i behörig ordning afstånges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen eller ortstillägget, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att aflöning ej må utgå till tjänsteman för tid, hvarunder han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänsteman varder afstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke af öfverstyrelsen pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej öfverstyrelsen finner skäligt låta honom uppbära något däraf;

att vid sjukdomsförfall, eller när det erfordras för beredande af semester, ifrågavarande tjänstemän skola vara skyldiga att, om de förordnas till högre befattning i ämbetsverket, densamma, mot åtnjutande i förstnämnda fall af de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar, men i senare fallet af däremot svarande belopp i stället för egna tjänstgöringspenningar, bestrida, dock ej längre än sammanlagdt tre månader under ett och samma kalenderår;

att i fråga om förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehavande af befattning i samma tjänstegrad tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehafvaren under mer än fyra femtedelar af den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med godt vitsord bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester, och för andra förhöjningen efter ytterligare fem år, på samma villkor, samt för tredje förhöjningen efter än ytterligare fem år, äfvenledes på samma villkor, under iakttagande, hvad hvar och en af omförmälda löneförhöjningar angår, att den högre aflöningen ej får tillträdas förrän vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänstaldern blifvit uppnådd; börande löntagare därvid tillgodoräknas den tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af löneförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänstålder, som berättigar honom till pension, icke må samma förhöjning tillträda;

att ifrågavarande tjänstemän äga årligen, när sådant utan hinder för

göromålens behöriga gång kan ske, åtnjuta semester, hvardera under en månad;

att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall själfva lönen afvensom ortstillägget utgå till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att från tjänsten afgå afvensom i fråga om rätt till pension skall gälla hvad i särskild lag angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension är vid tiden för den nya lönestatens ikraftträdande eller, såvidt angår innehafvare af befattning, som därefter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgadt; samt

att den, som tillträder den nya aflöningsstaten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Eders Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande af eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed;

dels ock förklarar, att enhvar, som med eller efter 1909 års ingång tillträder någon af ifrågavarande befattningar hos öfverstyrelsen, skall vara pliktig att underkasta sig nyssberörda villkor och bestämmelser.

24:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen, att för beredande af tillgång till vikariearfvoden under semester för såväl öfverstyrelsens medlemmar som å stat uppförda tjänstemän därstädes i enlighet med af departementschefen i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden angifna grunder, under förändrad rubrik: »för tillfällig adjunktion, vikariatsersättning, hyra för lokal och expenser m. m.», höja det nu under rubrik »för tillfällig adjunktion, hyra för lokal och expenser» för öfverstyrelsen uppförda anslaget, 10,000 kronor, till 12,550 kronor, eller med 2,550 kronor.

I den för öfverstyrelsen gällande stat finnes för närvarande intet anslag uppfördt till beredande af vikariatsersättningar under semester för öfverdirektören och ledamöterna. Rätt till semester under en och en half månad årligen tillkommer emellertid enligt instruktionen ifrågavarande tjänstemän. Af det nu äskade anslaget är 2,300 kronor beräknadt för ifrågavarande vikariatsersättning samt återstående 250 kronor afsedda till vikariatsersättning under den semester, under en månad årligen, som anses böra tillkomma innehafvaren af notarietjänsten samt registrators- och aktuarie-tjänsten. Då det icke ansetts möjligt att för endast de med läroverksrådets tjänster förenade tjänstgöringspenningar erhålla semestervikarier, har förstnämnda belopp, 2,300 kronor, beräknats efter en ersättning af 10 kronor för dag för hvarje vikarie. Riksdagen, som icke har något att erinra mot att anslag beredes för nu ifrågavarande ändamål och ej heller funnit anledning till anmärkning mot de i sådant hänseende ifrågasatta beloppen,

har alltså för beredande af tillgång till vikariearfvoden under semester för såväl öfverstyrelsens medlemmar som å stat uppförda tjänstemän därstädes, under förändrad rubrik: »för tillfällig adjunktion, vikariatsersättning, hyra för lokal och expenser m. m.», höjt det nu under rubrik »för tillfällig adjunktion, hyra för lokal och expenser» för öfverstyrelsen uppförda anslaget, 10,000 kronor, till 12,550 kronor, eller med 2,550 kronor. Genom de under denna och nästföregående punkt omförmälda beslut har anslaget till öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk ökats med tillhoppa 6,550 kronor, eller från 35,000 kronor till 41,550 kronor.

25:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att — med utslutande af dels det för de allmänna läroverken uppförda anslaget å 73,000 kronor till extra arfvoden åt gymnastiklärare samt till anskaffande af ammunition för målskjutning m. m., dels det å staten till seminarier för folkskollärares bildande uppförda anslaget å 8,500 kronor till befrämjande af vapenöfningar, dels ock det under rubriken de tekniska läroverken stående anslaget å 5,000 kronor till militäröfningars bedrivande vid de tekniska läroverken — å ordinarie stat uppföra ej mindre för allmänna läroverken till extra arfvoden åt gymnastiklärare ett anslag af 15,000 kronor än äfven under titeln »för skjututbildning vid de allmänna läroverken, folkskoleseminarier och tekniska elementarskolor» ett reservationsanslag af 104,800 kronor, hvarigenom skulle komma att orsakas en anslagsökning af 33,300 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har icke af Riksdagen bifallits.

Genom de under punkterna 18—25 här ofvan anmälda besluten har reservationsanslaget till de allmänna läroverken ökats med tillhoppa 304,440 kronor, eller från 5,333,699 kronor till 5,638,139 kronor.

Understöd åt enskilda läroverk och högre skolor för kvinnlig ungdom.

26:o) Under punkten 28:o af förevarande hufvudtitel i statsverkspropositionen för innevarande år har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att öka förslagsanslaget till understöd åt enskilda läroverk, nu högst 60,000 kronor, samt anslaget till högre skolor för kvinnlig ungdom, nu 380,000 kronor, med, förslagsvis, tillhoppa 341,000 kronor.

I en till Riksdagen den 13 sistlidne mars aflåten proposition (n:o 163) har Eders Kungl. Maj:t, under återopande af bilagdt utdrag af statsråtsprotokollet öfver ecklesiastikärenden samma dag, med återkallande af den i 1908 års statsverksproposition å ordinarie stat gjorda framställning beträffande det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslaget till under-

stöd åt enskilda läroverk och det under samma hufvudtitel upptagna anslaget till högre skolor för kvinnlig ungdom, föreslagit Riksdagen att *dels*, med uteslutande ur riksstaten af dessa anslag, å nämnda hufvudtitel under rubrik: *kommunala och enskilda läroanstalter* uppföra ej mindre ett anslag med titel: *kommunala mellanskolor* å 85,000 kronor, ett anslag med titel: *högre flickskolor* å 375,000 kronor, ett anslag med titel: *enskilda läroverk* å 120,000 kronor och ett anslag med titel: *enskilda lärarinneseminarier* å 20,000 kronor, dessa fyra anslag utgörande ett gemensamt reservationsanslag, än äfven ett förslagsanslag med titel: *lönetillägg åt lärarinnor vid statsunderstödda kommunala och enskilda läroanstalter* å 190,000 kronor; *dels* godkänna följande grunder och villkor för tilldelande af understöd från:

A. Anslaget till kommunala mellanskolor.

1. Af anslaget till kommunala mellanskolor må understöd kunna utgå ej mindre till samskolor, som under år 1908 åtnjutit understöd från anslaget till högre skolor för kvinnlig ungdom, än äfven till skolor, som utgöra öfverbyggnader på den egentliga folkskolan och i afseende å inträdesfordringarna förutsätta det kunskapsmått, som inhämtas i högsta årskursen af folkskola, anordnad enligt gällande normalplans typ Litt. A.
2. På den ort, där skolan är upprättad, skall finnas folkskola anordnad enligt gällande normalplans typ Litt. A.
3. Skolan skall omfatta minst tre årsklasser utöfver den egentliga folkskolan och i dessa klasser under de senaste tre åren haft i medeltal sammanlagdt minst 18 lärjungar.
4. Hvarje årsklass skall i läroämnena åtnjuta skild undervisning.
5. Vid skola, däri gossar undervisas, skall finnas minst en manlig lärare med full tjänstgöring, och vid skola, däri flickor undervisas, skall finnas minst en kvinnlig lärare med full tjänstgöring.
6. Undervisningen skall fortgå under minst 36 läsveckor om året, påsk- och pingstferier samt tillfälliga lofdagar inberäknade.
7. Kommunen skall anslå de medel, som utöfver skolans öfriga inkomster erfordras, för att skolan under den tid, för hvilken statsunderstöd sökes, skall till sitt förfogande hafva tjänliga undervisningslokaler och erforderlig undervisningsmateriell samt kunna aflöna de vid skolan anställda lärarinnor enligt de i sådant afseende stadgade grunder, hvarjämte kommunen skall bidra till lärarinnornas pensionering enligt de grunder, som framdeles må varda stadgade.
8. Därest terminsafgifter upptagas af lärjungarna, äger Kungl. Maj:t

bestämma, om och i hvilken omfattning befrielse från eller nedsättning i sådana afgifter skall äga rum.

9. Skolan skall stå under inseeende af öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk samt vara underkastad den kontroll och de bestämmelser i öfrigt, som Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva.

10. Statsunderstödet till kommunala mellanskolor må kunna utgå, därest skolan omfattar tre årsklasser utöfver den egentliga folkskolan, med högst 3,600 kronor och, därest skolan omfattar flera sådana klasser, med högst 4,800 kronor, hvarjämte skola, däri flickor undervisas, må kunna erhålla ett särskildt understöd till undervisning i huslig ekonomi, ej öfverstigande 600 kronor, allt för år räknadt.

11. Samskola, som för år 1908 åtnjutit understöd från anslaget till högre skolor för kvinnlig ungdom, må, ändock att de här stadgade villkor ej till alla delar uppfyllas, intill utgången af år 1911, på de villkor Kungl. Maj:t äger bestämma, kunna komma i åtnjutande af understöd från anslaget till kommunala mellanskolor, dock under förutsättning att kommunen eller enskilda donatorer till skolans uppehållande lämna ett bidrag, hvars värde för år räknadt uppgår till minst samma belopp som statsunderstödet.

B. Anslaget till högre flickskolor.

1. Af anslaget till högre flickskolor må understöd kunna utgå till flickskolor, som hafva till ändamål att utöfver omfånget för folkskolans verksamhet meddela allmän medborgerlig bildning.

2. Skolan skall omfatta minst fyra årsklasser utöfver den egentliga folkskolan och i dessa klasser under de senaste tre åren haft i medeltal sammanlagdt minst 24 lärjungar.

3. Undervisningen skall fortgå under minst 36 läsveckor om året, påsk- och pingstferier samt tillfälliga lofdagar inberäknade.

4. Skolan skall till sitt förfogande hafva tjänliga undervisningslokaler och erforderlig undervisningsmateriell; dess undervisning skall vara ändamålsenligt anordnad, och de vid skolan anställda lärarinnor skola aflönas enligt de i sådant afseende stadgade grunder.

5. Kommunen eller enskilda donatorer skola till skolans uppehållande lämna ett bidrag, hvars värde för år räknadt uppgår till minst samma belopp som det från anslaget till högre flickskolor utgående understödet, samt dessutom tillhandahålla föreståndaren eller föreståndarinnan bostad, bestående af minst tre rum och kök, eller motsvarande hyresersättning,

äfvensom bidraga till de vid skolan anställda lärarinnornas ålderstillägg med hälften af det belopp, staten för samma ändamål tillskjuter, så ock till lärarinnornas pensionering enligt de grunder, som framdeles må vardas stadgade.

6. Befrielse från och nedsättning i terminsafgifter skola medgifvas till den omfattning Kungl. Maj:t bestämmer.

7. Statsunderstöd till högre flickskola må kunna utgå, därest skolan omfattar fyra årsklasser utöfver den egentliga folkskolan, med högst 4,400 kronor och, därest skolan omfattar flera sådana klasser, med högst 5,200 kronor, hvarjämte skolan må kunna erhålla ett särskildt understöd till undervisning i huslig ekonomi, ej öfverstigande 1,000 kronor.

Är skolan förbunden med gymnasium, må understödet kunna ökas, dock ej med högre belopp än 2,000 kronor, under förutsättning

a) att gymnasiet omfattar minst tre årsklasser, samt att antalet lärjungar i gymnasiets tre högsta årsklasser under de senaste tre åren uppgått i medeltal till sammanlagdt minst 18,

b) att föreståndaren eller föreståndarinnan erhållit rätt att vid läroanstalten anställa studentexamen, samt

c) att kommunen eller enskilda donatorer till gymnasiets uppehållande lämna ett bidrag, hvars värde för år räknadt uppgår till minst samma belopp som statsunderstödet, samt bidraga till de å gymnasiet anställda lärarinnornas ålderstillägg och pensionering, på sätt här ofvan i afseende å flickskolan i öfrigt blifvit stadgad.

8. Skolan skall stå under inseende af öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk samt vara underkastad den kontroll och de bestämmelser i öfrigt, som Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva.

9. Flickskola, som för år 1908 åtnjutit understöd från anslaget till högre skolor för kvinnlig ungdom, må, ändock att de här stadgade villkor ej till alla delar uppfyllas, intill utgången af år 1911, på de villkor Kungl. Maj:t äger bestämma, kunna komma i åtnjutande af understöd från anslaget till högre flickskolor, dock under förutsättning att kommunen eller enskilda donatorer till skolans uppehållande lämna ett bidrag, hvars värde för år räknadt uppgår till minst samma belopp som statsunderstödet.

C. Anslaget till enskilda läroverk.

1. Af anslaget till enskilda läroverk må understöd kunna utgå till enskildt läroverk, som ej är berättigadt till understöd från något af öfriga i reservationsanslaget till kommunala och enskilda läroanstalter ingående särskilda anslag, men som genom en framgångsrik och för det allmänna

gagnelig verksamhet på uppfostrans och undervisningens område gör sig förtjänt af understöd från statens sida.

2. Läroverket skall till sitt förfogande hafva tjänliga undervisningslokaler och erforderlig undervisningsmaterieil; dess undervisning skall vara ändamålsenligt anordnad, och de vid läroverket anställda lärarinnor skola aflönas enligt de i sådant afseende stadgade grunder. Därjämte skall läroverket bidraga till lärarinnornas pensionering enligt de grunder, som framdeles må varda stadgade.

3. Läroverket skall stå under inseende af öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk samt vara underkastadt den kontroll och de bestämmelser i öfrigt, som Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva.

4. Statsunderstöd till enskildt läroverk må kunna utgå för det skolstadium, som i afseende på undervisningens mål motsvarar realskolan, med högst 9,000 kronor och för det skolstadium, som i nämnda afseende motsvarar gymnasiet, med högst 6,000 kronor, dock att understödet till läroverk, som i större omfattning anlitar manliga lärarkrafter, må kunna ökas för hvardera stadiet med högst 2,000 kronor.

D. Anslaget till enskilda lärarinneseminarier.

1. Af anslaget till enskilda lärarinneseminarier må understöd kunna utgå till enskildt seminarium, som har till ändamål att utbilda lärarinnor för undervisningen vid högre flickskolor och annan därmed jämställd undervisning.

2. Seminariet skall omfatta minst två årsklasser och i afseende på inträdesfordringarna förutsätta minst det kunskapsmått, högre flickskola, som är berättigad till statsunderstöd, afser att bibringa.

3. De vid seminariet anställda lärarinnorna skola aflönas enligt de i sådant afseende stadgade grunder.

4. Seminariet skall bidraga till lärarinnornas pensionering enligt de grunder, som framdeles må varda stadgade.

5. Seminariet skall stå under inseende af öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk samt vara underkastadt den kontroll och de bestämmelser i öfrigt, som Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva.

6. Statsunderstöd till enskildt lärarinneseminarium må kunna utgå med högst 1,500 kronor för hvarje läsafdelning.

E. Anslaget till lönetillägg åt lärarinnor vid statsunderstödda kommunala och enskilda läroanstalter.

Af anslaget till lönetillägg åt lärarinnor vid statsunderstödda kommunala och enskilda läroanstalter skola till hvarje läroanstalt, som åtnjuter understöd från något af de i reservationsanslaget till kommunala och enskilda läroanstalter ingående särskilda anslag, under den tid statsunderstöd åtnjutes, utgå följande bidrag, för läsår räknadt:

1) 200 kronor för hvarje ämneslärarinna, som är berättigad till en aflöning af minst 1,400 kronor i 1:sta, 1,700 kronor i 2:dra och 2,000 kronor i 3:e lönegraden, samt

2) två tredjedelar af de ålderstillägg, som enligt här nedan stadgade grunder tillförsäkras föreståndarinnor och lärarinnor;

dels ock godkänna följande grunder för lärarinnepersonalens aflöning vid statsunderstödda kommunala och enskilda läroanstalter, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att utfärda de närmare bestämmelser, som för tillämpning af dessa grunder må finnas erforderliga:

1. Vid läroanstalt, som åtnjuter understöd från något af de i reservationsanslaget till kommunala och enskilda läroanstalter ingående särskilda anslag, skola föreståndarinnorna och lärarinnorna åtnjuta aflöning till minst följande belopp, för läsår räknadt:

a) föreståndarinna: 2,000 kronor i 1:a och 2,300 kronor i 2:a lönegraden samt därjämte bostad, bestående af minst tre rum och kök, eller motsvarande hyresersättning;

b) ämneslärarinna med full tjänstgöring: därest hon aflagt de prof, som erfordras för behörighet till ordinarie ämneslärarinnetjänst vid allmänt läroverk, 1,400 kronor i 1:sta, 1,700 kronor i 2:a och 2,000 kronor i 3:e lönegraden, eljest 1,200 kronor i 1:a, 1,500 kronor i 2:a, 1,800 kronor i 3:e och 2,000 kronor i 4:e lönegraden;

c) timlärarinna i läroämne: 60 kronor för hvarje veckotimme;

d) öfningslärarinna: 60 kronor för hvarje veckotimmes undervisning i välskrifning, teckning, musik och gymnastik samt 50 kronor för hvarje veckotimmes undervisning i handarbete, hvarjämte lärarinna med minst 6 veckotimmars undervisning i ett eller flera af dessa öfningsämnen äger åtnjuta ålderstillägg, beräknadt efter veckotimme, af 10 kronor i 2:a och 20 kronor i 3:e lönegraden.

Därest bestämmelser angående skyldighet för lärarinna att lämna bidrag till sin egen pensionering framdeles varda utfärdade, må från de här stadgade aflöningarna afdragas ett belopp, motsvarande nämnda bidrag.

Den tjänstgöring, som här afses, skall vara förlagd till klasserna öfver de förberedande, dock att ämneslärarinna med full tjänstgöring må kunna fullgöra intill en tredjedel däraf i de förberedande klasserna.

Med full tjänstgöring förstås tjänstgöring till ungefärligen den omfattning, som åligger ämneslärarinna vid allmänt läroverk.

2. I afseende å uppflyttning i högre lönegrad skall iakttagas:

att rätt till lönetursberäkning för uppflyttning i högre lönegrad tillkommer ämneslärarinna, som aflagt de prof, hvilka erfordras för behörighet till ordinarie ämneslärarinnetjänst vid allmänt läroverk eller folkskola, eller som genomgått af Kungl. Maj:t för ändamålet godkänt enskildt lärarinneseminarium, samt öfningslärarinna, som genomgått teckningslärarkurs vid tekniska skolan i Stockholm eller musiklärarkurs vid musikkonservatorium eller gymnastiklärarkurs vid gymnastiska centralinstitutet eller af Kungl. Maj:t för ändamålet godkänd lärarinnekurs i handarbete, dock att lärarinna, som på annat sätt än här sägs förvärfvat sig motsvarande utbildning för sitt kall, må af Kungl. Maj:t kunna tilläggas ifrågavarande förmån;

att lärarinna må för uppflyttning i högre lönegrad tillgodoräkna sig tjänstgöring, som, efter det rätt till lönetursberäkning förvärfvats, blifvit fullgjord vid under inseeende af öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk ställd läroanstalt, folkskoleseminarium eller folkskola, därest tjänstgöringen varit förlagd till det stadium och haft den omfattning, som här ofvan stadgats som villkor för åtnjutande af aflöning i högre lönegrad;

att uppflyttning i högre lönegrad äger rum efter fem år;

att ansökningar om uppflyttning i högre lönegrad pröfvas af öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk; samt

att i öfrigt skall i tillämpliga delar gälla hvad angående läroverksadjunkters uppflyttning i högre lönegrad är stadgadt.

Lärarinna, som vunnit anställning vid statsunderstödd kommunal eller enskild läroanstalt före den 1 april 1908, må, ändock att hon ej fullgjort de prof, som här ofvan stadgats som villkor för rätt till lönetursberäkning, likväl komma i åtnjutande af denna förmån, sedan hon under 10 lästerminer bestridt tjänstgöring af den art, som berättigar till åtnjutande af aflöning i högre lönegrad.

Lärarinna äger att för uppflyttning i högre lönegrad tillgodoräkna sig tjänstgöring, fullgjord före den 1 januari 1909 vid enskild skola, som stått under af Kungl. Maj:t förordnad inspektion.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition föreslår ej blott en afsevärd ökning af de statsanslag, som hittills utgått till flickskolor, vissa samskolor och andra enskilda läroverk, utan äfven en djupt ingripande förändring i statens ställning till dessa undervisningsanstalter. Därtill kommer, att den kungl.

propositionen hemställer om Riksdagens godkännande af förslag om inrättande af en ny, hittills ej i vårt land förekommande skolform och således kan sägas innehålla förslag om en skolreform, som helt visst skulle få en djupt ingripande betydelse för landets undervisningsväsende utan att dock lämna någon antydning om, huru många skolor af den nya formen skulle, under nuvarande förhållanden, kunna väntas blifva upprättade, en sak, hvarom utredning är önskvärd. Häraf framgår, att den kungl. propositionen påkallar en mycket noggrann pröfning och detta så mycket mera som de i densamma innehållna förslagen å ena sidan väsentligen skilja sig från hvad af vederbörande sakkunnige under ämnets förberedande behandling föreslagits och å andra sidan, för så vidt af den kungl. propositionen framgår, själf ej gjorts till föremål för pröfning af någon sakkunnig myndighet. Vid sådant förhållande och då den kungl. propositionen inkommit till Riksdagen först den 9 sistlidne april samt det för Riksdagen varit en omöjlighet att med tillräcklig noggrannhet pröfva ett till sin innebörd och sina konsekvenser så djupt ingripande och så vidtomfattande ärende som det, hvarom den kungl. propositionen handlar, så anser sig Riksdagen icke för närvarande kunna bifalla densamma.

Riksdagen anser alltså, att de å ordinarie stat utgående anslagen till enskilda läroverk och högre skolor för kvinnlig ungdom böra för år 1909 upptagas till samma belopp som för innevarande år. Då emellertid ifrågasvarande läroanstalter böra jämväl för nästkommande år erhålla understöd utöfver det ordinarie anslaget, har Riksdagen ansett sig böra för nästkommande år bevilja samma anslag å extra stat som för innevarande år eller 50,000 kronor för enskilda läroverk och 78,000 kronor för högre skolor för kvinnlig ungdom och samskolor med rätt för Eders Kungl. Maj:t att under iakttagande af i hufvudsak hittills gällande villkor för anslagets åtnjutande, med fasthållande särskildt af villkoret, att statsbidrag ej kan beviljas till högre belopp än hvad af kommuner eller enskilde tillskjutes, i öfrigt vidtaga de jämkningar vid anslags beviljande, som af förhållandena må anses påkallade.

Riksdagen har alltså icke i vidare mån för närvarande bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition än att Riksdagen i anledning af densamma

dels med oförändrade belopp i riksstaten å ordinarie stat under åttonde hufvudtiteln uppfört såväl anslaget till understöd åt enskilda läroverk, såsom förslagsanslag högst, med 60,000 kronor som ock anslaget till högre skolor för kvinnlig ungdom med 380,000 kronor;

dels ock på extra stat för år 1909 anvisat

ej mindre till förhöjning af understöden åt enskilda läroverk ett anslag af 50,000 kronor,

än äfven till beredande af tilläggsunderstöd åt högre skolor för kvinnlig ungdom och samskolor ett belopp af 78,000 kronor,

med rätt för Eders Kungl. Maj:t att under iakttagande af i hufvudsak hittills gällande villkor för anslagens åtnjutande, med fasthållande särskildt af villkoret, att statsbidrag ej kan beviljas till högre belopp än hvad af kommuner eller enskilde tillskjutes, i öfrigt vidtaga de jämkningar vid anslags beviljande, som af omständigheterna må anses påkallade.

Folkundervisningen.

27:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen, att under det i riksstaten upptagna gemensamma reservationsanslaget till folkundervisningen uppföra ett anslag med titel: »Resestipendier åt lärare vid folkskoleseminarierna» å 2,000 kronor.

Under åberopande af hvad Riksdagen under punkt 17 här ofvan anfört i fråga om resestipendier åt universitetslärare, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen i anledning af Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning till *resestipendier åt rektorer samt öfriga lärare och lärarinnor vid folkskoleseminarierna*, under de villkor och bestämmelser Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 2,000 kronor.

28:o) Uti särskild proposition den 31 december 1907 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för genomförande af *lönerereglering för lärarpersonalen vid småskolor m. m.* öka

dels förslagsanslaget: Lönetillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor med 1,200,000 kronor, eller från 8,150,000 kronor till 9,350,000 kronor,

dels förslagsanslaget: Bidrag till aflönande i vissa fall af vikarie för lärare eller lärarinna vid folkskola eller småskola med 21,000 kronor, eller från 125,000 kronor till 146,000 kronor,

dels ock förslagsanslaget: Bidrag till aflönande af lärare och lärarinnor vid seminarier för småskollärares och småskollärarynnors bildande med 6,000 kronor, eller från 20,000 kronor till 26,000 kronor.

På sätt i särskild skrifvelse anmäles har Riksdagen på grund af Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition och i ärendet väckta motioner ökat,

dels förslagsanslaget: Lönetillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor med 1,306,000 kronor, eller från 8,150,000 kronor till 9,456,000 kronor;

dels förslagsanslaget: Bidrag till aflönande i vissa fall af vikarie för lärare eller lärarinna vid folkskola eller småskola med 21,000 kronor, eller från 125,000 kronor till 146,000 kronor;

dels ock förslagsanslaget: Bidrag till aflönande af lärare och lärarinnor vid seminarier för småskollärares och småskollärarynnors bildande med 6,000 kronor, eller från 20,000 kronor till 26,000 kronor.

29:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att, för beredande af understöd åt mindre bemedlade manliga och kvinnliga lärjungar vid sådana folkhögskolor, som åtnjuta bidrag af statsmedel, under villkor att sådant understöd endast må tilldelas elev, som är i den ålder, att före kursens slut komma att uppnås af manlig elev 18 år och af kvinnlig elev 16 år, samt i öfrigt enligt de närmare bestämmelser Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, på ordinarie stat bevilja ett anslag med titel: »Stipendier åt elever vid folkhögskolor» till belopp af 35,000 kronor.

Anslag för ifrågavarande ändamål har på extra stat utgått fr. o. m. år 1883. Af 1906 års Riksdag förhöjdes anslaget till det belopp, 35,000 kronor, hvarmed detsamma allt fortfarande är i riksstaten uppfördt.

På grund af hvad departementschefen till statsrådsprotokollet till stöd för framställningen om anslagets upptagande å ordinarie stat anfört, har Riksdagen för beredande af understöd åt mindre bemedlade manliga och kvinnliga lärjungar vid sådana folkhögskolor, som åtnjuta bidrag af statsmedel, under villkor att sådant understöd endast må tilldelas elev, som är i den ålder, att före kursens slut komma att uppnås af manlig elev 18 år och af kvinnlig elev 16 år, samt i öfrigt enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, på ordinarie stat beviljat ett anslag med titel: »Stipendier åt elever vid folkhögskolor» till belopp af 35,000 kronor.

30:o) I en inom Riksdagen väckt motion har föreslagits, att Riksdagen ville besluta, att statsbidrag för undervisning i slöjd måtte, på samma villkor som gälla för andra folkundervisningsanstalter, äfven medgifvas åt de högre folkskolorna, och att paragraferna 1, 2, 3 och 4 i Eders Kungl. Maj:ts kungörelse af den 16 juni 1906 angående statsbidrag för undervisning i slöjd fördenskill måtte erhålla följande förändrade lydelse:

§ 1.

Skoldistrikt, som i högre folkskola, folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola anordnat undervisning i slöjd, må — — — — — under villkor — — — — — att, enligt intyg af vederbörande — — — — — utan att undervisningen i skolans öfriga läroämnen därigenom eftersatts.

§ 2.

Om i dylik högre folkskola, folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola antalet — — — — — säges.

§ 3.

Statsbidrag enligt föregående bestämmelser må utgå, äfven om antalet slöjdande gossar eller flickor i en högre folkskola, folkskola eller mindre folkskola icke uppgått till tio, såvida samtliga i högre folkskolan, folkskolan eller i folkskoleafdelningen inskrifna — — — — — förefunnits.

§ 4.

Har slöjdundervisning anordnats — — — — — eller har i högre folkskola, folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola eller i slöjdafdelning af dylik skola — — — — — minst tretton veckor.

I likhet med motionären anser Riksdagen frågan om beredande af statsbidrag för undervisning i slöjd vid de högre folkskolorna vara af beaktansvärd natur, och håller Riksdagen före, att en ökad möjlighet till erhållande af sådan undervisning skulle, förutom den direkta fördel eleverna däraf komme att hämta, i sin mån bidraga till att göra denna skolform, som otvifvelaktigt icke kan anses hittills hafva vunnit den anslutning, som från början varit med densamma afsedd, mera använd. Då i motionen emellertid icke föreligger någon utredning om de kostnader, som skulle blifva en följd af de af motionären föreslagna förändrade bestämmelserna i kungl. kungörelsen den 16 juni 1906, har Riksdagen icke ansett sig kunna omedelbart bifalla motionen, utan får Riksdagen anhålla, det Eders Kungl. Maj:t täcktes taga under öfvervägande frågan om beredande af statsbidrag för meddelande af undervisning i slöjd vid högre folkskola samt, efter verkställd utredning i ärendet, för Riksdagen framlägga det förslag i ämnet, som af omständigheterna må anses påkalladt.

31:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att å ordinarie stat bevilja ett anslag med titel: »Resestipendier åt folkskollärare» till ett belopp af 4,000 kronor.

Ifrågavarande anslag har, på sätt i statsrådsprotokollet erinras, från och med år 1900 varit uppfördt å extra stat.

Under åberopande af hvad Riksdagen under punkt 17 här ofvan anført angående resestipendier för universitetslärare, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen i anledning af Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning till *resestipendier åt folkskollärare och folkskollärarynnor* under de villkor och bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna skäligt föreskrifva, på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 4,000 kronor.

På grund af de under punkterna 28 och 29 omförmälda beslut har anslaget till folkundervisningen, nu 10,085,568 kronor, ökats med 1,368,000 kronor, eller till 11,453,568 kronor.

Barnmorskeundervisningen och barnbördshusen.

32:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att, med utslutande af ordet »undervisningsmateriell» i titeln för den i staten för barnmorskeundervisningsanstalten i Göteborg upptagna anslagspost å 2,600 kronor »till frilärningars underhåll, hyra, bränsle, lyse, inventarier, undervisningsmateriell m. m.», det till nämnda anstalt utgående årliga anslag må höjas med 500 kronor för anskaffande och vidmakthållande af erforderlig undervisningsmateriell vid barnmorskeundervisningsanstalten.

På grund af hvad i statsrådsprotokollet anförts till stöd för framställningen, har Riksdagen, med utslutande af ordet »undervisningsmateriell» i titeln för den i staten för barnmorskeundervisningsanstalten i Göteborg upptagna anslagspost å 2,600 kronor »till frilärningars underhåll, hyra, bränsle, lyse, inventarier, undervisningsmateriell m. m.», höjt det till nämnda anstalt utgående årliga anslag med 500 kronor för anskaffande och vidmakthållande af erforderlig undervisningsmateriell vid barnmorskeundervisningsanstalten.

Till följd häraf har anslaget till barnmorskeundervisningsanstalten i Göteborg, nu 10,025 kronor, höjts till 10,525 kronor och således slutsumman under anslagstiteln »barnmorskeundervisningen och barnbördshusen», nu 51,858 kronor, till 52,358 kronor.

Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien.

33:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom framställda förslag har Riksdagen *dels* höjt det under vitterhets-, historie- och antikvitetsakademiens stat uppförda anslag för rese- och transportkostnader, fornlämningars vård, lyshållning m. m. från dess nuvarande belopp 2,300 kronor till 4,000 kronor, eller med 1,700 kronor; *dels ock* höjt det under nämnda stat upptagna anslag till undersökning och beskrifning af fäderneslandets fornlämningar m. m. från dess nuvarande belopp 3,200 kronor till 6,000 kronor, eller med 2,800 kronor.

På grund häraf har anslaget till vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien, nu 44,200 kronor (däraf 1,000 kronor reservationsanslag), ökats till 48,700 kronor (däraf 1,000 kronor reservationsanslag).

Akademien för de fria konsterna.

34:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att — med godkännande af den utaf departementschefen i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 13 januari 1908 förordade stat för akademien och högre konstskolan jämte i statsrådsprotokollet omförmälda, för åtnjutande af de i staten upptagna aflöningsförmåner föreslagna villkor och bestämmelser, samt med förklarande, ej mindre att enhvar, som med eller efter 1909 års ingång tillträder sin befattning hos akademien eller vid högre konstskolan, skall vara pliktig att underkasta sig nyssberörda villkor och bestämmelser, än äfven att de förutvarande innehafvare af befattningar hos akademien eller vid högre konstskolan, hvilka icke före viss angifven tidpunkt anmäla, att de vilja underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem dittills tillkommande aflöningsförmåner äfvensom, i den mån ej annat föranledes af bestämmelserna i lagen angående civila tjänst innehafvares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem — höja det under rubriken akademien för de fria konsterna upptagna anslag med 24,950 kronor, hvarigenom samma anslag, nu 65,800 kronor (däraf två reservationsanslag å sammanlagt 24,500 kronor), skulle komma att uppgå till 90,750 kronor (däraf två reservationsanslag å tillhopa 31,900 kronor).

Det af Eders Kungl. Maj:t framlagda förslaget till stat för akademien och det under dess inseende ställda läroverket har Riksdagen funnit i hufvudsak väl afpassadt och ägnadt att bereda berörda institutioner möjlighet att med erforderlig tillgång på lärarekrafter och öfrig tjänstemannapersonal samt under ekonomiskt betryggade förhållanden utföra sin för den bildande konsten inom vårt land synnerligen betydelsefulla verksamhet. Riksdagen har sålunda icke haft något att erinra mot den föreslagna organisationen, i hvad den afser antalet lärare- eller öfriga tjänster eller uppdelningen af läraretjänsterna på de olika undervisningsgrenarna.

Beträffande beloppet af de föreslagna aflöningarna samt sättet för dessas uppdelning i lön, tjänstgöringspenningar och ortstillägg, har Riksdagen icke funnit annan anledning till anmärkning, än att det synes Riksdagen, som om professorns i anatomi aflöning, vid det förhållande att denne lärare med all sannolikhet kan förväntas komma att hafva sin hufvudsakliga verksamhet förlagd till annan statstjänst, hvilken han i allmänhet torde innehafva å ordinarie stat, bör upptagas allenast såsom arfvode och icke såsom föreslagits vara fördelad i lön, tjänstgöringspenningar och ortstillägg. Vid sådant förhållande komma de för denne tjänstinnehafvare föreslagna ålderstillägg att bortfalla. Mot de i öfrigt föreslagna ålderstilläggen har Riksdagen intet att erinra. I afseende å den professorn i modellering tillkommande förmånen af fri bostad, anser Riksdagen, att i staten bör angifvas, att denna förmån uppskattas till 600 kronor, hvaraf 300 kronor skola anses utgöra lön. Slutligen vill Riksdagen beträffande aflöningsbeloppen framhålla, att anledningen därtill att professorernas löner, som enligt nu gällande stat utgå till väsentligt olika belopp, i nu föreliggande statförslag upptagas till för alla dessa lärare, med undantag af professorerna i anatomi och byggnadskonst, lika belopp, enligt hvad Riksdagen inhämtat, är att söka i den omständigheten, att, under det den dessa lärare för närvarande åliggande undervisningsskyldigheten är för de olika tjänsterna olika betungande, man i det förslag till reglemente för läroverket, som för närvarande är på Eders Kungl. Maj:ts pröfning beroende, i förevarande hänseende infört bestämmelser, hvarigenom denna olikhet skulle i möjligaste mån utjämnas. Riksdagen har ansett sig böra här intaga dessa bestämmelser, som äro af följande lydelse:

»§ 33.

Läroämnena och öfningarna äro följande:

Teckning.

Öfningarna pågå 2 timmar hvarje söckendag i hvardera afdelningen under tiden 1 oktober—1 juni och ledas af professorerna i ämnet, hvilka äro skyldiga att hvardera minst 3 gånger i veckan på lärorummet genomgå och rätta elevernas arbeten.

Målning.

Öfningarna i figurmålning pågå hvarje söckendag kl. 9—12 f. m. under tiden 1 oktober—1 december och 1 februari—1 juni och ledas af professorerna i ämnet, hvilka äro skyldiga att hvardera minst 2 gånger i veckan på lärorummet genomgå och rätta elevernas arbeten.

Öfningarna i landskapsmålning pågå under maj och september månader i det fria dagligen och ledas af professorn i ämnet, som under läroårets öfriga månader dessutom är skyldig att minst en gång i veckan företaga exkursioner med eleverna äfvensom åt dem meddela råd vid utförandet af själfständiga arbeten.

Modellering.

Öfningarna pågå hvarje söckendag kl. 9 f. m.—12 f. m. under tiden 1 oktober—1 december och 1 februari—1 juni och ledas i såväl den högre som lägre afdelningen af professorn i ämnet, som är skyldig att minst 2 gånger i veckan på lärorummet genomgå och rätta elevernas arbeten.

Anatomi.

Undervisningen meddelas af professorn i ämnet 4 timmar i veckan, fördelade på 2 timmar för hvarje årskurs, under tiden 1 oktober—1 maj.

Perspektiv.

Undervisningen meddelas af läraren i ämnet 2 timmar i veckan under tiden 1 oktober—1 maj.

Konsthistoria.

Undervisningen meddelas af läraren i ämnet, som föreläser 2 timmar i veckan, fördelade på 2 dagar, under tiden 1 oktober—1 maj.

Dekorativ konst.

Undervisningen meddelas af läraren i ämnet 3 timmar i veckan under tiden 1 oktober—1 maj.

Etsning

och därmed sammanhängande gravyrmetoder. Undervisningen meddelas af läraren i ämnet 6 timmar i veckan under tiden 1 oktober—1 maj.

Byggnadskonst.

Undervisningen meddelas af professorn i ämnet 12 timmar i veckan, fördelade på 4 dagar, under tiden 1 oktober—1 juni.

Byggnadskonstruktionslära.

Undervisningen meddelas af läraren i ämnet 3 timmar en dag i veckan under tiden 1 oktober—1 april. Därjämte må på framställning af lärare-rådet eller efter dess hörande akademien, då så finnes lämpligt, anordna undervisning, till den utsträckning tillgängliga medel och lärarekrafter det medgifva, äfven i andra läroämnen, som kunna vara af gagn för eleverna.

§ 34.

Läroåret, som fördelas på två terminer, nämligen höstterminen och vårterminen, börjar den 1 oktober och fortgår till den 1 juni, med ferier från och med 20 december till och med 6 januari samt under en vecka, räknadt från och med torsdagen före påsk.

Undervisningen i friluftsmålning meddelas äfven under september månad.»

Beträffande ofvanberörda förslag till reglemente, hvaraf Riksdagen tagit del, vill Riksdagen här hafva uttalat, att det synes Riksdagen, som om detsamma är af beskaffenhet att bära i sina hufvudsakliga delar till efterrättelse fastställas.

Den af Eders Kungl. Maj:t föreslagna benämningen å akademiens läroverk »Högre konstskolan» anser Riksdagen lämpligen bära utbytas mot »Kungl. konsthögskolan».

Uppställningen af staten har icke gifvit Riksdagen anledning till annan erinran, än att rubriken »Etsningsskolan», som i förslaget står jämnställd med rubriken »högre konstskolan», torde bära utgå och de under den-

samma upptagna anslagen ingå direkt under anslagen till konsthögskolan. Riksdagen har jämväl, på sätt framgår af nedan intagna stat, vidtagit några mindre ändringar i dessa anslags titlar och uppdelning.

Beträffande villkoren och bestämmelserna för aflöningarnas åtnjutande har Riksdagen ansett, att, i likhet med hvad som vid regleringen af lönerna vid andra allmänna verk och inrättningar iakttagits, föreskrift bör meddelas därom, att med ordinarie befattning hos akademien eller vid konsthögskolan icke må förenas sådan tjänstebefattning eller sådant uppdrag annorstädes, som akademien finner inverka hinderligt för tjänstgöringen hos akademien eller konsthögskolan. I öfrigt har Riksdagen ansett sig böra lämna ifrågasvarande villkor och bestämmelser utan anmärkning. Det skulle visserligen kunna ifrågasättas, huruvida ej bestämmelsen, att den, som uppbär mer än en aflöning på akademiens stat, icke skall hafva rätt till ålderstillägg, kan föranleda därtill, att en person, för att hans pensionsrätt ej må blifva förminskad, föredrager att, med bibehållande allenast af den högre aflönade tjänsten, för mindre tjänstgöring, uppbära en aflöning, som för hans framtid ställer sig mera betryggande, och därigenom förorsakar statsverket större kostnader, men har emellertid Riksdagen i sakens nuvarande läge icke ansett sig kunna besluta någon jämkning i hvad Eders Kungl. Maj:t i förevarande hänseende föreslagit.

På grund af hvad sålunda anförts, har Riksdagen *dels* godkänt följande stat för akademien för de fria konsterna och kungl. konsthögskolan:

Akademiens tjänstemän.	Lön.		Tjänstgöringspenningar.		Ortstillägg.		Summa.	
	—	—	—	—	—	—	—	—
1 sekreterare, jämte bostad af akademien, arfvode ...	—	—	—	—	—	—	1,800	—
1 räkenskapsförare, arfvode	—	—	—	—	—	—	600	—
1 bibliotekarie, arfvode	—	—	—	—	—	—	1,000	—
Kungl. konsthögskolan.								
1 direktör:								
arfvode	1,800	—						
hyresersättning	1,000	—					2,800	—
Transport	—	—	—	—	—	—	6,200	—

	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Ortstillägg.	Summa.	
Transport	—	—	—	6,200	
1 professor i teckning	2,500	1,800	300	4,600	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 dito i dito	2,500	1,800	300	4,600	
1 dito i målning.....	2,500	1,800	300	4,600	
1 dito i dito	2,500	1,800	300	4,600	
1 dito i landskapsmålning	2,500	1,800	300	4,600	
1 dito i modellering, jämte bostad och ateljé *)	2,200	1,800	—	4,000	
1 professor i anatomi, arfvode	—	—	—	2,500	
1 lärare i perspektiv, arfvode	—	—	—	1,200	
1 dito i konsthistoria, arfvode	—	—	—	1,800	
1 dito i dekorativ konst, arfvode	—	—	—	2,000	Efter 5 år kan lönen höjas med 400 kronor och efter 10 år med ytterligare 400 kronor.
1 professor i byggnadskonst	2,000	2,000	—	4,000	
1 lärare i etsning, arfvode	—	—	—	2,400	
Extra biträden vid högre konstskolan.....	—	—	—	3,000	
Biträden vid afdelningen för etsning	—	—	—	400	
Underhåll och reparation af materiellen m. m. vid samma afdelning	—	—	—	400	
Konstnärсарfvoden.					
Två arfvoden à 1,500 kronor	—	—	—	3,000	
Betjäning.					
1 förste vaktmästare, jämte bostad af akademien	800	450	—	1,250	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
1 andre vaktmästare, jämte bostad af akademien	600	350	—	950	
1 portvakt, jämte bostad af akademien	500	250	—	750	
Transport	—	—	—	56,850	

*) Bostadsförmånen uppskattas till 600 kronor, hvaraf 300 kronor anses motsvara lön.

	Lön.	Tjänstgöringspenningar	Ortstillägg.	Summa.
Transport	—	—	—	56,850
Diverse anslag.				
Belysning, undervisningsmaterieell m. m. 8,000:—				
Lefvande modeller 6,600:—				
Samlingarnas ökande och underhåll..... 4,000:—				
Städning, renhållning samt betjäningens beklädnad 2,500:—				
Bidrag till afföning af en eldare... 800:—				
Till elevernas studieresor 1,000:—				
tillsammans gemensamt <i>reservationsanslag</i>	—	—	—	22,900
Belöningsmedaljer och stipendier.	—	—	—	1,000
Under akademiens stat.				
Till tre resestipendier för studier i utlandet, hvardera å 3,000 kronor, <i>reservationsanslag</i>	—	—	—	9,000
Till skandinaviska konstnärsföreningen i Rom	—	—	—	1,000
Summa	—	—	—	90,750

dels godkänt följande villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i ofvanstående stat upptagna aflöningsförmåner, nämligen:

att innehafvare af ordinarie befattning skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af akademien för de fria konsterna eller konsthögskolan eller eljest i allmänhet kan vardas stadgad;

att med ordinarie befattning hos akademien för de fria konsterna eller vid konsthögskolan icke må förenas sådan tjänstebefattning eller

sådant uppdrag annorstädes, som akademien, efter pröfning, finner inverka hinderligt för tjänstgöringen hos akademien eller konsthögskolan;

att tjänstgöringspenningar eller arfvode icke få af befattnings innehafvare uppbäras, under det han åtnjuter tjänstledighet, utan skola för denna tid utgå till den, som uppehåller befattningen, där ej, hvad arfvode beträffar, annorledes varder af Eders Kungl. Maj:t bestämdt;

att den, som af sjukdom hindras att sin befattning förrätta, äger uppbära hela lönen jämte ortstillägget, därest sådant utgår, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter eller särskilda uppdrag eller i behörig ordning afstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten, utöfver tjänstgöringspenningar, afstå så mycket af lönen eller ortstillägget, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest pröfvas skäligen;

att aflöning ej må utgå till tjänsteman eller betjänt för tid, hvarunder han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänsteman eller betjänt varder afstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke af akademien för de fria konsterna pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej akademien finner skäligen låta honom uppbära något däraf;

att, därest förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af befattning är i staten medgifven, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehafvaren under mer än fyra femtedelar af den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med godt vitsord bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, och för andra förhöjningen, om sådan äger rum, efter ytterligare fem år, på samma villkor, under iakttagande, hvad hvar och en af omnämnda löneförhöjningar angår, att den högre aflöningen ej får tillträdas förrän vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänsteåldern blifvit uppnådd; börande löntagare därvid tillgodoräknas den tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen;

att rätt till ålderstillägg icke tillkommer den, som uppbär mer än en aflöning på akademiens stat, dock att innehafvandet af direktörsbefattningen ej utgör hinder för åtnjutande af ålderstillägg vid annan i staten upptagen tjänst;

att löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af löne-

förhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänsteålder, som berättigar honom till pension, icke må samma förhöjning tillträda;

att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall själfva lönen äfvensom ortstillägget utgå till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att från tjänsten afgå äfvensom i fråga om rätt till pension skall gälla hvad i särskild lag angående civila tjänst-innehafvares rätt till pension är vid tiden för den nya lönestatens ikraft-trädande eller, såvidt angår innehafvare af befattning, som därefter till-trädes, vid tillträdet till befattningen stadgad; samt

att den, som tillträder den nya aflöningsstaten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Eders Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande af eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed;

dels förklarar, *dels* att enhvar, som med eller efter 1909 års ingång tillträder befattning hos akademien eller vid konsthögskolan, skall vara pliktig att underkasta sig nyssberörda villkor och bestämmelser, *dels* ock att de förutvarande innehafvare af befattningar hos nämnda akademi eller läroverk, hvilka icke före viss angifven tidpunkt anmäla, att de vilja underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem dittills tillkommande aflöningsförmåner äfvensom, i den mån ej annat föranledes af bestämmelserna i förenämnda lag, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem;

dels ock höjt det under rubriken akademien för de fria konsterna upptagna anslag med 24,950 kronor.

På grund häraf kommer samma anslag, nu 65,800 kronor (däraf två reservationsanslag å sammanlagdt 24,500 kronor), att uppgå till 90,750 kronor (däraf två reservationsanslag å tillhopa 31,900 kronor).

Musikaliska akademien.

35:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen, att — med godkännande af den utaf departementschefen i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikären den 13 januari 1908 förordade stat för akademien jämte i statsrådsprotokollet omförmälda, för åtnjutande af de i staten upptagna aflöningsförmåner föreslagna villkor och bestämmelser samt med förkla-

rande, ej mindre att enhvar, som med eller efter 1909 års ingång tillträder befattning hos akademien eller vid musikkonservatoriet, skall vara pliktig att underkasta sig nyssberörda villkor och bestämmelser, än äfven att de förutvarande innehafvare af befattningar hos akademien eller vid musikkonservatoriet, hvilka icke före viss angifven tidpunkt anmäla, att de vilja underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem dittills tillkommande aflöningsförmåner äfvensom, i den mån ej annat föranledes af bestämmelserna i lagen angående civila tjänst-innehafvares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem — höja det under rubriken musikaliska akademien upptagna anslag med 34,535 kronor, hvarigenom samma anslag, nu 51,200 kronor (däraf 6,000 kronor reservationsanslag) skulle komma att uppgå till 85,735 kronor (däraf 6,000 kronor reservationsanslag).

Behofvet af en löneförbättring för musikaliska akademiens lärare och tjänstemän äfvensom en förhöjning i åtskilliga af de till akademien i öfrigt utgående anslagen lärere få anses genom de sedan år 1878, då akademiens nu gällande stat fastställdes, inträffade förändrade förhållanden, särskildt i afseende å lefnadskostnader och krafvet på arbetsintensitet, vara så uppenbart, att någon närmare motivering icke torde erfordras, då Riksdagen nu anser sig böra vidtaga åtgärder för genomförande af erforderliga förändringar i angifna riktningen. Det i sådant hänseende af Eders Kungl. Maj:t framlagda förslaget till stat för akademien har Riksdagen funnit i hufvudsak lämpligen afvägd. Riksdagen har sålunda intet att erinra mot det föreslagna antalet läraretjänster och dessas fördelning på de olika undervisningsämnena liksom ej heller mot uppförande i staten af de föreslagna olika tjänstemanna- och betjäntbefattningarna.

Beträffande aflöningsbeloppen vill Riksdagen till en början meddela, att, enligt hvad Riksdagen inhämtat, undervisningsskyldigheten för de olika lärarne är, efter genomförande af den nya staten, afsedd att uppgå till följande antal timmar i veckan:

för lärare med aflöning af 3,500 kronor	20 timmar
» » » » » 2,625	15 »
» » » » » 2,100	12 »
» » » » » 1,575	9 »
» » » » » 1,400	8 »
» » » » » 700	4 »

Med afseende å hvad sålunda blifvit upplyst och hvad i öfrigt i förvarande hänseende förekommit, har Riksdagen ansett sig böra bevilja samtliga de i staten upptagna aflöningsbeloppen samt de föreslagna ålderstilläggen. I detta sammanhang vill Riksdagen påpeka, att, enligt hvad Riksdagen inhämtat, i det i statsrådsprotokollet intagna förslag till stat, ett tryckfel förekommer, i det att jämväl för orkesteranföraren, hvars aflöning föreslås skola utgå i form af arfvode, ålderstillägg angifves. En sådan förmån är emellertid icke för denne befattningshafvare afsedd.

Vidkommande sättet för de föreslagna aflöningarnas uppdelning i lön, tjänstgöringspenningar och ortstillägg, har Riksdagen icke annat att emot förslaget erinra, än att det synes Riksdagen, som om någon giltig anledning icke förefinnes för att ej låta någon del af såväl direktörens som de högre aflönade lärarnes löner utgå i form af ortstillägg. I enlighet med denna åsikt har Riksdagen i nedan intagna förslag till stat för bemålde tjänstemän upptagit följande ortstillägg: för direktören 400 kronor, för lärare med 3,500 kronors aflöning 300 kronor och för lärare med 2,625 kronors aflöning 225 kronor.

Beträffande öfriga i staten upptagna anslag vill Riksdagen endast framhålla, att, då af expensmedelsanslaget förut utgått aflöning med 900 kronor till eldaren och 200 kronor till portvakten, men särskilda aflöningar till dessa betjante äro i den nya staten upptagna, berörda anslag bör, såsom ock af departementschefen ifrågasatts, kunna minskas med 1,100 kronor.

De för aflöningsförmånernas åtnjutande föreslagna villkor hafva icke gifvit Riksdagen anledning till annan erinran än att bland dem synes böra, i likhet med hvad som vid regleringen af lönerna vid andra allmänna verk och inrättningar iakttagits, intagas föreskrift, att med ordinarie befattning hos musikaliska akademien eller vid musikkonservatoriet icke må förenas sådan tjänstebefattning eller sådant uppdrag annorstädes, som akademien finner inverka hinderligt för tjänstgöringen hos akademien eller vid konservatoriet. Därjämte vill Riksdagen hänvisa till sitt under punkt 34 här ofvan gjorda uttalande angående lämpligheten af bestämmelsen, att ålderstillägg icke tillkommer den, som uppbär mer än en aflöning på akademiens stat.

På grund af hvad sålunda anförts, har Riksdagen
dels godkänt följande stat för musikaliska akademien:

	Lön.		Tjänstgöringspenningar		Ors-tillägg.		Summa.		
	Kr.	öre	Kr.	öre	Kr.	öre	Kr.	öre	
Sekreteraren	2,200	—	1,500	—	300	—	4,000	—	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med än ytterligare 500 kronor.
Kamreraren	1,650	—	1,150	—	200	—	3,000	—	
Bibliotekarien	1,100	—	700	—	200	—	2,000	—	Efter 5 år kan lönen höjas med 250 kronor, efter 10 år med ytterligare 250 kronor och efter 15 år med än ytterligare 250 kronor.
Direktören för musikkon-servatorium	3,600	—	2,000	—	400	—	6,000	—	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med än ytterligare 500 kronor.
1 lärare i pianospelning ..	2,000	—	1,200	—	300	—	3,500	—	
1 d:o i pianospelning i or-gelklassen ..	2,000	—	1,200	—	300	—	3,500	—	
1 d:o i orgelspelning	2,000	—	1,200	—	300	—	3,500	—	
1 d:o i harmonilära	2,000	—	1,200	—	300	—	3,500	—	
1 d:o i elementar-, kyrko-och körsång	2,000	—	1,200	—	300	—	3,500	—	
1 d:o i solosång	1,500	—	900	—	225	—	2,625	—	
1 d:o i violinspelning	1,500	—	900	—	225	—	2,625	—	
1 d:o i kontrapunkt, kom-position och instrumenta-tion	1,500	—	900	—	225	—	2,625	—	
1 d:o i musikens historia och estetik	1,380	—	720	—	—	—	2,100	—	
1 d:o i spelning å blåsinstrument af mässing	1,035	—	540	—	—	—	1,575	—	Efter 5 år kan lönen höjas med 225 kronor, efter 10 år med ytterligare 225 kronor och efter 15 år med än ytterligare 225 kronor.
1 d:o i violoncellspelning ..	920	—	480	—	—	—	1,400	—	Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kronor, efter 10 år med ytterligare 200 kronor och efter 15 år med än ytterligare 200 kronor.
1 d:o i klarinettspelning ..	920	—	480	—	—	—	1,400	—	Efter 5 år kan lönen höjas med 150 kronor, efter 10 år med ytterligare 150 kronor och efter 15 år med än ytterligare 150 kronor.
1 d:o i pianostämning	690	—	360	—	—	—	1,050	—	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor, efter 10 år med ytterligare 100 kronor och efter 15 år med än ytterligare 100 kronor.
1 d:o i kontrabasspelning ..	460	—	240	—	—	—	700	—	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor, efter 10 år med ytterligare 100 kronor och efter 15 år med än ytterligare 100 kronor.
1 d:o i flöjtspelning	460	—	240	—	—	—	700	—	
Orkesteranföraren, arfvode ..	—	—	—	—	—	—	900	—	
Transport	—	—	—	—	—	—	50,200	—	

	Lön.		Tjänstgöringspenningar.		Orts-tillägg.		Summa.	
	Kr.	öre	Kr.	öre	Kr.	öre	Kr.	öre
Transport	—	—	—	—	—	—	50,200	—
1 vaktmästare	700	—	350	—	150	—	1,200	—
1 eldare	900	—	450	—	150	—	1,500	—
1 portvakt	600	—	250	—	150	—	1,000	—
För bestridande af fri läkarvård åt elever vid musikkonservatorium äfvensom åt akademiens betjante	—	—	—	—	—	—	1,000	—
Till arfvoden åt biträddade lärare och andra utgifter för undervisningen	—	—	—	—	—	—	17,000	—
För biblioteket	—	—	—	—	—	—	1,000	—
Till expenser m. fl. dylika utgifter, däribland instrumenters vård och underhåll	—	—	—	—	—	—	5,735	—
<i>Under akademiens stat:</i>								
Till stipendier åt yngre svenska musikdikare med anlag för tonsättningskonst samt till belöning åt eller uppmuntran af inhemska tonsättare för åstadkommande af musikaliska arbeten af högre värde, <i>reservationsanslag</i>	—	—	—	—	—	—	6,000	—
Summa	—	—	—	—	—	—	84,635	—

Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.

Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.

Ann. Om någon af dessa betjante i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej till honom utgå äfvensom å lönen afdragas 100 kronor årligen.

dels godkänt följande villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i ofvanstående stat upptagna aflöningsförmåner, nämligen:

att innehafvare af ordinarie befattning skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i alligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af musikaliska akademien eller musikkonservatoriet eller eljest i allmänhet kan varda stadgad;

att med ordinarie befattning hos musikaliska akademien eller vid musikkonservatoriet icke må förenas sådan tjänstebefattning eller sådant uppdrag annorstädes, som akademien, efter pröfning, finner inverka hinderligt för tjänstgöringen hos akademien eller vid musikkonservatoriet;

att tjänstgöringspenningar eller arfvode icke få af befattnings innehafvare uppbäras, under det han åtnjuter tjänstledighet, utan skola för denna tid utgå till den, som uppehåller befattningen;

att den, som af sjukdom hindras att sin befattning förrätta, äger uppbära hela lönen jämte ortstillägget därest sådant utgår, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter eller särskilda uppdrag eller i behörig ordning afstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten, utöfver tjänstgöringspenningar, afstå så mycket af lönen eller ortstillägget, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att aflöning ej må utgå till tjänsteman eller betjänt för tid, hvarunder han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunnat styrka giltigt förfall;

att, därest tjänsteman eller betjänt varder afstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke af musikaliska akademien pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej akademien finner skäligt låta honom uppbära något däraf;

att, därest förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af befattning är i staten medgifven, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehafvaren under mer än fyra femtedelar af den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med godt vitsord bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, och för andra förhöjningen, om sådan äger rum, efter ytterligare fem år, på samma villkor, samt för tredje förhöjningen, därest sådan kan ske, efter än ytterligare fem år, äfvenledes på samma villkor, under iakttagande, hvad hvar och en af omförmälda löneförhöjningar angår, att den högre aflöningen ej får tillträdas förrän vid början af kalenderåret näst

efter det, hvarunder den stadgade tjänstaldern blifvit uppnådd; börande löntagare därvid tillgodoräknas den tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen;

att rätt till ålderstillägg icke tillkommer den, som uppbär mer än en aflöning på akademiens stat;

att löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af löneförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänstålder, som berättigar honom till pension, icke må samma förhöjning tillträda;

att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall själfva lönen äfven som ortstillägget utgå till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att från tjänsten afgå äfvensom i fråga om rätt till pension skall gälla hvad i särskild lag angående civila tjänst-innehafvares rätt till pension är vid tiden för den nya lönestatens ikraft-trädande eller, såvidt angår innehafvare af befattning, som därefter till-trädes, vid tillträdet till befattningen stadgad; samt

att den, som tillträder den nya aflöningsstaten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Eders Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande af eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed;

dels förkarat, *dels* att en hvar, som med eller efter 1909 års ingång tillträder befattning hos akademien eller vid musikkonservatoriet, skall vara pliktig att underkasta sig nyssberörda villkor och bestämmelser, *dels* ock att de förutvarande innehafvare af befattningar hos nämnda akademi eller läroverk, hvilka icke före viss angifven tidpunkt anmäla, att de vilja underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem dittills tillkommande aflöningsförmåner äfvensom, i den mån ej annat föranledes af bestämmelserna i förenämnda lag, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem; samt

dels ock höjt det under rubriken musikaliska akademien upptagna anslag med 33,435 kronor.

På grund häraf kommer samma anslag, nu 51,200 kronor (däraf 6,000 kronor reservationsanslag) att uppgå till 84,635 kronor (däraf 6,000 kronor reservationsanslag).

Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda.

36:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom framställda förslag har Riksdagen på grund af hvad till stöd för framställningen i statsrådsprotokol-

let anförts medgifvit, att af förslagsanslaget till befrämjande af döfstumundervisningen må till uppfostringsanstalt för blinda döfstumma enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, utgå ett årligt understöd af 500 kronor för hvarje vid årets början i anstalten intagen blind döfstum elev, som är mottaglig för undervisning.

37:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen ej mindre att — med godkännande af de af departementschefen i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 13 januari 1908 förordade stater för institutet och förskolan för blinda å Tomtebodas samt för förskolan för blinda i Växjö jämte i statsrådsprotokollet omförmälda, för åtnjutande af de i staterna upptagna aflöningsförmåner föreslagna villkor och bestämmelser äfvensom med förklarande att en hvar, som med eller efter 1909 års ingång tillträder befattning vid institutet eller förskolorna, skall vara pliktig att underkasta sig nyssberörda villkor och bestämmelser, samt att de förutvarande innehafvare af befattningar vid nämnda undervisningsanstalter, hvilka icke före viss angifven tidpunkt anmäla, att de vilja underkasta sig den nya aflöningsstaten jämte berörda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem dittills tillkommande aflöningsförmåner — dels ur riksstaten utesluta de under rubriken undervisningsanstalter för döfstumma och blinda upptagna anslagen till institutet för blinda, nu 50,150 kronor, och till förskolan för blinda å Tomteboda, nu 10,500 kronor, samt i stället under nämnda rubrik uppföra ett anslag med titel: »Institutet och förskolan för blinda å Tomteboda» till belopp af 69,500 kronor, dels ock höja det under samma rubrik upptagna anslaget till förskolan för blinda i Växjö från dess nuvarande belopp 12,300 kronor till 15,400 kronor, eller med 3,100 kronor, kommande härigenom att orsakas en anslagsökning af tillhoppa 11,950 kronor, än äfven att dels godkänna de af departementschefen i berörda statsrådsprotokoll angifna grunder för aflönande i vissa fall af vikarier för lärarpersonalen vid förutnämnda blindundervisningsanstalter, dels ock, för att i enlighet härmed användas, under rubriken undervisningsanstalter för döfstumma och blinda uppföra ett förslagsanslag å 1,200 kronor med titel: »Bidrag till aflönande i vissa fall af vikarier för lärare och lärarinnor vid blindundervisningsanstalterna å Tomteboda och i Växjö».

Vid bifall härtill skulle anslaget till undervisningsanstalter för döfstumma och blinda, nu 272,950 kronor, komma att höjas till 286,100 kronor, eller med 13,150 kronor.

De till lärarepersonalen vid ifrågavarande blindläroverk för närvarande utgående aflöningsförmåner måste otvifvelaktigt, såsom äfven framhållits af de myndigheter, hvilka haft tillfälle att yttra sig i ärendet, anses efter nuvarande förhållanden allt för knappt tillmätta. Särskildt gör detta missförhållande sig gällande vid jämförelse med den enligt 1904 års lönerogering till rektor för realskola utgående aflöning samt de löneförmåner, som enligt de år 1906 fastställda lönestater för Stockholms folkskolor tillkomma lärarepersonalen vid dessa skolor. Riksdagen har därför ej haft något att erinra mot de för lärarepersonalen föreslagna aflöningsbeloppen och de i dessa ingående ålderstilläggen, hvilka Riksdagen funnit i allmänhet efter omständigheterna väl afvägda. Emellertid har Riksdagen ansett, att de för ämneslärarinnan vid institutet å Tomtebodas samt första lärarinnan vid förskolan därstädes afsedda tre ålderstilläggen å hvartera 300 kronor äro väl högt tilltagna. Dessa lärarinnor skulle nämligen sålunda enligt förslaget uppnå en slutaflöning af 2,900 kronor förutom bostad och värme, under det att den högsta aflöning, som en folkskollärarinna i Stockholm kan uppnå, utgör 2,300 kronor, hvarförutom hon icke äger rätt till ofvanberörda naturaförmåner. Denna skillnad i aflöning för nämnda båda slag af lärarinnor har Riksdagen funnit vara alltför stor och förty ansett de bemälda blindlärarinnor tillkommande ålderstillägg skäligen kunna sänkas till 250 kronor, hvaraf 175 kronor skola utgöra lön och 75 kronor tjänstgöringspenningar.

Begynnelseaflöningen för lärarinnorna vid förskolan i Växjö har af Eders Kungl. Maj:t föreslagits till samma belopp, 1,700 kronor, som för enahanda tjänster vid Tomteboda. Utan att vilja bestrida, att genom den å båda dessa platser tillkommande förmånen af fri bostad en väsentlig anledning till uppehållande af skillnad i aflöningarna är undanröjd, anser dock Riksdagen, att, denna förmån oafsedt, lefnadskostnaderna i Växjö äro i allmänhet så pass mycket lägre än i Stockholm, att däraf bör föranledas någon sänkning af lönerna å förstnämnda plats, och torde en begynnelselön af 1,500 kronor, hvarom ifrågavarande lärarinnor själfva från början gjort framställning, få anses vara efter förhållandena lämpligare afpassad. Af detta belopp lära 1,050 kronor böra utgöra lön och 450 kronor tjänstgöringspenningar.

Öfriga lärarelöner äfvensom de för tjänstemännen föreslagna aflöningarna har Riksdagen lämnat utan erinran.

Hvad Eders Kungl. Maj:t i öfrigt föreslagit i afseende å de i staterna under titel »öfriga utgifter» upptagna anslag äfvensom anslaget till vikariatserättning samt inkomstberäkningen har ej heller gifvit Riksdagen anledning till

annmärkning. Beträffande de föreslagna villkoren och bestämmelserna för åtnjutande af aflöningsförmånerna får Riksdagen, till följd af att Riksdagen föreslagit olika höga löner för lärarinnorna vid förskolorna i Tomteboda och Växjö — under hänvisning till hvad statskontoret uttalat och hemställt, angående en af ett sådant förhållande betingad bestämmelse rörande lärarepersonalens lönetursrätt —, framhålla, att Riksdagen ansett den af statskontoret ifrågasatta bestämmelsen böra i stället för den af Eders Kungl. Maj:t föreslagna bland berörda villkor inflyta.

Riksdagen har alltså
dels godkänt följande stat för institutet och för skolan för blinda å Tomteboda:

A. Inkomststat.

Ordinarie statsanslag	kronor 69,500: —
Elevavgifter	» 49,500: —
	<hr/>
	Summa kronor 119,000: —

B. Utgiftsstat.

1) Aflöningar.

	Lön Kronor	Tjänstgörings penningar Kronor	Summa Kronor
1 rektor, förutom boställsvåning med värme och planteringsland, därest tillgång till sådant finnes	3,700: —	1,800: —	5,500: — ¹⁾
1 ämneslärare vid institutet, förutom bostad med värme	1,500: —	700: —	2,200: — ²⁾
2 ämneslärare, förutom bostad med värme	3,000: —	1,400: —	4,400: — ²⁾
1 ämneslärarinna vid institutet, förutom bostad med värme	1,400: —	600: —	2,000: — ³⁾
1 första lärarinna vid förskolan, förutom bostad med värme	1,400: —	600: —	2,000: — ³⁾
1 lärarinna i förskolan, förutom bostad med värme	1,150: —	550: —	1,700: — ³⁾
2 lärarinnor i förskolan, förutom bostad med värme	2,300: —	1,100: —	3,400: — ³⁾
1 arbetslärare, förutom bostad med värme	1,050: —	450: —	1,500: — ⁴⁾
5 arbetslärare, förutom bostad med värme	5,250: —	2,250: —	7,500: — ⁴⁾
1 musiklärare, förutom bostad med värme	1,050: —	450: —	1,500: — ⁴⁾
Arfvode för musikundervisningen i öfrigt	—	—	500: —
1 gymnastiklärare	—	—	1,200: — ⁵⁾
1 kamrerare och sekreterare, arfvode	—	—	1,500: —
säger aflöningar	—	—	34,900: —

¹⁾ Efter 5 år kan aflöningen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor, af hvilka belopp 350 kronor utgöra lön och 150 kronor tjänstgöringspenningar.

²⁾ Efter 5 år kan aflöningen höjas med 400 kronor, efter 10 år med ytterligare 400 kronor och efter 15 år med än ytterligare 400 kronor, af hvilka belopp 300 kronor utgöra lön och 100 kronor tjänstgöringspenningar.

³⁾ Efter 5 år kan aflöningen höjas med 250 kronor, efter 10 år med ytterligare 250 kronor och efter 15 år med än ytterligare 250 kronor, af hvilka belopp 175 kronor utgöra lön och 75 kronor tjänstgöringspenningar.

⁴⁾ Efter 5 år kan aflöningen höjas med 200 kronor, efter 10 år med ytterligare 200 kronor och efter 15 år med än ytterligare 200 kronor, af hvilka belopp 150 kronor utgöra lön och 50 kronor tjänstgöringspenningar.

⁵⁾ Efter 5 år kan aflöningen höjas med 150 kronor, efter 10 år med ytterligare 150 kronor och efter 15 år med än ytterligare 150 kronor.

2) Öfriga utgifter.

Fastighetens underhåll	kronor	7,000: —
Undervisnings- och arbetsmateriell	»	1,700: —
Inventarier	»	3,500: —
Kosthållet	»	30,000: —
Beklädnad	»	11,000: —
Läkare och sjukvård	»	3,100: —
Vårdare och tjänstepersonal	»	9,000: —
Tvätt och renhållning	»	3,000: —
Värme och lyshållning	»	9,000: —
Stallet	»	750: —
Diverse utgifter	»	6,050: —

säger öfriga utgifter kronor 84,100: —

Summa kronor 119,000: —

ägande direktionen beträffande de under 2) här ofvan upptagna utgifts- poster att å en post göra någon minskning och å en annan någon ökning, endast utgiftsstaten i dess helhet icke öfverskrides;

dels godkänt följande stat för förskolan för blinda i Växjö:

A) Inkomststat.

Ordinarie statsanslag	kronor	14,800: —
Elevavgifter	»	12,000: —

Summa kronor 26,800: —

B) Utgiftsstat.

1) Aflöningar:

	Lön Kronor	Tjänstgörings- penningar Kronor	S u m m a Kronor
1 rektor, förutom bostad med värme	2,000: —	1,000: —	3,000: — ¹⁾
1 lärarinna, förutom bostad med värme ..	1,050: —	450: —	1,500: — ²⁾
2 lärarinnor, förutom bostad med värme ..	2,100: —	900: —	3,000: — ²⁾
Arfvode för sekreterar- och räkenskaps- göromål	— —	— —	600: —
säger aflöningar	— —	— —	8,100: —

¹⁾ Efter 5 år kan aflöningen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor, af hvilka belopp 350 kronor utgöra lön och 150 kronor tjänstgöringspenningar.

²⁾ Efter 5 år kan aflöningen höjas med 250 kronor, efter 10 år med ytterligare 250 kronor och efter 15 år med än ytterligare 250 kronor, af hvilka belopp 175 kronor utgöra lön och 75 kronor tjänstgöringspenningar.

2) Öfriga utgifter:

Fastighetens underhåll	kronor	1,000: —
Aflöning och städja till tjänstepersonalen	•	1,600: —
Kosthållet	»	8,395: —
Beklädnad	»	2,000: —
Tvätt och renhållning	»	500: —
Värme och lyshållning	»	3,150: —
Läkare och sjukvård	»	600: —
Undervisnings- och arbetsmateriell	»	300: —
Inventarier	»	650: —
Diverse utgifter	»	505: —
Säger öfriga utgifter kronor		18,700: —
Summa kronor		26,800: —

ägande styrelsen beträffande de under 2) här ofvan upptagna utgiftsposter att å en post göra någon minskning och å en annan någon ökning, endast utgiftsstaten i dess helhet icke öferskrides;

dels godkänt följande villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i ofvanstående stater upptagna aflöningsförmåner, nämligen:

att innehafvare af ordinarie befattning skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af blindundervisningen eller eljest i allmänhet kan varda stadgad;

att med ordinarie befattning vid institutet eller förskolorna icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat;

att med ordinarie befattning vid nämnda anstalter ej heller må förenas, vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Eders Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, såframt ej vederbörande direktion eller styrelse, uppå därom gjord framställning och efter pröfning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen vid läroanstalten, finner uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas;

att tjänstgöringspenningar icke få af befattningsinnehafvare uppbäras, under det han åtnjuter tjänstledighet, utan skola för denna tid utgå till den, som uppehåller befattningen; dock att, därest lärare eller lärarinna åtnjuter tjänstledighet på grund af sjukdom och tjänsten uppehålls på sätt i § 14 af nådiga stadgan för läroanstalter för blinda den 29 maj

1896 sägs, läraren eller lärarinnan äger åtnjuta hela sin aflöning under en tid af högst en månad;

att den, som af sjukdom hindras att sin befattning förrätta, äger uppbära hela lönen, eller, om aflöningen icke är uppdelad i lön och tjänstgöringspenningar, två tredjedelar af lönen, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter eller särskilda uppdrag eller i behörig ordning afstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöfver tjänstgöringspenningar, där sådana förekomma, afstå så mycket af lönen, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att aflöningen ej må utgå till tjänsteman för tid, hvarunder han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänsteman varder afstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke af vederbörande direktion eller styrelse pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej direktionen eller styrelsen finner skäligt låta honom uppbära något däraf;

att, därest förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af befattning är i staten medgifven, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehafvaren under mer än fyra femtedelar af den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med godt vitsord bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, och för andra förhöjningen efter ytterligare fem år, på samma villkor, samt för tredje förhöjningen, därest sådan kan ske, efter än ytterligare fem år, afvenledes på samma villkor, under iakttagande, hvad hvar och en af omförmälda förhöjningar angår, att den högre aflöningen ej får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänstaldern blifvit uppnådd; börande löntagare därvid tillgodoräknas dels den tid, hvarunder han eller hon innehaft motsvarande tjänst eller tjänst, som enligt nya staten är förenad med lika hög aflöning som den tjänst, hvarför ålderstillägg ifrågasattes, vid annan statens läroanstalt för blinda eller, vid förflyttning från befattning vid förskolan å Tomtebodas till institutet, vid nämnda förskola, dels ock den tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft förflutit från tillträdet till befattningen;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af löneförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänstålder, som berättigar honom till pension, icke må samma förhöjning tillträda;

att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall själfva lönen utgår till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att från tjänsten afgå äfvensom i fråga om rätt till pension skall gälla hvad i särskild lag angående civila tjänstnehafvares rätt till pension är vid tiden för den nya lönestatens ikraftträdande eller, såvidt angår innehafvare af befattning, som därefter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgadt; samt

att den, som tillträder den nya aflöningsstaten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Eders Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande af eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstbefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed;

dels förklarad, att enhvar, som med eller efter 1909 års ingång tillträder befattning vid institutet eller förskolorna, skall vara pliktig att underkasta sig nyssberörda villkor och bestämmelser, samt att de förutvarande innehafvare af befattningar vid dessa läroanstalter, hvilka icke före viss angifven tidpunkt anmäla, att de vilja underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem dittills tillkommande aflöningsförmåner;

dels med uteslutande ur riksstaten af de under rubriken undervisningsanstalter för döfstumma och blinda upptagna anslagen till institutet för blinda, nu 50,150 kronor, och till förskolan för blinda å Tomtebodas, nu 10,500 kronor, i stället under nämnda rubrik uppfört ett anslag med titel: »Institutet och förskolan för blinda å Tomtebodas» till belopp af 69,500 kronor;

dels höjt det under samma rubrik upptagna anslaget till förskolan för blinda i Växjö från dess nuvarande belopp 12,300 kronor till 14,800 kronor, eller med 2,500 kronor;

dels godkänt följande grunder för aflönande af vikarier för lärarepersonalen vid ifrågavarande blindundervisningsanstalter, nämligen:

att arfvodet till vikarie för rektor vid institutet och förskolan för blinda å Tomtebodas skall utgå, på sätt Eders Kungl. Maj:t för hvarje särskildt fall förordnar;

att arfvodet till vikarie för annan af lärarepersonalen vid blindundervisningsanstalterna å Tomtebodas och i Växjö skall utgå med ett belopp, motsvarande den kontanta begynnelse aflönningen för den tjänst, som af vikarien uppehålls; samt

att hvad som vid lärare beviljad tjänstledighet på grund af sjukdom, utöfver de till tjänsten hörande tjänstgöringspenningar, hvilka vikarien äger uppbära, eller särskildt bestämd andel af lönen erfordras, för att

arfvodet till denne skall uppgå till nyssnämnda belopp, skall utgå af statsmedel;

dels ock, för att i enlighet med dessa grunder användas, under rubriken undervisningsanstalter för döfstumma och blinda uppfört ett förslagsanslag å 1,200 kronor med titel: »Bidrag till aflönande i vissa fall af vikarier för lärare och lärarinnor vid blindundervisningsanstalterna å Tomtebodas och i Växjö».

På grund häraf har anslaget till undervisningsanstalter för döfstumma och blinda, nu 272,950 kronor, höjts till 285,500 kronor, eller med 12,550 kronor.

Uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn.

38:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att medgifva en sådan ändring i afseende å de för beviljande af understöd från förslagsanslaget till uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn gällande grunder, att af samma förslagsanslag må till enskild uppfostringsanstalt för sinnesslöa barn utgå för hvarje lästermin ett understöd af högst 125 kronor för hvar och ett i anstalten vid lästerminens början intaget barn, som i anstalten eller på dess bekostnad njuter underhåll, och ett understöd af högst 62 kronor 50 öre för hvarje annat i anstalten intaget barn, som från lästerminens början deltagit i undervisningen.

Riksdagen har medgifvit en sådan ändring i afseende å de för beviljande af understöd från förslagsanslaget till uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn gällande grunder, att af samma förslagsanslag må till enskild uppfostringsanstalt för sinnesslöa barn utgå för hvarje lästermin ett understöd af högst 125 kronor för hvar och ett i anstalten vid lästerminens början intaget barn, som i anstalten eller på dess bekostnad njuter underhåll, och ett understöd af högst 62 kronor 50 öre för hvarje annat i anstalten intaget barn, som från lästerminens början deltagit i undervisningen.

Resestipendier åt abnormlärare.

39:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på ordinarie stat under åttonde hufvudtiteln uppföra ett reservationsanslag med titel: »Resestipendier åt abnormlärare» till belopp af 1,000 kronor.

Under hänvisning till hvad Riksdagen under punkt 17 här ofvan an-

fört, beträffande anslaget till resestipendier åt universitetslärare, får Riksdagen anmäla,

att Riksdagen i anledning af Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning till *resestipendier åt föreståndare, lärare och lärarinnor vid rikets abnormskolor* (döfstumskolor, blindskolor och idiotanstalter) på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 1,000 kronor.

Skrifmaterialier och expenser, ved m. m.

40:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att vidtaga sådan ändring i det å riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. (däraf till domkapitlens expeditioner högst 9,000 kronor), att däraf må till domkapitlens expeditioner utgå högst 10,000 kronor, äfvensom minska samma förslagsanslag från dess nuvarande belopp, 55,013 kronor, till 55,004 kronor, eller med 9 kronor.

På grund af hvad af departementschefen till statsrådsprotokollet anförts till stöd för framställningen om höjning af anslaget till skrifmaterialier m. m. för domkapitlens expeditioner samt för vinnande af erforderlig afjämnning af hufvudtitelns slutsumma, har Riksdagen

dels vidtagit sådan ändring i det å riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. (däraf till domkapitlens expeditioner högst 9,000 kronor), att däraf må till domkapitlens expeditioner utgå högst 10,000 kronor;

dels ock höjt samma förslagsanslag från dess nuvarande belopp, 55,013 kronor, till 55,027 kronor eller med 14 kronor.

Öfriga ordinarie anslag.

41:o) Beträffande *öfriga ordinarie anslag*, som i riksstaten för innevarande år finnas uppförda å åttonde hufvudtiteln, har icke föreslagits någon ändring.

Riksdagen får anmäla, att öfriga, här ofvan icke omförmälda ordinarie anslag, i riksstaten för år 1909 upptagits till oförändrade belopp.

Extra anslag.

För tillfälliga behof, hänförliga under åttonde hufvudtiteln, hafva följande anslag beviljats.

Ecklesiastikdepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli.

42:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för *beredande af arfvode* å 6,400 kronor, hvaraf 2,000 kronor må anses motsvara tjänstgöringspenningar, åt *en extra byråchef inom ecklesiastikdepartementet* på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 5,900 kronor.

43:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, *till biträden vid utförande af de inom ecklesiastikdepartementet förekommande statistiska arbetena* på extra stat för år 1909 beviljat ett anslag af 3,600 kronor.

Riks- och landsarkiven.

44:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för beredande af dels arfvode åt en extra arkivarie i riksarkivet med 4,500 kronor, däraf 1,500 kronor såsom tjänstgöringspenningar, dels arfvoden åt andra extra ordinarie tjänstemän i riksarkivet, dels ock nödig vikariatsersättning, anvisa på extra stat för år 1909 ett anslag af 9,388 kronor.

Riksdagen, som af hvad i ärendet förekommer, finner det framgå, att behof föreligger af förstärkning af arbetskrafterna vid riksarkivet, har icke velat motsätta sig beviljande af anslag för aflönande af en e. o. arkivarie, samt till förhöjning af arfvodena åt de e. o. tjänstemännen vid arkivet. Härigenom har Riksdagen emellertid icke velat uttala sig om, huruvida berörda extra arkivarietjänst vid den lönereglering för arkivet, som inom kort torde vara att förvänta, kan komma att visa sig allt fortfarande vara

behöflig. Beträffande det för vikariatsersättning under den extra arkivariens semester äskade beloppet, 188 kronor, anser Riksdagen, att någon förhöjning i anslaget icke för sådant ändamål erfordras, utan bör anslaget kunna begränsas till 9,200 kronor.

Riksdagen har alltså för beredande af dels *arfvode åt en extra arkivarie i riksarkivet* med 4,500 kronor, däraf 1,500 kronor såsom tjänstgöringspenningar, dels ock *arfvoden åt andra extra ordinarie tjänstemän i riksarkivet*, på extra stat för år 1909 beviljat ett belopp af 9,200 kronor.

45:o) Till fortsatt utgifvande i tryck genom riksarkivet af sådana skrifter och handlingar, som äro af vikt för fäderneslandets historia, har Eders Kungl. Maj:t för år 1909 askat 3,000 kronor eller samma belopp, som under flera föregående år för ändamålet beviljats; och har Riksdagen till fortsatt utgifvande i tryck genom riksarkivet af sådana skrifter och handlingar, som äro af vikt för fäderneslandets historia, anvisat för år 1909 ett extra anslag af 3,000 kronor.

46:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till utgifvande genom riksarkivet af *Svenska riksdagsakter jämte andra handlingar, som höra till statsförfattningsens historia under tiden 1521—1809*, på extra stat för år 1909 anvisat ett anslag af 1,500 kronor.

47:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, dels på extra stat för år 1909 anvisat till arfvode åt en *amanuens vid landsarkivet i Uppsala* 1,800 kronor; till arfvode åt en *amanuens vid landsarkivet i Lund* 1,800 kronor; samt

för beredande af ökad tillgång till arfvoden åt extra biträden vid *landsarkivet i Vadstena* 1,300 kronor;

dock, hvad angår hvart och ett af de två förstnämnda beloppen, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att, om särskilda förhållanden skulle därtill föranleda, bestämma om medlens användande till ersättning åt flera extra biträden vid landsarkivet i fråga;

dels ock likaledes på extra stat för år 1909 beviljat ett anslag af 1,000 kronor till ersättning åt extra biträden vid *landsarkivet i Lund*.

48:o) I en den 13 mars 1908 aflåten proposition, n:o 124, har Eders Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag föreslagit Riksdagen:

att, med godkännande af ett utaf stadsfullmäktige i Göteborg den 5 december 1907 antaget förslag till öfverenskommelse angående ett landsarkiv i Göteborg, bevilja ett anslag af 201,350 kronor att jämte ett af staden Göteborg erbjudet bidrag å 150,000 kronor användas till uppförande af byggnader för ett landsarkiv i Göteborg i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de uti omförmälda statsrådsprotokoll berörda, af arkitekten G. Améen utarbetade ritnings- och kostnadsförslag äfvensom till byggnadernas förseende med inventarier samt af berörda anslag på extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 100,000 kronor.

Såsom i statsrådsprotokollet erinras, förehade 1907 års Riksdag frågan om uppförande i Östersund af byggnad för ett för Norrland afsedt landsarkiv, därvid Riksdagen, under uttalande att en definitiv plan för omreglering af de nuvarande landsarkivdistrikten borde vara fastställd, innan anslag för uppförande af den då ifrågasatta landsarkivbyggnaden beviljades, afslog Eders Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning. Sedermera har utredning i den af Riksdagen antydda riktning blifvit verkställd och förslag af riksarkivarien framlagts om rikets indelning i fem landsarkivdistrikt omfattande ett Östergötland och Småland, ett Västergötland, Bohuslän, Dalsland och Värmland, ett det öfriga Svealand, ett Skåne, Halland och Blekinge samt ett Norrland. Ehuru denna plan icke ännu blifvit af Eders Kungl. Maj:t definitivt fastställd, enär det ansetts nödigt, att erforderliga medel för organisationens genomförande därförinnan blifvit af Riksdagen beviljade, har Eders Kungl. Maj:t emellertid funnit omförmälda förslag vara det som kunde antagas komma till utförande; och är den nu ifrågasatta landsarkivbyggnaden i Göteborg att anse såsom ett moment i realiserandet af samma förslag. Riksdagen har ej funnit anledning till erinran, vare sig mot den sålunda framlagda planen för rikets indelning i landsarkivdistrikt eller mot de för landsarkivbyggnaden i Göteborg upprättade kostnadsförslag och ritningar. Likaså har Riksdagen ansett sig böra lämna utan erinran det af stadsfullmäktige i Göteborg för stadens del antagna förslag till öfverenskommelse angående ett landsarkiv därstädes, enligt hvilken öfverenskommelse staden, bland annat, skall dels till tomt för arkivbyggnaden med äganderätt till kronan afgifts- och gravationsfritt öfverlåta ett närmare angifvet kvarter inom staden, dels ock såsom kontant byggnadsbidrag erlægga 150,000 kronor.

Riksdagen har alltså med godkännande af ett utaf stadsfullmäktige i Göteborg den 5 december 1907 antaget förslag till öfverenskommelse an-

gående ett landsarkiv i Göteborg, beviljat ett anslag af 201,350 kronor att jämte ett af staden Göteborg erbjudet bidrag å 150,000 kronor användas till uppförande af byggnader för ett landsarkiv i Göteborg i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de uti statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 13 mars 1908 berörda, af arkitekten G. Améen utarbetade ritnings- och kostnadsförslag äfvensom till byggnadernas förseende med inventarier samt af berörda anslag på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 100,000 kronor.

Kungl. biblioteket.

49:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen till *redigering af den för Sveriges offentliga bibliotek gemensamma accessionskatalogens 23:e årgång*, omfattande år 1908, på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 1,500 kronor.

50:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1909 anvisa till inbindning af obundna böcker i kungl. bibliotekets äldre samlingar ett belopp af 10,000 kronor, och till utarbetande af katalog öfver ofullständigt förtecknade delar af dessa samlingar likaledes ett belopp af 10,000 kronor.

Ehuru Riksdagen icke kunnat undgå att finna det för inbindning af obundna böcker äskade beloppet, 10,000 kronor, synnerligen högt, har Riksdagen likväl icke velat motsätta sig beviljandet af detsamma; vid hvilket förhållande och då Riksdagen icke har något att erinra mot förslaget i öfrigt, Riksdagen på extra stat för år 1909 anvisat

dels till inbindning af obundna böcker i kungl. bibliotekets äldre samlingar 10,000 kronor;

dels ock till utarbetande af katalog öfver ofullständigt förtecknade delar af dessa samlingar likaledes 10,000 kronor.

51:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att, för beredande af dels arfvoden åt två extra bibliotekarier och två extra amanuenser vid kungl. biblioteket med 4,500 kronor, däraf 1,500 kronor såsom tjänstgöringspenningar, åt hvardera bibliotekarien och 3,000 kronor, däraf 1,200 kronor såsom tjänstgöringspenningar, åt hvardera amanuensen, dels ock nödig vikariatsersättning, på extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 15,675 kronor.

Af hvad i ärendet förekommer, finner Riksdagen det framgå, att anslag bör beredas till förstärkning af arbetskrafterna vid kungl. biblioteket. Den personal, som i sådant hänseende beräknats, eller två extra bibliotekarier och två amanuenser, synes dock Riksdagen väl talrik, särskildt med hänsyn därtill, att af det under punkt 50 här ofvan omnämnda anslaget för utarbetande af katalog ett belopp af 4,500 kronor är afsedt till aflönande af en extra bibliotekarie. På grund häraf och då Riksdagen icke funnit det för vikariatsersättning äskade beloppet 675 kronor behöfligt, anser Riksdagen, att anslaget i sin helhet bör utan olägenhet kunna nedsättas till 10,500 kronor att, på sätt pröfvas lämpligt, användas till förstärkning af arbetskrafterna vid biblioteket.

På grund af hvad sålunda anförts, har Riksdagen till *förstärkning af arbetskrafterna vid kungl. biblioteket* på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 10,500 kronor.

Nationalmuseum.

52:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen jämväl för år 1909 anvisat ett extra anslag af 5,100 kronor för vård, underhåll och tillökning af *statens konstindustriella samlingar*.

53:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen för ordnandet af *nattlig bevakning vid nationalmuseibygnaden* anvisat på extra stat för år 1909 ett anslag af 3,986 kronor.

54:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen vidare, i likhet med hvad för åren 1901—1908 ägt rum, för *biträde vid vård och tillhandahållande af handtecknings- och gravyr-samlingen* i nationalmuseum äfvensom för vetenskaplig bearbetning af museets samlingar på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 2,000 kronor.

55:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för fortsatt systematiskt genomforskande samt beskrifvande och förtecknande i erforderliga delar genom lämpliga personer, företrädesvis extra ordinarie tjänstemän vid nationalmuseum, enligt plan som intendenten bestämmer, af sådana i Sverige befintliga samlingar, innehållande hittills icke fackmässigt undersökta konstverk eller märkligare konstslöjdföremål, som afses i intendentens under-

dåniga skrifvelse den 28 september 1904, bevilja ett anslag af 6,000 kronor och däraf på extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 2,000 kronor.

För ifrågavarande ändamål beviljade 1905 års Riksdag ett extra anslag af 6,000 kronor, hvilket lika fördelats på åren 1906—1908. Som emellertid, enligt hvad utredningen ger vid handen, ytterligare anslag tarivas för företagens fortsättande och förande till slut, har Riksdagen för *systematiskt genomforskande samt beskrifvande och förtecknande i erforderliga delar af vissa*, i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 14 januari 1905 närmare angifna, *i Sverige befintliga samlingar, innehållande hittills icke fackmässigt undersökta konstverk eller märkligare konstslöjdföremål*, beviljat ett anslag å 6,000 kronor och däraf på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 2,000 kronor.

Lifrustkammaren.

56:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad som skett för innevarande år, *för tillsyn, underhåll och vård af lifrustkammarens samlingar* på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 6,200 kronor.

57:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till upprättande af en lappkatalog öfver lifrustkammarens samlingar bevilja ett anslag af 4,000 kronor samt däraf på extra stat för år 1909 anvisa 2,200 kronor.

Då nyttan af lifrustkammarens samlingar genom upprättandet af den ifrågasatta katalogen otvifvelaktigt kommer att väsentligt ökas samt skäl till erinran icke förefinnes beträffande storleken af det begärda anslaget, har Riksdagen *till upprättande af en lappkatalog öfver lifrustkammarens samlingar* beviljat ett anslag af 4,000 kronor samt däraf på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 2,200 kronor.

Domkapitlens expeditioner.

58:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1904—1908 ägt rum, till *förstärkande af ordinarie anslaget till domkapitlens expeditioner* på extra stat för år 1909 anvisat ett anslag af 2,970 kronor.

Universitetet i Uppsala.

59:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för anordnande vid universitetet i Uppsala af undervisning i bokföring på extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 600 kronor att användas enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt meddela.

Undervisning i bokföring vid universitetet synes Riksdagen otvifvelaktigt böra blifva af stor nytta för de studerande, särskildt inom juridiska fakulteten med hänsyn till den verksamhet i mer eller mindre praktisk riktning, som flertalet af dessa studenter efter afslutade universitetsstudier kan förväntas komma att utöfva. Och då, enligt hvad utredningen gifver vid handen, den vid universitetet i Lund sedan någon tid anordnade undervisningen i bokföring gifvit ett gynnsamt resultat, finner Riksdagen härutinnan en ytterligare anledning att bifalla framställningen.

Riksdagen har alltså för *anordnande vid universitetet i Uppsala af undervisning i bokföring* på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 600 kronor att användas enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt meddela.

60:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och med hänvisning till hvad Riksdagen under punkt 5 här ofvan anfört, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen för *anordnande och första uppsättning af ett juridiskt seminarium vid universitetet i Uppsala* på extra stat för år 1909 anvisat ett anslag af 1,000 kronor.

61:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, på extra stat för år 1909 för universitetet i Uppsala beviljat till arfvode åt *en biträdande lärare i medicin* 3,000 kronor och till höjning af arfvodet för *notarien vid medicinska fakulteten* 400 kronor.

62:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till *förstärkande af lärarkrafterna i kirurgi* vid universitetet i Uppsala på extra stat för år 1909 anvisat ett anslag af 2,000 kronor.

63:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, såsom *bidrag till arfvode åt en assistent å akademiska sjukhusets i Uppsala röntgenafdelning* på extra stat för år 1909 anvisat ett anslag af 500 kronor.

64:o) Sedan 1906 års Riksdag för anställande under ytterligare sex år vid universitetet i Uppsala af lektorer i tyska, franska och engelska språken beviljat ett anslag af 54,000 kronor och däraf på extra stat för hvart och ett af åren 1907 och 1908 anvisat ett belopp af 9,000 kronor, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af omförmälda redan beviljade anslag på extra stat för år 1909 anvisa ytterligare 9,000 kronor.

Riksdagen har för *anställande vid universitetet i Uppsala af lektorer i tyska, franska och engelska språken* på extra stat för år 1909 anvisat af förut beviljad anslag ett belopp af 9,000 kronor.

65:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1907 och 1908 ägt rum, till uppehållande vid universitetet i Uppsala af *undervisning i nordisk och jämförande fornkunskap* på extra stat för år 1909 beviljat ett belopp af 2,500 kronor, att utgå under förutsättning att fullt lämplig person för ifrågavarande undervisnings meddelande finnes att tillgå.

66:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till *bere-dande af arvode åt en lärare vid universitetet i Uppsala med åliggande att biträda vederbörande professorer i estetik samt litteratur- och konst-historia* vid uppehållande af undervisnings- och examinationsskyldigheten i samma ämne, enligt de närmare bestämmelser, som af Eders Kungl. Maj:t meddelas, på extra stat för år 1909 beviljat ett belopp af 2,500 kronor.

67:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda fram-ställning har Riksdagen, såsom för innevarande år ägt rum, till *uppe-hållande af öfningarna å institutionen för allmän och analytisk kemi* vid universitetet i Uppsala på extra stat för år 1909 anvisat ett anslag af 1,500 kronor.

68:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställ-ning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1904—1908 ägt rum, till aflöning åt en *assistent vid det meteorologiska observatoriet i Uppsala* samt till bestridande af löpande utgifter för de vid observatoriet anordnade *seismologiska undersökningarna* på extra stat för år 1909 anvisat ett an-slag af 2,000 kronor.

69:o) Sedan Riksdagen år 1905, på därom af Eders Kungl. Maj:t gjord framställning, till uppförande, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med upp-

gjorda ritningar och förslag, af en nybyggnad för den fysiska institutionen vid universitetet i Uppsala beviljat ett anslag af 297,080 kronor och däraf anvisat på extra stat för hvartera af åren 1906 och 1907 ett belopp af 75,000 kronor och för innevarande år 107,080 kronor, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af omförmälda redan beviljade anslag på extra stat för år 1909 anvisa återstoden eller 40,000 kronor.

Riksdagen har till uppförande, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med uppgjorda ritningar och förslag, af en *nybyggnad för den fysiska institutionen vid universitetet i Uppsala* af förut beviljad anslag å 297,080 kronor på extra stat för år 1909 anvisat återstoden eller 40,000 kronor.

70:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till arfvode åt en för biträde vid arbetet med den internationella solarforskningen anställd assistent vid den fysiska institutionen vid universitetet i Uppsala bevilja ett anslag af 7,500 kronor samt däraf på extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 1,500 kronor.

På grund af hvad i statsrådsprotokollet i ärendet anföres samt då Riksdagen anser understöd böra utgå för fortsatt bedrifvande inom landet af ifrågavarande forskningar, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, till *arfvode åt en för biträde vid arbetet med den internationella solarforskningen anställd assistent vid den fysiska institutionen vid universitetet i Uppsala* beviljat ett anslag af 7,500 kronor samt däraf på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 1,500 kronor.

71:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till *Uppsala universitets bibliotek* å extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 10,000 kronor.

72:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1907 och 1908 ägt rum, för *tillfällig löneförbättring* under år 1909 å 500 kronor, att tilläggas lönen, åt en hvar af de båda *vice bibliotekarierna vid universitetsbiblioteket i Uppsala* på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 1,000 kronor.

73:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till arfvoden åt extra ordinarie amanuenser vid universitetsbiblioteket i Uppsala på extra stat för år 1909 bevilja ett anslag af 12,400 kronor.

För ifrågavarande ändamål är å innevarande års extra stat uppfördt ett belopp af 6,400 kronor. Af den i ärendet förebragta utredningen har

Riksdagen funnit det framgå att den nu åskade förhöjningen i detta anslag, afsedd till aflönande af ytterligare fyra e. o. amanuenser, är af behovet påkallad; och Riksdagen har alltså till *arfvoden åt extra ordinarie amanuenser vid universitetsbiblioteket i Uppsala* på extra stat för år 1909 beviljat ett anslag af 12,400 kronor.

74:o) Sedan Riksdagen år 1906, på därom af Eders Kungl. Maj:t gjord framställning, till uppförande af gymnastikbyggnad vid universitetet i Uppsala, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med uppgjorda ritningar och förslag, beviljat ett anslag å 174,740 kronor samt däraf på extra stat anvisat för år 1907 50,000 kronor och för innevarande år 100,000 kronor, har nu Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att af omförmälda redan beviljade anslag på extra stat för år 1909 anvisa återstoden, eller 24,700 kronor.

Riksdagen har till *uppförande af gymnastikbyggnad vid universitetet i Uppsala*, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med uppgjorda ritningar och förslag, af redan beviljad anslag på extra stat för år 1909 anvisat återstoden eller 24,740 kronor.

Universitetet i Lund.

75:o) Under hänvisning till hvad Riksdagen under punkt 59 här ofvan anfört beträffande begärdt anslag till undervisning i bokföring vid universitetet i Uppsala, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, för anordnande vid universitetet i Lund af *undervisning i bokföring* under höstterminen 1908 samt år 1909 på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 900 kronor att användas enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt meddela.

76:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för universitetet i Lund på extra stat för år 1909 anvisat till arfvode åt en *biträdande lärare i medicin* ett belopp af 2,000 kronor samt till höjning af arfvodet för *notarien vid medicinska fakulteten* ett belopp af 200 kronor, tillhoppa 2,200 kronor.

77:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom framställda förslag, har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1906—1908 ägt rum, för anordnande af *kostnadsfri propedeutisk undervisning i allmän kirurgi vid*

universitetet i Lund på extra stat för år 1909 beviljat ett anslag af 1,500 kronor.

78:o) Sedan 1907 års Riksdag för anställande under ytterligare sex år vid universitetet i Lund af lektorer i tyska, franska och engelska språken beviljat ett anslag af 54,000 kronor och däraf på extra stat för innevarande år anvisat ett belopp af 9,000 kronor, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af omförmälda redan beviljade anslag på extra stat för år 1909 anvisa ytterligare 9,000 kronor.

Riksdagen har för anställande vid universitetet i Lund af *lektorer i tyska, franska och engelska språken* på extra stat för år 1909 anvisat af förut beviljad anslag ett belopp af 9,000 kronor.

79:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen vidare, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till *uppehållande vid universitetet i Lund af undervisning i slaviska språk, företrädesvis ryska*, på extra stat för år 1909 beviljat ett anslag af 2,500 kronor.

80:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1904—1905 ägt rum, för aflönande af en föreståndare för *universitetets i Lund historiska museum samt mynt- och medaljkabinett* på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 2,000 kronor, med skyldighet för föreståndaren att utföra det arbete, som det mindre akademiska konsistoriet finner skäl att bestämma.

81:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1906—1908 ägt rum, till *arfvode åt en amanuens vid universitetets i Lund konstsamlingar* på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 500 kronor.

82:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till arfvode åt en *lärare vid universitetet i Lund* med åliggande att biträda vederbörande professor *i estetik samt litteratur- och konsthistoria* vid uppehållande af undervisnings- och examinationsskyldigheten i samma ämne enligt de närmare bestämmelser, som af Eders Kungl. Maj:t meddelas, på extra stat för år 1909 beviljat ett anslag af 2,500 kronor.

83:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för anordnande af den i stadgan angående medicinska examina föreskrifna undervisningskursen i allmän kemi vid universitetet i Lund på extra stat, för år 1909 uppföra *dels* för inredning af laboratorium vid den medicinskt-kemiska institutionen 1,000 kronor, *dels* till aflöning åt en lärare vid kursen 2,000 kronor, *dels* ock till materiell för densamma 500 kronor, eller tillhopa 3,500 kronor.

Då anordnandet af ifrågavarande kurs i allmän kemi vid universitetet i Lund är betingad af de numera förändrade formerna för den medicinska undervisningen samt Riksdagen ej funnit något att erinra emot de för kursen beräknade kostnaderna, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, för anordnande af den i stadgan angående medicinska examina föreskrifna *undervisningskursen i allmän kemi* vid universitetet i Lund på extra stat för år 1909 uppfört

dels för inredning af laboratorierna vid den medicinskt-kemiska institutionen 1,000 kronor,

dels till aflöning åt en lärare vid kursen 2,000 kronor,

dels ock till materiell för densamma 500 kronor,

eller sålunda tillhopa 3,500 kronor.

84:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1901—1908 ägt rum, på extra stat för år 1909 beviljat ett anslag af 3,000 kronor för uppehållande af *undervisning i entomologi* och *vård af de entomologiska samlingarna* vid universitetet i Lund, att utgå under förutsättning att fullt lämplig person för tjänstgöringens bestridande finnes att tillgå.

85:o) Sedan Riksdagen år 1906, på därom af Eders Kungl. Maj:t gjord framställning, till ökning och komplettering af utrustningen vid zoologiska institutionen vid universitetet i Lund beviljat ett anslag af 10,000 kronor och däraf på extra stat anvisat för hvart och ett af åren 1907 och 1908 ett belopp af 2,500 kronor, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att ytterligare af omförmälda anslag på extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 2,500 kronor.

Riksdagen har till *ökning och komplettering af utrustningen vid zoologiska institutionen* vid universitetet i Lund af förut beviljadtt anslag å 10,000 kronor på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 2,500 kronor.

86:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till anskaffande af möbler för zoologiska institutionen vid universitetet i Lund på extra stat för år 1909 bevilja ett anslag å 4,000 kronor.

Riksdagen, som af handlingarna i ärendet inhämtat, att med ifrågasvarande anslag afses anskaffande af ej endast möbler i vanlig mening utan jämval, såsom vid dylika institutioner i allmänhet, rummens inredning med skåp, hyllor och dylikt, har icke någon erinran att göra emot det begärda anslaget storlek, och har förty, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, till *anskaffande af möbler för zoologiska institutionen vid universitetet i Lund* på extra stat för år 1909 beviljat ett anslag å 4,000 kronor.

87:o) Med hänvisning till hvad Riksdagen under punkt 13 här ofvan anfört, får Riksdagen annåla, att Riksdagen på grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning till *materiell m. m. för universitetsbiblioteket i Lund* på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 10,000 kronor.

88:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1907 och 1908 ägt rum, för *tillfällig löneförbättring* under år 1909 å 500 kronor, att tilläggas lönen, *åt vice bibliotekarien vid universitetsbiblioteket i Lund* på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 500 kronor.

89:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till arfvoden åt extra biträden vid universitetsbiblioteket i Lund samt ersättning åt extra ordinarie tjänstemän och vaktmästare för eftermiddagstjänstgöring, allt enligt de bestämmelser, som Eders Kungl. Maj:t finner godt meddela, på extra stat för år 1909 anvisa ett anslag af 6,000 kronor.

Ifrågasvarande anslag har en lång följd af år utgått under rubrik arfvoden åt extra biträden, de senaste åren med ett belopp af 2,500 kronor.

Som Riksdagen af utredningen i ärendet finner ådagalagdt, att till följd af universitetsbibliotekets i Lund förestående flyttning till annan byggnad och däraf möjliggjorda öppenställande för allmänheten jämval under eftermiddagarna tarfvas höjning af förevarande anslag, samt Riksdagen icke har något att erinra emot det åskade beloppet, har Riksdagen till *arfvoden åt extra biträden vid universitetsbiblioteket i Lund* samt *ersättning åt extra ordinarie tjänstemän och vaktmästare för eftermiddagstjänstgöring*, allt enligt de bestämmelser, som Eders Kungl. Maj:t finner godt meddela, på extra stat för år 1909 anvisat ett anslag af 6,000 kronor.

90:o) Vidare har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för utgifvande i tryck af vederbörligen granskade anteckningar efter föreläsningar, hållna inom juridiska fakulteterna vid rikets universitet, på extra stat

för år 1909 anvisa 5,000 kronor att användas enligt de närmare föreskrifter, Eders Kungl. Maj:t kunde finna godt meddela.

Ifrågavarande anslag beviljades första gången för år 1901 och har sedan år 1905 utgått med det nu äskade beloppet. Beträffande användningen af anslaget under denna tid har Riksdagen från de juridiska fakulteternas dekaner inhämtat uppgifter, af hvilka det framgår att för närvarande finnas af till olika universitetslärare anvisade belopp outtaget, i Uppsala 8,656 kronor 25 öre och i Lund 2,735 kronor. Då det häraf vill synas, som om bemälda lärare under den närmaste framtiden torde komma att blifva upptagna af utarbetande af de föreläsningar, för hvilkas utgifvande i tryck medel redan anvisats, men ännu ej kunnat konsumeras, har Riksdagen ansett, att anslaget bör för nästkommande år utan olägenhet kunna minskas till hälften af det nu utgående beloppet.

Riksdagen har därför för *utgifvande i tryck af vederbörligen granskade anteckningar efter föreläsningar, hållna inom juridiska fakulteterna vid rikets universitet*, på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 2,500 kronor att användas enligt de närmare föreskrifter, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt meddela.

91:o) I en den 3 april 1908 aflåten proposition, n:o 173, har Eders Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att utöfver det utaf Riksdagen på extra stat för år 1908 beviljade anslag å 37,450 kronor för ny inredning af gamla biblioteksbyggnaden vid universitetet i Lund m. m. på extra stat för år 1909 bevilja ytterligare ett belopp af 6,500 kronor.

Riksdagen, som ansett sig böra biträda Eders Kungl. Maj:ts föreliggande förslag, har utöfver det utaf Riksdagen på extra stat för år 1908 beviljade anslag å 37,450 kronor för ny inredning af gamla biblioteksbyggnaden vid universitetet i Lund m. m. på extra stat för år 1909 beviljat ytterligare ett belopp af 6,500 kronor.

Karolinska mediko-kirurgiska institutet.

92:o) Med anledning af Kungl. Eders Maj:ts därom framställda förslag har Riksdagen i likhet med hvad under en följd af år ägt rum, för år 1909 på extra stat anvisat 900 kronor till arvode åt en *amanuens vid karolinska mediko-kirurgiska institutets gynekologiska klinik å Sabbatsbergs sjukhus.*

93:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom framställda förslag har Riksdagen, på sätt under åren 1907 och 1908 ägt rum, till arvode åt en *amanuens vid medikokirurgiska institutets syfilidologiska klinik å sjukhuset S:t Göran* på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 900 kronor.

94:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för de senare åren ägt rum, på extra stat för år 1909 anvisat:

dels till en pediatrik klinik vid kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn ett belopp af 1,800 kronor;

dels ock till en poliklinik för barnsjukdomar i Stockholm 2,800 kronor, att utgå under villkor, att Stockholms stad för polikliniken tillskjuter samma belopp för år 1909.

95:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen i likhet med hvad för de senare åren ägt rum, för upprätthållande af den karolinska mediko-kirurgiska institutet åliggande *undervisning och sjukvård vid vissa obstetriska och gynekologiska kliniker* under den tid af år 1909, hvarunder de ordinarie lärarne vid institutet icke ombesörja nämnda undervisning och sjukvård, på extra stat för år 1909 anvisat ett anslag af 1,500 kronor.

96:o) Sedan 1907 års Riksdag till anordnande af nya lokaler för den farmakologiska institutionen vid karolinska mediko-kirurgiska institutet samt beredande af ökad utrymme för de fysiologiska och histologiska institutionerna vid institutet, äfvensom till inredning och utrustning för nämnda institutioner m. m., allt i hufvudsaklig öfverensstämmelse med uppgjorda ritningar och kostnadsförslag, beviljat ett anslag af 196,226 kronor, och däraf på extra stat för år 1908 anvisat ett belopp af 90,000 kronor, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af nämnda anslag på extra stat för år 1909 anvisa återstående beloppet 106,226 kronor.

Riksdagen har af det till *anordnande af nya lokaler för den farmakologiska institutionen vid karolinska mediko-kirurgiska institutet* samt *beredande af ökad utrymme för de fysiologiska och histologiska institutionerna* vid institutet, äfvensom till inredning och utrustning för nämnda institutioner m. m. redan beviljade anslag på extra stat för år 1909 anvisat återstående beloppet, 106,226 kronor.

97:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning

har Riksdagen i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för karolinska mediko-kirurgiska institutet på extra stat för år 1909 anvisat

dels till arfvode åt en *biträdande lärare i medicin* 3,000 kronor,
dels till arfvode åt en *biträdande lärare i kirurgi* 3,000 kronor,
dels ock till uppehållande af *assistenttjänstgöring vid allmänna barnhuset i Stockholm* 600 kronor, eller sålunda tillhopa 6,600 kronor.

98:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för den anatomiska institutionen vid karolinska mediko-kirurgiska institutet på extra stat för år 1909 bevilja: *dels* till höjning af materiellanslaget 1,500 kronor, *dels* till inköp af nya dissektionsbord 1,200 kronor, *dels ock* till införande af elektrisk belysning 2,500 kronor, tillhopa 5,200 kronor.

Fullgiltiga skäl synas Riksdagen hafva förebragts, såväl för de nuvarande dissektionsbordens vid ifrågavarande institution utbytande mot nya, som ock för den nuvarande gasbelysningens darsammastädes ersättande med elektriskt ljus; och har Riksdagen icke något att erinra emot de för dessa förändringars vidtagande beräknade kostnaderna.

Beträffande den begärda höjningen af materiellanslaget ingå däri 500 kronor, som beräknats åtgå för den elektriska belysningen, därest medel för införande af sådan blefve af Riksdagen beviljade. Återstående 1,000 kronor erfordras för fyllande af behof, som uppstått till följd af den under förra året genomförda omorganisationen af det medicinska examensväsendet och för hvilka behofs tillgodoseende 1907 års Riksdag på extra stat för innevarande år beviljade ett anslag likaledes å 1,000 kronor.

Riksdagen har, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, för den anatomiska institutionen vid karolinska mediko-kirurgiska institutet på extra stat för år 1909 beviljat:

dels till *höjning af materiellanslaget* 1,500 kronor,
dels till inköp af *nya dissektionsbord* 1,200 kronor,
dels ock till införande af *elektrisk belysning* 2,500 kronor, eller tillhopa 5,200 kronor.

99:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till arfvode åt ett biträde vid undervisningskurser i allmän kemi vid karolinska mediko-kirurgiska institutet på extra stat för år 1909 bevilja ett belopp af 2,250 kronor.

I likhet med departementschefen och de i saken hörda myndigheterna anser Riksdagen, att den i stadgan angående medicinska examina föreskrifna förberedande undervisningskursen i allmän kemi bör vid karolinska institutet anordnas. Då emellertid, enligt hvad af statsrådsprotokollet inhämtas,

institutets nuvarande rektor erbjudit sig att till underlättande af anordnandet af en dylik kurs åtaga sig en mera utsträckt undervisning än honom stadgelsen åligger, och till följd häraf det å institutets ordinarie stat uppförda anslaget å 1,500 kronor för uppehållande af en del af rektors undervisningsskyldighet kan för annat ändamål disponeras, synes det Riksdagen, som om detta anslag bör kunna för läsåren 1908—1909 och 1909—1910 användas till arfvode åt ett biträde vid ifrågavarande kurser i allmän kemi. På grund häraf och med fästadt afseende därjämte å den förhållandevis rikliga tillgång på lärarekrafter, hvaröfver institutet disponerar, finner Riksdagen särskildt anslag för ifrågavarande ändamål icke för närvarande erforderligt; och har förty Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning icke vunnit Riksdagens bifall.

100:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för karolinska mediko-kirurgiska institutet på extra stat för år 1909 beviljat:

dels till arfvode åt en *föreståndare för röntgeninstitutet å serafimerlasarettet* 3,000 kronor,

dels ock till aflöning åt erforderligt *biträde åt föreståndaren* och till *underhåll af röntgeninstrumentariet* 2,000 kronor,
eller sålunda tillhopa 5,000 kronor.

Allmänna läroverken.

101:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till arfvoden åt extra och vikarierande lärare vid de allmänna läroverken på extra stat för år 1909 bevilja ett anslag af 100,000 kronor.

På grund af hvad i ärendet förekommit har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, till *arfvoden åt extra och vikarierande lärare vid de allmänna läroverken* på extra stat för år 1909 beviljat ett anslag af 100,000 kronor.

102:o) Under punkt 100 af förevarande hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t, med hänvisning till hvad under punkt 25 i statsrådsprotokollet i ärendet anföres, föreslagit Riksdagen, att till arfvoden åt två amanuenser hos öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk på extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 3,000 kronor.

Aberopande hvad Riksdagen under punkt 23 här ofvan anført, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år

ägt rum, till arfvode åt en *amanuens hos öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk* på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 1,500 kronor.

103:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för beredande af vederlag åt Sölvesborgs stad för allmänna läroverkets därstädes frångången helgonskyld på extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 3,596 kronor att disponeras under de villkor, som Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt föreskrifva.

På grund af hvad i statsrådsprotokollet till stöd för framställningen anförts, har Riksdagen för beredande af *vederlag åt Sölvesborgs stad för allmänna läroverket därstädes frångången helgonskyld* på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 3,596 kronor att disponeras under de villkor, som Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt föreskrifva.

104:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för inköp af materiell för skjutöfningar vid de allmänna läroverken, folkskoleseminarierna och tekniska elementarskolorna på extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 135,933 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har icke af Riksdagen bifallits.

Högre skolor för kvinnlig ungdom.

105:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till *resestipendier åt föreståndarinnor och föreståndare samt lärarinnor och lärare vid högre läroverk för kvinnlig ungdom och enskilda samskolor äfvensom privata lärarinneseminarier*, under de villkor och bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 10,000 kronor,

106:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning ar Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år skett, dels till *resestipendier*, dels ock till *understöd vid fortsatta studier åt föreståndarinnor och lärarinnor vid lärarinneutbildningsanstalter i huslig ekonomi äfvensom åt skolkökslärarinnor vid andra läroanstalter*, under de villkor och bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 2,000 kronor.

Högre lärarinneseminariet.

107:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för uppehållande af undervisningen vid högre lärarinneseminariet på extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 14,000 kronor.

För samma ändamål har anslag förut beviljats till belopp af för hvar och ett af åren 1901—1906 8,000 kronor och för hvarterdera året 1907 och 1908 12,000 kronor. Som emellertid af utredningen i ärendet framgår, att det för närvarande utgående anslaget är för knappt tillmätt, har Riksdagen för *uppehållande af undervisningen vid högre lärarinneseminariet* på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 14,000 kronor.

108:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för beredande af tillfällig löneförbättring enligt af departementschefen under punkt 106 i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 13 januari 1908 angifna grunder åt vissa lärarinnor vid den med högre lärarinneseminariet förenade normalskolan för flickor på extra stat för år 1909 bevilja ett anslag af 3,000 kronor.

Riksdagen finner billigt att, i afvakten på definitiv löneroglering för lärarepersonalen vid statens normalskola för flickor, någon tillfällig löneförbättring må medgifvas samma personal; och som hvad Eders Kungl. Maj:t därutinnan föreslagit icke kan anses för högt tilltaget, har Riksdagen med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, för beredande af *tillfällig löneroglering*, enligt uti statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för den 13 januari 1908 angifna grunder, åt *vissa lärarinnor vid den med högre lärarinneseminariet förenade normalskolan för flickor* på extra stat för år 1909 beviljat ett anslag af 3,000 kronor.

109:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för förbättrande af den geografiska och kemiska undervisningsmateriellen vid högre lärarinneseminariet på extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 2,600 kronor.

I likhet med departementschefen anser Riksdagen en tidsenlig undervisningsmateriell vara en hufvudbetingelse för en fruktbarande undervisning; och då seminariet, enligt hvad utredningen ger vid handen, synes sakna behöflig materiell för undervisningen i geografi och kemi samt Riksdagen icke funnit anledning till erinran i afseende å de för anskaffande af sådan materiell beräknade kostnaderna, har Riksdagen för *förbättrande af den geografiska och kemiska undervisningsmateriellen* vid högre lärarinneseminariet på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 2,600 kronor.

110:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, på extra stat för år 1909 anvisat

dels för uppehållande af den valfria *fjärde årskursen* vid högre lärarinneseminarier 3,000 kronor,

dels för uppehållande af *undervisningen i huslig ekonomi* vid seminarier och den därmed förenade normalskolan för flickor 6,000 kronor,

dels ock för *beredande af ökad utrymme* för seminarier och normalskolor genom förhyrande af lämplig lokal under ett år, räknadt från och med den 1 oktober 1908, 3,000 kronor, eller således tillhopa 12,000 kronor.

Folkundervisningen.

111:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att *dels* medgifva, att tillfällig löneförbättring må för år 1909 utgå till de ordinarie lärarna och lärarinnorna vid folkskoleseminarierna med 300 kronor till lärare och 200 kronor till lärarinna, *dels ock* för bestridande af berörda löneförbättring på extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 7,200 kronor.

I sammanhang härmed har Riksdagen till behandling förehått en inom Riksdagen väckt motion, däruti med anledning af Eders Kungl. Maj:ts förvarande framställning föreslagits,

att Riksdagen måtte

dels medgifva, att tillfällig löneförbättring må för år 1909 utgå till de ordinarie lärarna och lärarinnorna vid folkskoleseminariernas öfningskolor med 400 kronor till lärare och 300 kronor till lärarinna,

dels ock för bestridande af berörda löneförbättring på extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 10,000 kronor;

Ehuru, på sätt af departementschefen framhållits, icke mera än fyra år förflutit, sedan lönerogering för ifrågavarande lärarepersonal fastställdes, anser sig likväl Riksdagen, på grund af de talande skäl för en löneförbättring, som uti såväl statsrådsprotokollet som motionen anförts, böra biträda förslagen om åtgärd för en tillfällig sådan förbättring. Beträffande beloppet af löneförhöjningen har Riksdagen ansett sig i allmänhet icke böra gå utöfver hvad af Eders Kungl. Maj:t föreslagits, eller 300 kronor för lärare och 200 kronor för lärarinna. Vidkommande ifrågavaranda lärarepersonal i Stockholm och Göteborg anser emellertid Riksdagen att de därstädes rådande särskildt höga lefnadskostnaderna betinga en

något större förhöjning, i hvilket afseende Riksdagen finner de i motionen föreslagna beloppen 400 kronor för lärare och 300 kronor för lärarinna vara lämpligen afpassade. Då vid öfningsskolorna vid seminarierna i dessa städer äro anställda 2 lärare och 2 lärarinnor, skulle alltså erfordras en höjning i det af Eders Kungl. Maj:t föreslagna beloppet af 400 kronor.

Riksdagen har alltså i anledning af Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning samt ofvanberörda motion

dels medgifvit, att tillfällig löneförbättring må för år 1909 till de ordinarie lärarne och lärarinnorna vid folkskoleseminariernas öfningsskolor utgå, i Stockholm och Göteborg med 400 kronor för lärare och 300 kronor för lärarinnor och i öfriga städer med 300 kronor för lärare och 200 kronor för lärarinna,

dels ock för bestridande af berörda löneförbättring på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 7,600 kronor.

112:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för inredning och möblering af den nyuppförda byggnaden vid folkskoleseminariet i Stockholm, för tillsyn öfver nämnda arbetens utförande och för anläggning af trädgård vid seminariet på extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 50,000 kronor

Beviljandet af anslag för ifrågavarande ändamål är en naturlig följd af den nya seminariebyggnadens uppförande. Riksdagen har alltså, då anledning till erinran i afseende å det äskade beloppets storlek icke synts förefinnas, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, för *inredning och möblering af den nyuppförda byggnaden vid folkskoleseminariet i Stockholm, för tillsyn öfver nämnda arbetens utförande och för anläggning af trädgård vid seminariet* på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 50,000 kronor.

113:o) I en den 13 mars 1908 aflåten proposition, n:o 185, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att till uppförande, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med därför uppgjorda och delvis omarbetade ritningar och förslag, af nya byggnader för folkskoleseminariet i Växjö bevilja, utöfver för förut nämnda ändamål äfvensom till anskaffande af gymnastikattiralj för seminariet anslagna 246,250 kronor, ytterligare ett belopp af 89,750 kronor samt af sistnämnda belopp och å det förutvarande anslaget ännu icke anvisade 51,250 kronor på extra stat för år 1909 anvisa 25,000 kronor.

Den nu äskade förhöjningen af det af 1906 års Riksdag beviljade an-

slag å 246,250 kronor för uppförande af nya byggnader för seminariet i Växjö är, såsom af statsrådsprotokollet inhämtas, hufvudsakligen afsedd att bereda ökad utrymme för den naturvetenskapliga undervisningen, för hvilken undervisningsgren enligt det nya förslaget skulle komma att disponeras sju särskilda rum.

I likhet med Eders Kungl. Maj:t anser Riksdagen, att de naturvetenskapliga ämnena böra i fråga om utrymmet tillgodoses i större mån, än som är fallet vid den för närvarande till utförande fastställda byggnadsplanen, och, ehuru Riksdagen visserligen icke kunnat undgå att finna såväl antalet nya rum som äfven de för byggnaden i dess helhet beräknade kostnaderna väl högt tilltagna, har Riksdagen dock ansett sig böra bevilja anslaget ifråga, men har därvid velat uttala önskvärdheten af att sistnämnda kostnader måtte vid arbetets utförande om möjligt något nedbringas.

Riksdagen har således till uppförande, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med därför uppgjorda och delvis omarbetade ritningar och förslag, af nya byggnader för folkskoleseminariet i Växjö beviljat utöfver förut för nämnda ändamål äfvensom till anskaffande af gymnastikattiralj för seminariet anslagna 246,250 kronor, ytterligare ett belopp af 89,750 kronor samt af sistnämnda belopp och å det förvarande anslaget ännu icke anvisade 51,250 kronor under åttonde hufvudtiteln på extra stat för år 1909 anvisat 25,000 kronor.

114:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för ordnande af ett genom byte bekommet, för trädgård vid folkskoleseminariet i Växjö afsedt område på extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 3,000 kronor; och som Riksdagen icke funnit något att erinra emot den sålunda gjorda framställningen, har Riksdagen för *ordnande af det genom byte bekomna, för trädgård vid folkskoleseminariet i Växjö afsedda området* på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 3,000 kronor.

115:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till täckande af den för afslutande af byggnadsarbetena vid folkskoleseminariet i Härnösand i enlighet med därför gillad plan uppkomna brist på extra stat för år 1909 bevilja ett belopp af 11,079 kronor.

Då giltig förklaring till öfverskridandet af ifrågavarande byggnadsanslag lämnats samt seminariabyggets snara bringande till fullbordan är af vikt, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, till *täckande af den för afslutande af byggnadsarbetena vid folkskoleseminariet i Härnösand* i enlighet med därför gillad plan uppkomna brist på extra stat för år 1909 beviljat ett belopp af 11,079 kronor.

116:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för uppehållande af undervisningen vid folkskoleseminariet i Luleå under år 1909 på extra stat för samma år anvisa ett belopp af 28,445 kronor.

1907 års Riksdag beviljade på framställning af Eders Kungl. Maj:t för uppehållande af undervisningen vid ifrågavarande seminarium under höstterminen nämnda år äfvensom vår- och höstterminerna innevarande år 21,080 kronor, hvilket belopp beräknats sålunda:

arfvide till en tillförordnad rektor efter 4,000 kronor för år	kronor	6,000: —
arfvide till en tillförordnad adjunkt under höstterminen 1908 efter 2,000 kronor för år	»	881: 48
arfvide till en lärare i öfningsskolans småskoleafdelning: för läsåret 1907—1908		1,700: —
» höstterminen 1908		749: 26
arfvide till en lärare i öfningsskolans folkskoleafdelning under höstterminen 1908 efter 1,700 kronor för år	»	749: 26
arfviden till lärare i läro- och öfningsämnen	»	4,200: —
stipendier till seminariets elever, efter 800 kronor för hvarje termin och klass	»	3,200: —
uppvärmning, belysning och städning, läkararfvide m. m.	»	1,200: —
skolinventarier och undervisningsmateriell	»	1,800: —
oförutsedda utgifter	»	600: —
		Summa kronor 21,080: —

Kostnaderna för uppehållande af undervisningen vid seminariet under år 1909 har af tillförordnade rektorn vid seminariet beräknats på följande sätt:

arfvide till en tillförordnad rektor	kronor	4,000: —
» » en extra ordinarie adjunkt	»	2,000: —
» » två extra ordinarie adjunkter för höstterminen efter 2,000 kronor för år för hvarje	»	1,762: 96
» » biträdande lärare under vårterminen efter 1,260 kronor för år	»	704: 67
» » två extra ordinarie lärare i öfningsskolan	»	3,400: —

Transport kronor 11,867: 63

	Transport kronor	11,867: 63	
arfvode till en teckningslärare	»	573: 46	
» » en musiklärare	»	990: 69	
» » en gymnastiklärare	»	476: 36	
» » en slöjdlärare	»	946: 20	
» » en lärare i trädgårdsskötsel	»	325: 43	
» » en lärarinna i kvinnlig slöjd	»	250: —	
			kronor 15,429: 77
Uppvärmning, belysning, städning, läkararfvode m. m.	»	1,960: —	
Skolinventarier	»	3,673: —	
Undervisningsmateriell och musikinstrument	»	2,182: —	
Oförutsedda utgifter	»	600: —	
			<hr/>
	Summa kronor	23,844: 77.	

Såsom af ofvanstående framgår kommer undervisningen under år 1909 att blifva mer omfattande än den för närvarande är.

I den af tillförordnade rektor sålunda uppgjorda kostnadsberäkningen har departementschefen gjort på dess slutsiffra inverkan ändringar därhän att han tillagt dels 4,000 kronor, utgörande stipendier för seminariets elever, beräknade efter samma grunder, som angifvas i den för höstterminen 1907 och innevarande år gjorda kostnadsberäkningen, dels ock 600 kronor, utgörande löneförbättring för de två extra ordinarie lärarna i öfningsskolan enligt under punkt 111 här ofvan omförmälda grunder.

Riksdagen, som finner det naturligt, att uppehållandet af undervisningen vid seminariet drager större kostnader i mån, som detsamma utvecklas, har icke haft något att erinra i afseende å seminariets stat för år 1909 sådan densamma af departementschefen föreslagits; och har förty Riksdagen med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning för *uppehållande af undervisningen vid folkskoleseminariet i Luleå* under år 1909 på extra stat för samma år anvisat ett belopp af 28,445 kronor.

117:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till uppförande, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med hufvudförslaget af vissa i oktober 1907 upprättade ritningar med af öfverintendentsämbetet gjorda ändringar och tillägg, af erforderliga byggnader för folkskollärarseminariet i Luleå samt anskaffande af gymnastikattiralj för detsamma äfvensom gäldande af kostnaden för upprättande af nämnda ritningar med kostnadsförslag bevilja ett anslag af 392,750 kronor och däraf på extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 100,000 kronor.

Det af Eders Kungl. Maj:t för 1907 års Riksdag framlagda förslaget till byggnader för ett folkskoleseminarium i Luleå blef icke af Riksdagen godkänt på den grund att Riksdagen med anledning af framställda anmärkningar mot ritningarne icke ville biträda fastställande af en byggnadsplan, som i en framtid kunde komma att visa sig ofördelaktig för undervisningens behöriga upprätthållande. Den af fjolårets Riksdag ifrågasatta omarbetningen af ritningarne till nybyggnad för ifrågavarande seminarium har nu verkställtts och slutar det nya förslaget å ett belopp som med 130,950 kronor öfverstiger den äldre kostnadsberäkningens slutsumma, 261,800 kronor. Det sålunda nu framlagda kostnadsbeloppet har Riksdagen funnit synnerligen högt och vill Riksdagen härvid ej underlåta att uttala att ifråga om detta byggnadsföretag lika väl som vid andra sådana företag anspråken på dessamma uppdrifvits högre än hvad skäligt är. Då Riksdagen emellertid ej funnit någon anmärkning att göra mot kostnadsberäkningen, har Riksdagen ej velat undandraga sig beviljandet af det äskade anslaget.

Riksdagen har alltså till *uppförande*, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med hufvudförslaget af de i oktober 1907 upprättade ritningarna med de af öfverintendentsämbetet gjorda ändringar och tillägg, af *erforderliga byggnader för folkskollärarseminariet i Luleå samt anskaffande af gymnastikattiralj för detsamma* äfvensom gäldande af kostnaden för upprättande af nämnda ritningar med kostnadsförslag beviljat ett anslag af 392,750 kronor och däraf på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 100,000 kronor.

118:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för uppehållande af undervisning uti folkskolans högre afdelning vid de med folkskoleseminarierna i Kalmar, Landskrona, Strängnäs, Härnösand och Skara förenade öfnings-skolorna, på extra stat för år 1909 bevilja ett belopp af 11,623 kronor.

På de skäl, som af departementschefen anförts, har Riksdagen med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning för *uppehållande af undervisning uti folkskolans högre afdelning vid de med folkskoleseminarierna i Kalmar, Landskrona, Strängnäs, Härnösand och Skara förenade öfnings-skolorna* på extra stat för år 1909 beviljat ett belopp af 11,623 kronor.

119:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till anordnande, i enlighet med de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt föreskrifva, af *repetitionskurser i gymnastik för folkskollärare och folkskollärarinnor* på extra stat för år 1909 anvisat ett anslag af 12,000 kronor.

120:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för beredande af möjlighet till skolgång för fattiga, på längre afstånd från skolorna boende skolpliktiga barn inom Vilhelmina, Risbäcks, Stensele, Sorsele, Tärna, Arjeplogs och Malå församlingar på extra stat för år 1909 bevilja ett anslag af 15,000 kronor att användas enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt meddela.

Riksdagen har för beredande af möjlighet till skolgång för fattiga, på längre afstånd från skolorna boende skolpliktiga barn inom Vilhelmina, Risbäcks, Stensele, Sorsele, Tärna, Arjeplogs och Malå församlingar på extra stat för år 1909 beviljat ett anslag af 15,000 kronor att användas enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt meddela.

De tekniska läroverken.

121:o) I en den 3 april 1908 aflåten proposition, n:o 180, har Eders Kungl. Maj:t under återopande af bilagdt utdrag af stadsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att till arfvode åt en extra lärare i elektroteknik vid tekniska högskolan å extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 2,000 kronor.

Af den i ärendet förebragta utredningen synes behofvet af ifrågasvarande extra lärare vid tekniska högskolan vara ådagalagdt, hvadan Riksdagen till arfvode åt en extra lärare i elektroteknik vid tekniska högskolan å extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 2,000 kronor.

122:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att dels medgifva, att tillfällig löneförbättring för år 1909 till belopp af 1,000 kronor må utgå för en hvar af följande lektorer vid tekniska högskolan, nämligen lektorerna i beskrifvande geometri och ritkonst, i allmän fysik, i skeppsbyggnadskonst, i metallurgi och hyttkonst, i geodesi och topografi samt i elementarmekanik och beskrifvande maskinlära äfvensom förklara, att af nämnda tillfälliga löneförbättring 500 kronor skola betraktas såsom lön och 500 kronor såsom tjänstgöringspenningar, dels ock på extra stat för år 1909 bevilja för omförmälda, tillfälliga löneförbättring 6,000 kronor och till förstärkning af lärarkrafterna vid tekniska högskolan 17,500 kronor, tillhoppa 23,500 kronor.

För tillfällig löneförbättring enligt ofvan angifna grunder för vissa lektorer vid tekniska högskolan beviljade Riksdagen för hvar och ett af åren 1907 och 1908 ett anslag af 8,000 kronor, hvarjämte till förstärkning af

lärarekrafterna vid högskolan beviljades för år 1907 16,500 kronor och för innevarande år 17,500 kronor.

Som behöfvat af ifrågavarande anslag, så vidt nu kan bedömas, kommer att förefinnas jämväl år 1909 med endast den förändring, att två af de lektorsbefattningar, hvilkas innehafvare skulle åtnjuta löneförbättring af anslaget för innevarande år, ej vidare behöfva tillgodoses af ifrågavarande anslag, har Riksdagen

dels medgifvit, att *tillfällig löneförbättring* för år 1909 till belopp af 1,000 kronor må utgå för en hvar af följande *lektorer vid tekniska högskolan*, nämligen lektorerna i beskrifvande geometri och ritkonst, i allmän fysik, i skeppsbyggnadskonst, i metallurgi och hyttkonst, i geodesi och topografi samt i elementarmekanik och beskrifvande maskinlära äfvensom förklarar, att af nämnda tillfälliga löneförbättring 500 kronor skola betraktas såsom lön och 500 kronor såsom tjänstgöringspenningar,

dels ock på extra stat för år 1909 beviljat för omförmälda *tillfälliga löneförbättring* 6,000 kronor och *till förstärkning af lärarkrafterna vid tekniska högskolan* 17,500 kronor, tillhopa 23,500 kronor.

123:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till förhöjning af aflöningen under åren 1908 och 1909 för betjäningen vid tekniska högskolan på extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 1,215 kronor.

Under andra till och med nionde hufvudtitlarna i statsverkspropositionen har Eders Kungl. Maj:t hos Riksdagen gjort framställning om anslag till beredande af extra lönetillägg för innevarande år åt en del tjänstemän och betjante i statsdepartementen samt till departementen hörande ämbetsverk och kårer.

De statstjänare, som därvid skulle ifrågakomma, äro endast sådana, hvilkas aflöning är af Konungen och Riksdagen till siffran bestämd eller eljest utgår efter af Riksdagen pröfvade grunder, och utgör det föreslagna tillägget 15 % af den kontanta aflöningen. Till följd häraf skulle icke, bland andra, vaktmästarna och laboratorietjänarna vid tekniska högskolan, hvilkas aflöningar utgå enligt af högskolans styrelse uppgjord fördelning från ett i högskolans stat uppfördt anslag å 5,100 kronor till betjäningens aflöning, komma i åtnjutande af sålunda föreslaget lönetillägg. Berörda anslag å 5,100 kronor är för närvarande disponerad på följande sätt:

arfvide till högskolans maskinist	kronor	750:—
» » portvakten vid hufvudingången	»	240:—
» » portvakten vid kemiska institutionen	»	60:—

Transport kronor 1,050:—

	Transport	kronor	1,050:—
arfvode till förste vaktmästaren	»	900:—	—
» » vaktmästaren vid kemiska afdelningen	»	850:—	—
» » laboratorietjänaren vid bergsskolan	»	800:—	—
» » » » kemiska laboratoriet	»	750:—	—
» » » » fysiska o. elektriska d:o	»	750:—	—
	Summa	kronor	5,100:—

Af utredningen i ärendet framgår, att högskolans vaktmästare och laboratorietjänarna äro vid jämförelse med de vid de centrala ämbetsverken anställda med dem jämförliga befattningshafvare synnerligen strängt upptagna af sina tjänster; och som deras nuvarande arfvoden med hänsyn såväl härtill som till rådande höga lefnadskostnader måste anses knappt tillrättade samt Riksdagen icke har något att erinra emot sättet för det åskade lönetilläggets beräkning, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, till *förhöjning af aflöningen* under åren 1908 och 1909 för *betjäningen vid tekniska högskolan* på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 1,215 kronor.

124:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad innevarande år ägt rum, *dels* beviljat *tillfällig löneförbättring* för år 1909 åt följande *lärare vid Chalmers tekniska läroanstalt* med

för föreståndaren	kronor	1,000:—	—
» 9 lektorer 1,000 kronor hvardera	»	9,000:—	—
» läraren i verkstadsarbete	»	500:—	—
» andre läraren i byggnadslära	»	500:—	—
» » » i matematik	»	750:—	—
» » » i allmän kemi	»	750:—	—
» läraren i skeppsbyggeri	»	750:—	—
» » i frihandsteckning	»	650:—	—

dels förklarar, att af den lektorerna tillkommande löneförbättringen 500 kronor skola betraktas såsom lön och 500 kronor såsom tjänstgöringspenningar;

dels ock för nu ifrågavarande ändamål på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 13,900 kronor.

125:o) Eders Kungl. Maj:ts har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1909 för tekniska skolan i Stockholm anvisa:

dels för skolans uppehållande under år 1908

för förhöjning af betjäningens aflöning	kronor	494: —
» » » underlärarnas »	»	7,905: —
» » » anslaget till belysning	»	750: —
» » » » inventariers anskaffande och underhåll	»	625: —
» » » » undervisningsmateriell ...	»	1,375: —
» » » » diverse utgifter	»	2,050: —
		eller således tillhopa kronor 13,199: —

under villkor att Stockholms stad för år 1908, utöfver förut anslagna medel å tillsammans 13,000 kronor, för berörda ändamål bidrager med 10,449 kronor,

dels ock för skolans uppehållande under år 1909:

för förhöjning af betjäningens aflöning	kronor	494: —
» » » underlärarnas »	»	9,905: —
» » » anslaget till belysning	»	750: —
» » » » inventariers anskaffande och underhåll	»	1,000: —
» » » » undervisningsmateriell ...	»	1,750: —
» » » » diverse utgifter	»	2,050: —
		eller således tillhopa kronor 15,949: —

under villkor att Stockholms stad för år 1909, utöfver förut anslagna medel å 7,500 kronor, för berörda ändamål bidrager med 15,949 kronor.

Af hvad i ärendet förekommit finner Riksdagen framgå att det för tekniska skolan i Stockholm nu äskade beloppet, för åren 1908 och 1909 tillhopa 29,148 kronor, är af behovet påkalladt för att skolan skall under nämnda tid kunna på ett tillfredsställande sätt uppehålla sin verksamhet. Emellertid vill Riksdagen icke underlåta att, såsom äfven af departementschefen framhållits, uttala att det synes Riksdagen som om förhållandet mellan staten och Stockholms stad i afseende på deras ömsesidiga bidrag till skolan icke vore väl ordnad, ity att stadens nu utgående bidrag, för år 1908 13,000 kronor, icke lär kunna anses stå i rimligt förhållande till statsbidraget för samma år, 99,825 kronor. Då emellertid för närvarande pågår arbete inom en af Eders Kungl. Maj:ts den 4 oktober 1907 tillsatt kommitté för ordnande af den lägre tekniska undervisningen, och man lär kunna förvänta att härvid jämväl tages under öfvervägande frågan

om fördelningen mellan staten och kommunerna af kostnaderna för de lägre tekniska skolorna, samt förslag i sådant hänseende varder för Riksdagen framlagdt, har Riksdagen, då det nu begärda anslaget alltså får antagas endast vara erforderligt för en kortare tid framåt, icke velat motsätta sig beviljandet af detsamma under det af Eders Kungl. Maj:t föreslagna villkoret om bidrag till motsvarande belopp från Stockholms stad.

Riksdagen har alltså på extra stat för år 1909 för tekniska skolan i Stockholm anvisat:

<i>dels</i> för skolans uppehållande under år 1908:		
för förhöjning af betjäningens aflöning	kronor	494: —
för förhöjning af underlärnarnas aflöning	»	7,905: —
för förhöjning af anslaget till belysning	»	750: —
för förhöjning af anslaget till inventariers anskaffande och underhåll	»	625: —
för förhöjning af anslaget till undervisningsmateriell ...	»	1,375: —
för förhöjning af anslaget till diverse utgifter	»	2,050: —

eller således tillhopa kronor 13,199: —

under villkor att Stockholms stad för år 1908, utöfver förut anslagna medel å tillsammans 13,000 kronor, för berörda ändamål bidrager med 10,449 kronor,

<i>dels ock</i> för skolans uppehållande under år 1909:		
för förhöjning af betjäningens aflöning	kronor	494: —
för förhöjning af underlärnarnas aflöning	»	9,905: —
för förhöjning af anslaget till belysning	»	750: —
för förhöjning af anslaget till inventariers anskaffande och underhåll	»	1,000: —
för förhöjning af anslaget till undervisningsmateriell ...	»	1,750: —
för förhöjning af anslaget till diverse utgifter	»	2,050: —

eller således tillhopa kronor 15,949: —

under villkor att Stockholms stad för år 1909, utöfver förut anslagna medel å 7,500 kronor, för berörda ändamål bidrager med 15,949 kronor.

126:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1902—1908 ägt rum, för uppehållande af verksamheten vid *tekniska elementarskolan i Norrköping* på extra stat för år 1909 anvisat till betjäningens aflöning 250 kronor, till lyshållning, uppvärmning m. m. 1,300 kronor, till assistenter och repetitörer 400 kronor, till undervisning i främmande språk

400 kronor, till höjd aflöning åt läraren i frihandsteckning 150 kronor samt till bibliotek och samlingar 300 kronor, eller tillhopa 2,800 kronor.

127:o) Enligt Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för *uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Malmö* på extra stat för år 1909 anvisat till betjäningens aflöning 1,000 kronor, till lyshållning, uppvärmning m. m. 2,200 kronor, till en parallellafdelning i första årskursen 4,500 kronor, till en parallellafdelning i andra årskursen 5,000 kronor till en parallellafdelning i tredje årskursen 1,000 kronor, till inköp af undervisningsmateriel 750 kronor, eller tillhopa 14,450 kronor.

128:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för *uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Örebro* på extra stat för år 1909 anvisat till höjda aflöningar åt extra lärarna i svenska språket, främmande språk, frihandsteckning och modellering 825 kronor, till höjd ersättning för bestridande af sekreterar- och kamrerargöromålen 100 kronor, till arfvode åt extra lärare för undervisning i parallellklasser 13,075 kronor, till biträden i landtmäteri m. m. 200 kronor, till biträden på verkstaden 1,570 kronor, till betjäningens aflöning 850 kronor och till lyshållning, uppvärmning m. m. 3,300 kronor, eller tillhopa 19,920 kronor.

129:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen vidare, i likhet med hvad för hvartera af åren 1903—1908 ägt rum, för *uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Borås* på extra stat för 1909 anvisat till undervisning i verkstadsarbete 700 kronor, till undervisning i svenska och främmande språk 500 kronor, till undervisning i frihandsteckning 200 kronor, till betjäningens aflöning 850 kronor samt till lyshållning, uppvärmning m. m. 1,600 kronor, eller tillhopa 3,850 kronor.

130:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen för *uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Härnösand* på extra stat för år 1909 anvisat till undervisning i svenska språket 200 kronor, till undervisning i främmande språk 400 kronor, till lyshållning, uppvärmning m. m. 2,900 kronor, till betjäningens aflöning 850 kronor samt till förhöjning af arfvodet till gymnastiklärare 200 kronor, eller tillhopa 4,550 kronor.

131:o) I en till Riksdagen aflåten proposition (n:o 55) af den 14 februari 1908 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden samma dag, föreslagit Riksdagen att för beredande under åren 1908 och 1909 af tillfällig löneförbättring åt rektor, ordinarie lärare, tjänstemän och vaktmästare vid tekniska skolan i Eskilstuna, på extra stat för år 1909 bevilja ett anslag af 1,203 kronor, under villkor att Eskilstuna stad för nämnda ändamål bidrager med samma belopp.

De nu utgående aflöningarna för lärare- och tjänstemannapersonalen vid tekniska skolan i Eskilstuna, hvilka aflöningar i regeln faststälts redan år 1877 och sedan dess kvarstått till beloppet oförändrade, måste otvifvelaktigt anses efter nuvarande förhållanden allt för låga för att utgöra skäligen ersättning för bemälda personals vid skolan nedlagda arbete och har Riksdagen funnit det till förbättrande af dessa löner af Eders Kungl. Maj:t åskade beloppet, som bestämts i enlighet med grunderna för beräkningen af det extra lönetillägg för vissa tjänstemän och betjante, hvarom Eders Kungl. Maj:t hos innevarande Riksdag gjort framställning, icke högre än hvad af behovet påkallas. Riksdagen har alltså, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, för beredande under åren 1908 och 1909 af *tillfällig löneförbättring åt rektor, ordinarie lärare, tjänstemän och vaktmästare vid tekniska skolan i Eskilstuna*, på extra stat för år 1909 beviljat ett anslag af 1,203 kronor, under villkor att Eskilstuna stad för nämnda ändamål bidrager med samma belopp.

132:o) Sedan Riksdagen år 1906, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, till understöd för tre år åt lägre tekniska yrkesskolor på i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 13 januari 1906 omförmäldt villkor rörande bidrag från vederbörande kommun samt till bestridande af kostnader för inspektion af dessa skolor beviljat ett anslag af 270,000 kronor och däraf på extra stat anvisat för hvarterdera året 1907 och 1908 ett belopp af 90,000 kronor, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af förenämnda redan beviljade anslag på extra stat för år 1909 anvisa återstoden 90,000 kronor.

Det vid anslaget fästade villkor är, att det bidrag, som af de beviljade medlen kommer att utbetalas till understöd åt en skola, icke må öfverskjuta hvad vederbörande kommun kontant tillskjuter till skolan.

Riksdagen har till *understöd åt lägre tekniska yrkesskolor* samt till bestridande af *kostnader för inspektion* af dessa skolor af förut beviljad anslag på extra stat för år 1909 anvisat återstoden 90,000 kronor.

133:o) På grund af framställning af Eders Kungl. Maj:t har Riksdagen, i likhet med hvad som skett för innevarande år, till *resestipendier åt föreståndare och facklärare vid lägre tekniska läroanstalter*, under de villkor och bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 3,000 kronor.

134:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för hvartera af åren 1907 och 1908 ägt rum, till understöd för uppehållande af *slöjdföreningens i Göteborg skola*, på extra stat för år 1909 beviljat ett belopp af 30,000 kronor, att under villkor att Göteborgs stad för skolan tillskjuter minst lika mycket för år 1909 äfvensom på de öfriga villkor, som Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, ställas till styrelsens för skolan förfogande för därmed afsedt ändamål.

Gymnastiska centralinstitutet.

135:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för en följd af år ägt rum, för uppehållande af *undervisningen i den kvinnliga lärokursen vid gymnastiska centralinstitutet* med ett ökad antal elever anvisat på extra stat för år 1909 ett belopp af 4,700 kronor.

Farmaceutiska institutet.

136:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, medgifvit, att *extra ordinarie professorerna vid farmaceutiska institutet* må för år 1908 åtnjuta *tillfällig löneförbättring*, som skall utgå till den, som innehar begynnelselönen eller berättigats uppbära allenast ett ålderstillägg, med 1,000 kronor, däraf 500 kronor lön och 500 kronor tjänstgöringspenningar, samt till den, som berättigats uppbära två ålderstillägg, med 500 kronor, att tilläggas lönen, samt för berörda ändamål på extra stat för år 1909 anvisat ett förslagsanslag af 1,500 kronor.

137:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för farmaceutiska institutets behof på extra stat för år 1909 anvisa följande belopp, nämligen:

till ökad ersättning åt sekreterare och kamrerare	kronor	500:—
» » » » assistenter	»	1,800:—
» städning af lokalerna m. m.	»	600:—
» inköp och bindning af böcker	»	700:—
» bränsle, gas, vatten m. m.	»	1,400:—
» ökad hyra af institutets lokaler	»	5,200:—
» egendomens underhåll, renhållning och diverse	»	2,000:—
		<hr/>
		eller sammanlagdt kronor 12,200:—

Under flera år har af Riksdagen anvisats medel å extra stat för uppehållande af farmaceutiska institutets verksamhet, i hvilket afseende af 1907 års Riksdag anslagos

till ökad ersättning åt sekreteraren och kamreraren	kronor	500:—
» egendomens underhåll, renhållning och diverse	»	2,000:—
» bränsle, gas, vatten m. m.	»	500:—
» städning af lokalerna m. m.	»	600:—
		<hr/>
		eller sammanlagdt kronor 3,600:—

Af ofvanstående öfversikter framgår å hvilka utgiftsposter den begärda anslagsökningen faller. Och då fullgiltiga skäl synas anförda för densamma, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, för *farmaceutiska institutets* behof på extra stat för år 1909 anvisat till ökad ersättning åt sekreterare och kamrerare 500 kronor, till ökad ersättning åt assistenter 1,800 kronor, till städning af lokalerna m. m. 600 kronor, till inköp och inbindning af böcker 700 kronor, till bränsle, gas, vatten m. m. 1,400 kronor, till ökad hyra af institutets lokaler 5,200 kronor och till egendomens underhåll, renhållning och diverse 2,000 kronor, eller tillhopa 12,200 kronor.

Barnmorskeundervisningen och barnbördshusen.

138:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1904—1908 ägt rum, på extra stat för år 1909 anvisat ett anslag af 3,000 kronor till anordnande af *repetitionskurser för äldre barnmorskor* och till beredande, såvidt ske kan, af fri bostad eller hyresbidrag åt deltagarinnor däri under den tid, de genomgå dessa kurser.

Vetenskapsakademien.

139:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen i likhet med hvad under en följd af år ägt rum, på extra stat för år 1909 anvisat *dels* för inlösen af fullständiga exemplar och *enstaka* delar af en *internationell, fortlöpande katalog öfver naturvetenskaplig litteratur* ett belopp af 2,000 kronor; *dels ock* för upprätthållande under samma år af den *för ifrågavarande katalogarbete anordnade regionalbyrån* för Sverige ett belopp af 1,600 kronor.

140:o) Sedan Riksdagen år 1906, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, under förutsättning att Sverige komme att för åren 1907—1916 deltaga i kostnaderna för *den internationella jordmätningen*, till bestridande af den på Sverige belöpande andelen i dessa kostnader beviljat ett anslag af 14,240 kronor och däraf på extra stat anvisat för hvardera af åren 1907 och 1908 1,424 kronor, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af förenämnda redan beviljade anslag på extra stat för år 1909 anvisa ytterligare 1,424 kronor.

Riksdagen har till bestridande af den på Sverige belöpande andelen i kostnaderna för *den internationella jordmätningen* af förut beviljad anslag på extra stat för år 1909 anvisat ytterligare 1,424 kronor.

141:o) På sätt i särskild skifvelse anmäls har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts i proposition af den 24 april 1908 därom gjorda framställning, såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för företagande under 1908 af en vetenskaplig expedition till Spetsbergen i hufvudsaklig enlighet med en i stadsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 24 april 1908 omförmäld, af professor friherre Gerhard De Geer framlagd plan, under åttonde hufvudtiteln på extra stat för år 1909 beviljat ett anslag af 8,000 kronor.

142:o) I en den 24 april 1908 aflåten proposition, n:o 215, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att för utförande af en biologisk undersökning af sjön Tåkern på extra stat för år 1909 bevilja ett anslag af 9,000 kronor.

På sätt i särskild skrifvelse anmäls, har Riksdagen, för utförande af en biologisk undersökning af sjön Tåkern, under åttonde hufvudtiteln på extra stat för år 1909 beviljat ett anslag af 9,000 kronor.

Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien.

143:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1907 och 1908 skett, till *arfvoden åt extra biträden vid ordnandet och vården af de under vitterhets-, historie- och antikvitetsakademiens inseende ställda samlingar äfven till aflöning åt vaktbetjäning vid samlingarnas förevisande* på extra stat för år 1909 uppfördt ett anslag af 4,000 kronor.

144:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till utförande i hufvudsaklig enlighet med ett af vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien framlagdt förslag af konserveringsåtgärder beträffande vissa kyrkoruiner i Visby på extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 16,000 kronor.

För underhåll af kyrkoruinerna i Visby åtnjuter akademien å ordinarie stat ett årligt reservationsanslag af 1,000 kronor. Detta anslag förslår emellertid icke till bestridande af kostnaderna för de större underhållsarbeten, som tid efter annan måste vidtagas för vidmakthållande af dessa landets måhända märkligaste fornminnen, utan har för dylika större arbeten beviljats extra anslag, senast år 1884 till belopp af 20,000 kronor. Det nu begärda anslaget är afsedt att användas för underhåll af de olika ruinerna enligt följande fördelning:

S:t Karin	till kronor	1,375: —
S:t Lars	»	2,100: —
Drotten	»	1,440: —
Helge And	»	1,250: —
S:t Nikolaus	»	6,260: —
S:t Göran	»	2,645: —
Transporter af materialier och ställningsvirke samt rengöring för hela arbetet	»	930: —
Summa kronor		16,000: —

Då Riksdagen finner det ligga vikt uppå, att ifrågavarande ruiner, så vidt möjligt, bevaras i sitt nuvarande skick, hvarför enligt hvad af utredningen framgår tarivas omfattande och snara underhållsarbeten, samt Riksdagen icke funnit anledning till erinran i afseende å det för dessa arbeten uppgjorda kostnadsförslaget, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, till utförande i hufvudsaklig enlighet med berörda förslag af *konserveringsåtgärder beträffande vissa kyrkoruiner i Visby* på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 16,000 kronor.

145:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1909 bevilja *dels* till betäckande af kostnader för utgräfning af upptäckta ruiner å den s. k. Studentholmen i Uppsala ett belopp af 4,500 kronor, *dels ock* såsom bidrag till kostnader för flyttning af en till uppförande öfver ruinerna tillämnad saluhall ett belopp af 2,000 kronor eller sålunda tillhopa 6,500 kronor.

Då bevarandet af ifrågavarande ruiner synes på grund af deras betydelse i byggnads- och kulturhistoriskt afseende böra genom statens medverkan betryggas samt, vid det förhållande att härför erforderliga medel till största delen åstadkommits genom frivilliga tillskott af för saken intresserade personer och institutioner, det af staten för ändamålet begärda anslaget således endast är afsedt att täcka en mindre del af kostnaderna, har Riksdagen på extra stat för år 1909 beviljat

dels till betäckande af *kostnader för utgräfning af upptäckta ruiner å den s. k. Studentholmen i Uppsala* ett belopp af 4,500 kronor,

dels ock såsom bidrag till *kostnader för flyttning af en till uppförande öfver ruinerna tillämnad saluhall* ett belopp af 2,000 kronor, eller sålunda tillhopa 6,500 kronor.

146:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till vidtagande af åtgärder för bevarande af Visingsborgs slottsruin på extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 3,200 kronor.

På grund af hvad i ärendet förekommit har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, till vidtagande af *åtgärder för bevarande af Visingsborgs slottsruin* på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 3,200 kronor.

Naturhistoriska riksmuseum.

147:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat jämväl för år 1909 anvisat ett anslag af 3,500 kronor till *vård, underhåll och förkofran af naturhistoriska riksmuseets etnografiska afdelning*.

148:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat jämväl för år 1909 anvisat ett belopp af 2,000 kronor till inköp och insamling af naturalier vid *naturhistoriska riksmuseets afdelning för arkegoniater och fossila växter*, till arbetsbiträden därstädes och till bestridande af andra med arbetena vid afdelningen förenade utgifter.

149:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen, att för uppförandet å det till tomt för naturhistoriska riksmuseet inköpta området vid Djurgårds-Frescati af nya byggnader för nämnda museum i hufvudsaklig öfverensstämmelse med i ärendet företedda, af arkitekten A. Anderberg uppgjorda ritningar dels medgifva, att naturhistoriska riksmuseets byggnadsfond må i sin helhet användas, dels besluta, att ett belopp intill 990,000 kronor skall af riksgäldskontoret förskottsvis utbetalas, på sätt Eders Kungl. Maj:t bestämmer, för att återgäldas i den mån ännu osålda, staten tillhöriga andelar af kvarteren Grönlandet södra och Grönlandet norra i Stockholm äfvensom statens byggnader i samma kvarter varda försålda och köpeskillingar därför inflyta, dels ock bevilja ett anslag af 567,184 kronor och däraf på extra stat för år 1909 anvisa 67,184 kronor.

På sätt i särskild skrifvelse anmäles, har Riksdagen för uppförande å det till tomt för naturhistoriska riksmuseet inköpta område vid Djurgårds-Frescati af nya byggnader för museet i hufvudsaklig öfverensstämmelse med i ärendet företedda, af arkitekten A. Anderberg uppgjorda ritningar, dels medgifvit, att riksmuseets byggnadsfond må i sin helhet användas, dels beslutat, att ett belopp intill 990,000 kronor skall af riksgäldskontoret förskottsvis utbetalas, på sätt Eders Kungl. Maj:t bestämmer, för att återgäldas i den mån ännu osålda, staten tillhöriga andelar af kvarteren Grönlandet södra och Grönlandet norra i Stockholm äfvensom statens byggnader i samma kvarter varda försålda och köpeskillingar därför inflyta, dels ock under åttonde hufvudtiteln beviljat ett anslag af 567,184 kronor och däraf på extra stat för år 1909 anvisat 67,184 kronor.

Meteorologiska centralanstalten.

150:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad för hvardera af åren 1907 och 1908 ägt rum, på extra stat för år 1909 anvisat

dels till upprätthållande af fullständigt ordnad väderlekstjänst vid meteorologiska centralanstalten 10,250 kronor, hvaraf 1,100 kronor såsom personligt tillägg i arfvodet åt amanuensen vid anstalten Nils Ekholm samt 3,000 kronor såsom arfvode åt en andre amanuens med hufvudsaklig uppgift att biträda vid väderlekstjänsten om förmiddagarna under hela året och med skyldighet att, om så påfordras, mot en särskild ersättning af 600 kronor biträda vid väderlekstjänsten om eftermiddagarna under månaderna juli—september;

dels ock till upprätthållande af två meteorologiska stationer, den ena i Gellivare och den andra i norra Värmland eller i norra Dalarna, 600 kronor.

151:o) Sedan 1907 års Riksdag såsom bidrag från Sverige för åren 1908—1910 till bekostande af den internationella kommissionens för vetenskaplig luftsegling publikation af undersökningar rörande de högre luftlagren beviljat ett anslag af 2,160 kronor och deraf på extra stat för år 1908 anvisat ett belopp af 720 kronor, har Riksdagen på grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning af det såsom bidrag från Sverige för åren 1908—1910 till *bekostande af den internationella kommissionens för vetenskaplig luftsegling publikation af undersökningar rörande de högre luftlagren* beviljade anslag af 2,160 kronor på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 720 kronor.

152:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att till utförande under meteorologiska centralanstaltens ledning och kontroll af vissa meteorologiska observationer för den hydrografiska undersökningen af Sveriges färskvatten på extra stat för år 1909 under åttonde hufvudtiteln anvisa ett belopp af 12,300 kronor.

För ifrågavarande ändamål beviljade 1907 års Riksdag under åttonde hufvudtiteln ett anslag af 10,800 kronor. De utgifter, som äro afsedda att bestridas med nu ifrågavarande anslag, utgöras af

Arfvodestillökning åt en amanuens vid meteorologiska centralanstalten	kronor	1,000: —
Observatörers arfvoden, förslagsvis	»	5,000: —
Anskaffning och underhåll af instrument, förslagsvis ...	»	3,800: —
Inspektioner, förslagsvis	»	500: —
Biträden vid instrumentens profning, observationernas granskning och beräkning, tabellering samt skrifning m. m. förslagsvis	»	2,000: —
		<hr/>
	Summa kronor	12,300: —

Då Riksdagen icke haft något att erinra mot beräkningen af dessa utgifter, har Riksdagen till *utförande under centralanstaltens ledning och kontroll af vissa meteorologiska observationer för den hydrografiska undersökningen af Sveriges färskvatten* på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 12,300 kronor.

Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda.

153:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till handtverkskolan i Kristinehamn för blinda på extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 20,000 kronor.

Ifrågavarande skola upprättades år 1884 med ändamål att bereda äldre blinda tillfälle att lära något yrke, och anvisade Riksdagen för skolan på extra stat för nämnda år 7,000 kronor, till hvilket belopp anslag sedermera årligen beviljades till och med för år 1888. Som emellertid elevantalet vid skolan nedgått, hvilket syntes bero därpå, att eleverna, som i regel voro fattiga, icke ägde medel för sitt uppehälle under lärotiden, ökades anslaget för år 1889 till 9,400 kronor eller med 2,400, utgörande utackorderingsbidrag för beräknade 24 elever med 100 kronor för hvarje elev. För åren 1890 och 1891 utgick anslaget med samma belopp. Som elevantalet därefter kunde beräknas uppgå till minst 30 ökades anslaget i förhållande därtill till 10,000 kronor, med hvilket belopp detsamma därefter utgått till och med för innevarande år.

Skolans ekonomi, som en tid varit så god att rätt betydliga besparingar, hufvudsakligen genom försäljning af elevernas arbeten, kunnat göras, är emellertid nu så försämrad, att ej endast besparingarna åtgått utan äfven brist å 2,000 kronor beräknats uppkomma vid innevarande års slut. Denna försämring af skolans ekonomi härleder sig i främsta rummet från den i och för sig glädjande omständigheten, att elevantalet oafsedt att skolan på sista tiden kommit att tjäna såsom en fortsättningsskola för utbildning i slöjd af manliga elever från Tomtebodas blindinstitut betydligt ökats, hvaraf följt stegring af åtskilliga utgiftsposter.

Den för innevarande år af Eders Kungl. Maj:t fastställda staten för skolan är af följande utseende:

Inkomster:

Statsanslag	kronor 10,000: —
Anslag af kungl. institutet för blinda	» 1,200: —
Försäljningsmedel	» 25,000: —
Intressen	» 200: —
Af besparade medel.....	» 3,175: —
	<hr/>
	Summa kronor 39,575: —

Utgifter:

Lokal	kronor	2,120: —
Arfvide till en förste lärare, tillika föreståndare	»	1,500: —
» » » lärarinna	»	1,000: —
» » » handtverkslärare i borstbinderi	»	1,250: —
» » » » i korgmakeri	»	960: —
» » » timlärare i sång	»	100: —
» » » varuexpeditör, tillika biträdande lärare	»	1,080: —
Till extra biträde vid varuexpeditionen m. m.	»	525: —
Eldning och städning	»	240: —
Utackorderingsbidrag till 30 medellösa elever efter 100 kronor för hvarje	»	3,000: —
Materiell och dithörande samt utrustningsbidrag till utgående elever med högst 150 kronor till hvarje	»	26,000: —
Bränsle och lyse	»	1,000: —
Porto och telefonavgift	»	300: —
Diverse	»	500: —
		Summa kronor 39,575: —

Det af skolans styrelse uppgjorda förslag till utgifts- och inkomststat för år 1909 är af följande lydelse:

Utgifter:

Beräknad brist den 1 januari 1909 kronor 2,000: —

Aflöningar:

förste läraren, tillika föreståndare	kronor	1,750: —	
lärarinnan	»	1,000: —	
1 lärare i borstbinderi	»	1,400: —	
1 d:o d:o	»	1,250: —	
läraren i korgmakeri	»	1,000: —	
timläraren i sång för 44 lektioner	»	110: —	
biträden vid varuexpeditionen	»	1,200: —	» 7,710: —
Lokalerna	»	2,300: —	» 2,300: —

Transport kronor 12,010: —

	Transport kronor	12,010: —	
Städning och eldning	»	240: —	
Utackorderingsbidrag till 40 medellösa elever à 150 kronor	»	6,000: —	
Materiell m. m. och utrustningsbidrag till utgående elever med högst 150 kronor till hvar	»	31,000: —	
Bränsle och lyse	»	1,300: —	
Porto och telefon.....	»	300: —	
Diverse	»	500: —	51,350: —

Inkomster:

Försäljningsmedel	kronor	30,000: —	
Intressen	»	150: —	
Bidrag från kungl. blindinstitutet till skolans kostnad för anskaffande af materiell åt blinda	»	1,200: —	
Statsanslag	»	20,000: —	51,350: —

Vid jämförelse mellan 1908 års stat och förslaget till stat för år 1909 synes, att i statsförslaget förekomma jämväl utgiftsökningar, som ej kunna härledas från ökningen af elevantalet. Dessa äro dels förhöjda aflöningar till lärarpersonalen dels ock höjda utackorderingsbidrag.

Som Riksdagen med afseende å hvad därom af departementschefen anförts ej har något att erinra vare sig emot den föreslagna förhöjningen af lärarpersonalens aflöningar och bidragen till elevernas utackordering eller förslaget i öfrigt till utgiftsstat för skolan under år 1909, har Riksdagen, som till fullo uppskattar vikten af att skolan icke på grund af ekonomiska svårigheter må hämmas i sin synnerligen gagnande verksamhet, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, till *handtverkskolan i Kristinehamn för blinda* på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 20,000 kronor.

154:o) På grund af hvad Eders Kungl. Maj:t därom föreslagit, har Riksdagen, i likhet med hvad för en följd af år ägt rum, på extra stat för år 1909 anvisat:

till *tryckning af blindskrifter* 2,500 kronor; och till *understöd åt blindlärarelever* samt till *reseunderstöd åt blindlärare* 1,200 kronor.

Undervisningsanstalter för vanföra.

155:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen vidare, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 12,000 kronor att användas dels i öfverensstämmelse med de af departementschefen till statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 14 januari 1905 angifna grunder till understöd åt de i Göteborg, Hälsingborg och Stockholm af föreningarna för bistånd åt vanföra inrättade *undervisningsanstalterna för vanföra*, dels ock för bekostande af dessa anstalters inspektion.

Diverse anslag.

156:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för beredande af *religionsvård åt svenska sjömän i utländska hamnar* samt åt andra därstädes sig uppehållande landsmän, på extra stat för år 1909 beviljat ett belopp af 25,000 kronor.

157:o) Med anledning af hvad Eders Kungl. Maj:t därutinnan föreslagit, har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till *aflöning åt pastor vid svenska Victoriaförsamlingen i Berlin* på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 6,000 kronor.

158:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för anställande under åren 1909—1911 af en extra ordinarie prästman vid järnvägslinjen Gellivare—Riksgränsen bevilja 10,500 kronor och däraf på extra stat för år 1909 anvisa 3,500 kronor.

I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen, som för anställande under åren 1906—1908 af en extra ordinarie prästman vid järnvägslinjen Gellivare—Riksgränsen år 1905 beviljat 10,500 kronor, och däraf på extra stat för ett hvart af åren 1906, 1907 och 1908 anvisat 3,500 kronor, på af departementschefen anförda grunder, för anställande jämväl under åren 1909—1911 af en *extra ordinarie prästman vid järnvägslinjen Gellivare—Riksgränsen* beviljat 10,500 kronor och däraf på extra stat för år 1909 anvisat 3,500 kronor.

159:o) Efter det, på framställning af Eders Kungl. Maj:t 1907 års Riksdag beviljat till anställande af fyra kontraktsadjunkter inom lappmarken

24,000 kronor och till resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter 3,900 kronor samt på extra stat för år 1908 anvisat af anslaget till kontraktsadjunkterna 8,000 kronor och af anslaget till resekostnadsersättning åt dessa 1,300 kronor med rätt för Eders Kungl. Maj:t att meddela erforderliga närmare bestämmelser rörande anslagens användande, har nu Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att af de sålunda beviljade beloppen anvisa för år 1909 af anslaget till kontraktsadjunkterna 8,000 kronor och af anslaget till resekostnadsersättning åt dessa 1,300 kronor.

Riksdagen har af förut beviljade anslag på extra stat för år 1909 anvisat

dels till anställande af fyra kontraktsadjunkter inom lappmarken 8,000 kronor;

dels ock till resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter 1,300 kronor,

med rätt för Eders Kungl. Maj:t att meddela erforderliga närmare bestämmelser rörande anslagens användande.

160:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställningar, beviljade Riksdagen år 1905 dels till anställande af två kontraktsadjunkter inom dåvarande Västerbottens fjärde kontrakt 12,000 kronor dels till resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter, 1,500 kronor dels ock till två stipendier för utbildande vid universitet af präster, förtrogna med finska språket, 4,500 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att meddela de närmare bestämmelser, som kunde erfordras rörande anslagens användande, hvarjämte Riksdagen för hvartera af åren 1906, 1907 och 1908 anvisade af anslaget till anställande af dylika kontraktsadjunkter 4,000 kronor, af anslaget till resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter 500 kronor och af anslaget till två stipendier 1,500 kronor. I likhet härmed och i enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1909 beviljat

dels till anställande af två kontraktsadjunkter inom Norrbottens norra kontrakt samt Juckasjärvi och Karesuando församlingar af Lappmarkens tredje kontrakt 12,000 kronor, däraf 4,000 kronor att utgå under år 1909;

dels till resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter 1,500 kronor, däraf 500 kronor att utgå under år 1909;

dels ock till två stipendier för utbildande vid universitet af präster, förtrogna med finska språket, 4,500 kronor, däraf 1,500 kronor att utgå under år 1909,

med rätt för Eders Kungl. Maj:t att meddela de närmare bestämmelser, som må erfordras rörande anslagens användande.

161:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen vidare, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till *resestipendier åt prästmän*, under de villkor och bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, på extra stat för år 1909 anvisat 8,000 kronor.

162:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1903—1908 ägt rum, till bestridande af *kostnaderna för viss utredning rörande ecklesiastika boställen* på extra stat för år 1909 anvisat ett förslagsanslag å 10,000 kronor.

163:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts i en den 20 mars 1908 till Riksdagen aflåten proposition n:o 164 därom gjord framställning har Riksdagen, på sätt i särskild skrifvelse anmäles, såsom bidrag till gäldande af byggnadskassans i Visby stift skulder till lärarnas vid elementarläroverken änke- och pupillkassa och prästerskapets änke- och pupillkassa på extra stat för år 1909 beviljat ett anslag å 11,680 kronor.

164:o) Sedan 1907 års Riksdag med anledning af framställning af Eders Kungl. Maj:t för uppförande af en gudstjänstlokal i Gargnäs by af Sorsele församling beviljat ett belopp af 20,000 kronor och däraf på extra stat för år 1908 anvisat 10,000 kronor, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af nämnda anslag på extra stat för år 1909 anvisa återstoden, 10,000 kronor.

Riksdagen har af förutnämnda, för *uppförande af en gudstjänstlokal i Gargnäs by af Sorsele församling* beviljade anslag på extra stat för år 1909 anvisat återstoden, 10,000 kronor.

165:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, såsom bidrag för att, i sammanhang med byggandet af ny kyrka för svenska församlingen i London, för den svenska kolonien därstädes uppföra församlingssal, skol- och läsrum samt bibliotek, bevilja ett anslag af 100,000 kronor och däraf på extra stat för år 1909 anvisa 50,000 kronor.

I likhet med departementschefen och de i ärendet hörda myndigheter anser Riksdagen det med ifrågavarande anslagskraf afsedda företaget kunna blifva ett starkt och synnerligen önskvärdt föreningsband mellan den stora svenska koloniens i London medlemmar och fosterlandet. Och då koloniens medlemmar, enligt hvad utredningen ger vid handen, visat stort intresse och stor ofrevillighet för att åvägabringa detta föreningsband, synes svenska staten böra gå deras sträfvanden till mötes. På grund häraf och

då Riksdagen icke har något att erinra emot storleken af det begärda beloppet, som, ehuru i sig själf rätt ansenligt, dock med hänsyn till det därmed afsedda byggnadsföretagets omfattning, icke torde böra anses större än behovet kräfver, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, såsom bidrag för att, i sammanhang med bygandet af ny kyrka för svenska församlingen i *London, för den svenska kolonien* därstädes *uppföra församlingsal, skol- och läsrum samt bibliotek*, beviljat ett anslag af 100,000 kronor och däraf på extra stat för år 1909 anvisat 50,000 kronor.

166:) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att för upprätthållande under tiden den 1 september 1908—den 1 september 1909 af svensk undervisning för svenska barn i Berlin på extra stat för år 1909 bevilja ett belopp af 1,600 kronor att utgå enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt föreskrifva.

Riksdagen har, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, för *upprätthållande under tiden den 1 september 1908—den 1 september 1909 af svensk undervisning för svenska barn i Berlin* på extra stat för år 1909 beviljat ett belopp af 1,600 kronor att utgå enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt föreskrifva.

167:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts i punkt 159 under åttonde hufvudtiteln i statsverkspropositionen därom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad för åtskilliga föregående år ägt rum, jämväl för år 1909 på extra stat anvisat ett belopp af 2,000 kronor till *svenska fornskriftsällskapet*.

168:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:t i ämnet gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad åren 1907 och 1908 ägt rum, till understöd åt *samfundet för utgifvande af handskrifter rörande Skandinaviens historia* på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 1,000 kronor under villkor, att samfundet till ecklesiastikdepartementet aflämnar 50 exemplar af den för anslagsåret afsedda publikationen.

169:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för hvart ock ett af åren 1901—1908 ägt rum, på extra stat för år 1909 till *nordiska museet* anvisat ett belopp af 50,000 kronor, att under villkor, att utaf ledamöterna i museets nämnd en är af Eders Kungl. Maj:t förordnad, äfvensom på de öfriga villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt föreskrifva, ställas till

nämndens förfogande för att enligt dess bestämmande användas för museet tillhörande ändamål.

170:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1909 till kulturhistoriska museet i Lund anvisa ett belopp af 10,000 kronor att under villkor, att utaf ledamöterna i styrelsen för kulturhistoriska föreningen för södra Sverige en är af Eders Kungl. Maj:t förordnad, ställas till styrelsens förfogande för att användas för museets förvaltningskostnader och i främsta rummet till aflöning af två vetenskapligt och fackmässigt utbildade biträden vid museet.

För hvart och ett af åren 1903—1908 har anslag för ifrågavarande ändamål utgått med 5,000 kronor. Som den till stöd för den nu äskade anslagshöjningen förebragta utredningen synes tillfyllestgörande samt Riksdagen finner de för anslaget åtnjutande föreslagna villkor välbetänkta, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, på extra stat för år 1909 till *kulturhistoriska museet i Lund* anvisat ett belopp af 10,000 kronor att under villkor, att utaf ledamöterna i styrelsen för kulturhistoriska föreningen för södra Sverige en är af Eders Kungl. Maj:t förordnad, ställas till styrelsens förfogande för att användas för museets förvaltningskostnader och i främsta rummet till aflöning af två vetenskapligt och fackmässigt utbildade biträden vid museet.

171:o) Sedan 1907 års Riksdag på grund af därom väckta motioner till understöd åt »musikhistoriska museet» beviljat ett anslag af 9,000 kronor att utgå under tre år på de villkor och under de förbehåll, Eders Kungl. Maj:t kunde finna skäligt föreskrifva, samt däraf på extra stat för år 1908 anvisat ett belopp af 3,000 kronor, har Riksdagen på framställning af Eders Kungl. Maj:t af omförmälda till *understöd åt musikhistoriska museet* beviljade anslag på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 3,000 kronor.

172:o) På grund af hvad Eders Kungl. Maj:t därutinnan föreslagit har Riksdagen i likhet med hvad för åren 1906—1908 ägt rum, på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 5,000 kronor till understöd för fortsatt *utgifvande af tidskriften Nordiskt medicinskt arkiv*, dock under villkor att af tidskriften för år 1909 kostnadsfritt öfverlämnas till hvarterdera af universitetsbiblioteken i Uppsala och Lund 10 exemplar samt till karolinska mediko-kirurgiska institutets bibliotek 5 exemplar, af hvilka behöfligt antal i främsta rummet tilldelas vederbörande institutioner och kliniker vid de medicinska undervisningsanstalterna.

173:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen vidare, i likhet med hvad för åtskilliga föregående år ägt rum, till understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften »*Acta mathematica*», på extra stat för år 1909 anvisat 3,000 kronor.

174:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för ett flertal år ägt rum, på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 1,200 kronor till understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften *Sphinx*, dock med villkor att dess utgivare öfverlämnar till universitetsbiblioteket i Uppsala 40 exemplar och till universitetsbiblioteket i Lund 20 exemplar af tidskriften för att användas för dessa biblioteks bytesverksamhet med utlandet.

175:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till understöd under de i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 13 januari 1908 angifna villkor åt sådana anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningar i folkbildningssyfte, på extra stat för år 1909 bevilja ett anslag af 220,000 kronor, af hvilket anslag dock högst 8,000 kronor må kunna, på de villkor Eders Kungl. Maj:t bestämmer, användas till understöd åt sådana centrala anstalter, som förmedla föreläsningar af ifrågavarande slag och som åt lokala anstalter för sådana föreläsningar tillhandahålla passande åskådningsmateriell.

Riksdagen, som finner den af Eders Kungl. Maj:t vidtagna förändringen af anslagets benämning lämplig, har ansett sig böra medgifva, att anslaget hvilket, efter att vid ett flertal olika tillfällen hafva höjts, för innevarande år utgår med ett belopp af 200,000 kronor, för att kunna motsvara de alltjämt ökade krafven på understöd af staten för de ifrågavarande föreläsningarna må bestämmas till det belopp, som af Eders Kungl. Maj:t nu föreslagits.

Riksdagen har alltså, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, till understöd under de i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 13 januari 1908 angifna villkor, åt sådana *anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningsskurser i folkbildningssyfte*, på extra stat för år 1909 beviljat ett anslag af 220,000 kronor, af hvilket anslag dock högst 8,000 kronor må kunna, på de villkor Eders Kungl. Maj:t bestämmer, användas till understöd åt sådana centrala anstalter, som förmedla föreläsningar af ifrågavarande slag och som åt lokala anstalter för sådana föreläsningar tillhandahålla passande åskådningsmateriell.

176:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att såsom bidrag till täckande af kostnaderna för de föreläsningskurser, som från universiteten i Uppsala och Lund vardas på begäran, vare sig af institution, som ej åtnjuter särskildt till populärvetenskapliga föreläsningskurser i folkbildnings-syfte beviljadt statsunderstöd, eller af viss kommun eller enskild person anordnade att under år 1909 eller senare hållas utom universitetsstäderna, på extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 7,000 kronor, hvaraf 4,000 kronor till Uppsala och 3,000 kronor till Lunds universitet, att utgå under villkor att den, som föreläsning begärt, för täckande af föreläsarens rese-kostnad och arfvode tillskjuter minst lika mycket som staten.

På grund af hvad i ärendet förekommit och då Riksdagen finner den begärda anslagsökningen beträffande universitetet i Uppsala välgrundad, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, såsom bidrag till täckande af kostnaderna för de *föreläsningskurser, som från universiteten i Uppsala och Lund* vardas på begäran, vare sig af institution, som ej åtnjuter särskildt till populärvetenskapliga föreläsningskurser i folkbildningssyfte beviljadt statsunderstöd, eller af viss kommun eller enskild person anordnade att under år 1909 eller senare *hållas utom universitetsstäderna*, på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 7,000 kronor, hvaraf 4,000 kronor till Uppsala och 3,000 kronor till Lunds universitet, att utgå under villkor att den, som föreläsning begärt, för täckande af föreläsarens resekostnad och arfvode tillskjuter minst lika mycket som staten.

177:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för de föreläsningskurser, som äro afsedda att under sommaren 1909 eller senare vid universitetet i Uppsala för allmänheten anordnas, på extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 7,400 kronor.

Riksdagen, som visserligen anser de så kallade sommarkurserna vara af sådan betydelse för spridande af nyttiga kunskaper, att desamma äro förtjänta att från statens sida understödjas, men å andra sidan är af den uppfattning, att detta understöd icke bör utan trängande skäl stegras, vill icke bestrida, att ett högre anslag än vid föregående tillfällen är erforderligt. Riksdagen finner dock den nu begärda anslagsökningen väl stor och anser densamma utan olägenhet kunna begränsas därhän, att anslaget bestämmes till 7,000 kronor.

Riksdagen har därför såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för de *föreläsningskurser, som äro afsedda att under sommaren 1909*

eller senare vid universitetet i Uppsala för allmänheten anordnas, på extra stat för 1909 anvisat ett belopp af 7,000 kronor.

178:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen, att såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för de föreläsningskurser, som äro afsedda att under sommaren 1908 vid Göteborgs högskola för allmänheten anordnas, på extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 2,000 kronor.

På grund af hvad i ärendet anförts till statsrådsprotokollet och särskildt med hänsyn därtill, att med det begärda anslaget afses att tillgodose endast ett tillfälligt behof, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för de *föreläsningskurser, som äro afsedda att under sommaren 1908 vid Göteborgs högskola* för allmänheten anordnas, på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 2,000 kronor.

179:o) Sedan 1904 års Riksdag, med bifall till en af Eders Kungl. Maj:t i ämnet gjord framställning, beviljat för bearbetning och utgifning af de viktigaste vetenskapliga resultaten af docenten Otto Nordenskjölds expedition till Södra Ishafvet under åren 1902 och 1903 ett anslag af 55,000 kronor, att delas på fem år och utgå under vissa i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för den 8 april 1904 angifna villkor och förbehåll samt däraf på extra stat anvisats för år 1905 15,000 kronor, och för hvartera af åren 1906, 1907 och 1908 10,000 kronor, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af omförmälda, redan beviljade anslag på extra stat för år 1909 anvisa återstoden 10,000 kronor.

Riksdagen har, för *bearbetning och utgifning af de viktigaste vetenskapliga resultaten af docenten Otto Nordenskjölds expedition till Södra Ishafvet* under åren 1902 och 1903, af förut beviljadt anslag på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 10,000 kronor.

180:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1909 bevilja ett anslag af 5,000 kronor till understöd åt filosofie doktorn Fredrik Robert Martin för fortsatt utgifvande af ett planschverk öfver österländsk konst, mot villkor att 20 fullständiga exemplar däraf öfverlämnas till ecklesiastikdepartementet.

Riksdagen har inhämtat, att ifrågavarande planschverk föreligger i fullbordadt skick och att det nu äskade bidraget till detsammes utgifvande erfordras endast för afslutandet af verkets tryckning. Med hänsyn därtill och då verket, af hvilket Riksdagen tagit del, i konstnärligt och veten-

skapligt afseende torde komma att blifva ett i alla civiliserade länder känt prof på hvad i vårt land i berörda afseenden kan åstadkommas, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, på extra stat för år 1909 beviljat ett anslag af 5,000 kronor till understöd åt filosofie doktorn Fredrik Robert Martin för fortsatt *utgifvande af ett plansverk öfver österländsk konst*, mot villkor att 20 fullständiga exemplar däraf öfverlämnas till ecklesiastikdepartementet.

181:o) Sedan 1907 års Riksdag med anledning af särskilda inom Riksdagen väckta motioner beviljat professorn, numera riksantikvarien Oscar Montelius för fortsatt utgifvande af arbetet *La civilisation primitive en Italie* ett anslag af 21,000 kronor att utgå under de villkor och förbehåll, Eders Kungl. Maj:t kunde finna skäligt föreskrifva, samt däraf på extra stat för år 1908 anvisat ett belopp af 10,500 kronor, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af omförmälda, för fortsatt utgifvande af ifrågavarande arbete beviljade anslag på extra stat för år 1909 anvisa återstoden, 10,500 kronor.

Riksdagen har af redan beviljadt anslag för fortsatt utgifvande af arbetet »*La civilisation primitive en Italie*» å 21,000 kronor på extra stat för år 1909 anvisat återstoden 10,500 kronor.

182:o) Sedan Riksdagen år 1906, med bifall till en af Eders Kungl. Maj:t i ämnet gjord framställning, under förutsättning att det blefve bestämdt, att den elfte internationella geologiska kongressen skulle hållas i Stockholm år 1910, såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för kongressens hållande därstädes beviljat ett anslag af 20,000 kronor samt däraf å extra stat anvisat för hvartera af åren 1907 och 1908 ett belopp af 5,000 kronor, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af ifrågavarande, redan beviljade anslag på extra stat för år 1909 anvisa ytterligare 5,000 kronor.

Riksdagen har såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för den *elfte internationella geologiska kongressen i Stockholm* år 1910 af förut beviljadt anslag på extra stat för år 1909 anvisat ytterligare 5,000 kronor.

183:o) Sedan i anledning af en inom Riksdagen väckt motion 1907 års Riksdag till fasta årliga understöd under åren 1908—1910 åt inhemska skönlitterära författare af utmärkt förtjänst beviljat ett anslag af 30,000 kronor att af Eders Kungl. Maj:t efter sakkunniges hörande fördelas samt däraf å extra stat för år 1908 anvisat ett belopp af 10,000 kronor, hvilket beslut af Eders Kungl. Maj:t genom nådigt beslut den 28 juni 1907 gillats,

har nu Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att af omförmälda anslag på extra stat för år 1909 anvisa ytterligare 10,000 kronor.

Riksdagen har af omförmälda, till *fasta årliga understöd under åren 1908—1910 åt inhemska skönlitterära författare af utmärkt förtjänst* redan beviljade anslag å 30,000 kronor på extra stat för år 1909 anvisat ytterligare 10,000 kronor.

184:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att i likhet med hvad förut under en följd af år ägt rum för befrämjande af den verksamhet, som enligt fastställda stadgar åligger svenska sällskapet för nykterhet och folkuppfostran, det år 1837 stiftade svenska nykterhetssällskapet på extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 4,000 kronor.

Riksdagen anser, att jämväl för nästkommande år medel böra beredas för nu ifrågakommande ändamål till samma belopp som för innevarande år eller 4,000 kronor.

I afseende å sättet för medlens anvisande anser emellertid Riksdagen, i motsats till departementschefen, att då, enligt hvad af utredningen inhämtas, den del af brännvinsförsäljningsmedlen som jämlikt 25 § i kungl. förordningen angående försäljning af brännvin den 9 juni 1905 skall afsättas för att användas till främjande af nykterhet och motarbetande af dryckenskapens följder blifver disponibel under april eller maj 1909, det för ifrågakommande ändamål för samma år ifrågakommande understödet bör utgå af dessa medel i mån som desamma därtill förslå.

Riksdagen har förty i anledning af Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning medgifvit, att af de enligt 25 § i kungl. förordningen angående försäljning af brännvin den 9 juni 1905 till främjande af nykterhet och motarbetande af dryckenskapens följder afsatta brännvinsförsäljningsmedel må för *främjande under år 1909 af den verksamhet, som enligt fastställda stadgar åligger svenska sällskapet för nykterhet och folkuppfostran, det år 1837 stiftade svenska nykterhetssällskapet*, utgå ett belopp af 4,000 kronor.

185:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, i likhet med hvad för hvartera af åren 1905—1908 ägt rum, till främjande af centralförbundets för nykterhetsundervisning verksamhet på extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 4,000 kronor att af förbundet användas under de villkor Eders Kungl. Maj:ts kan finna skäligt föreskrifva.

I sammanhang härmed har Riksdagen till behandling förehaft en inom Riksdagen väckt motion, däri föreslagits, att det af Eders Kungl. Maj:t till

främjande af centralförbundets för nykterhetsundervisning verksamhet under år 1909 föreslagna understödet af 4,000 kronor måtte under i öfrigt oförändrade villkor höjas till 10,000 kronor.

Riksdagen har, i anledning af Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning och berörda motion, medgifvit, att af de enligt 25 § i kungl. förordningen angående försäljning af brännvin den 9 juni 1905 till främjande af nykterhet och motarbetande af dryckenskapens följder afsatta brännvinsförsäljningsmedel må för främjande af centralförbundets för nykterhetsundervisning verksamhet under år 1909 utgå ett belopp af 10,000 kronor.

186:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till understöd för fortsatt utgifvande af *tidskriften Mimer* på extra stat för år 1909 anvisa ett anslag af 1,500 kronor.

Under återopande af hvad under punkt 184 här ofvan anförts, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen medgifvit att af de enligt 25 § i kungl. förordningen angående försäljning af brännvin den 9 juni 1905 till främjande af nykterhet och motarbetande af dryckenskapens följder afsatta brännvinsförsäljningsmedel må till understöd för *fortsatt utgifvande af tidskriften Mimer*, utgå ett belopp af 1,500 kronor.

187:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på axtra stat för år 1909 anvisa ett anslag af 2,000 kronor att, på de villkor Eders Kungl. Maj:t bestämmer, af Sveriges studerande ungdoms helnykterhetsförbund användas till främjande af dess nykterhetsverksamhet.

Då ifrågavarande nykterhetsförbund genom sin verksamhet otvifvelaktigt gjort sig förtjänt af statsunderstöd, har Riksdagen i enlighet med hvad under punkt 184 här ofvan anförts, medgifvit, att af de enligt 25 § i kungl. förordningen angående försäljning af brännvin den 9 juni 1905 till främjande af nykterhet och motarbetande af dryckenskapens följder afsatta brännvinsförsäljningsmedel må utgå ett belopp af 2,000 kronor att, på de villkor Eders Kungl. Maj:t bestämmer, af *Svergies studerande ungdoms helnykterhetsförbund* användas till främjande af dess nykterhetsverksamhet under år 1908.

188:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1907 och 1908 ägt rum, på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 4,500 kronor till *pedagogiska biblioteket i Stockholm*.

189:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1898—1908 ägt rum, på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 3,650 kronor, att på de villkor, som Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt bestämma, användas till understöd för utgifvande äfven under sistnämnda år af tidskriften *Svenska landsmål och svenskt folklif*.

190:o) Sedan 1907 års Riksdag med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning för utförande i enlighet med af Eders Kungl. Maj:t fastställd plan af undersökningar rörande ortnamn inom Örebro län beviljat ett anslag af 14,000 kronor och däraf på extra stat för år 1908 anvisat ett belopp af 10,000 kronor, dock under villkor att af landsting, korporationer eller enskilda för samma undersökningar tillsköttes för åren 1907—1912 minst ett belopp af 7,000 kronor, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af samma anslag på extra stat för år 1909 anvisa återstoden, 4,000 kronor.

Riksdagen har af förenämnda, redan beviljade anslag å 14,000 kronor för utförande af *undersökningar rörande ortnamn inom Örebro län* på extra stat för år 1909 anvisat återstoden, 4,000 kronor.

191:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till understöd, under de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma, för anordnande af *undervisningskurser för utbildande af lärarinnor i huslig ekonomi* på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 15,500 kronor, däraf åt styrelsen för Uppsala enskilda läroverk 10,500 kronor, åt styrelsen för aktiebolaget Ateneum för flickor i Stockholm 2,500 kronor och åt Göteborgs allmänna folkskolestyrelse 2,500 kronor.

192:o) I en till Riksdagen aflåten proposition (n:o 50) af den 14 februari 1908 har Eders Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden samma dag föreslagit Riksdagen att såsom bidrag till bestridande af omkostnaderna för deltagande för Sveriges sida i de olympiska spelen i London år 1908 på extra stat för år 1909 bevilja ett anslag af 15,000 kronor.

Riksdagen har såsom bidrag till bestridande af omkostnaderna för deltagande för Sveriges sida i de olympiska spelen i London år 1908 på extra stat för år 1909 beviljat ett anslag af 15,000 kronor.

193) Eders Kungl. Maj:t har vidare under punkt 184 föreslagit Riksdagen att till beredande, i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 13 januari 1908 angifna grunder, af *extra lönetillägg*

för innevarande år åt en del tjänstemän och betjante i ecklesikdepartementets afdelning af Eders Kungl. Maj:ts kansli samt till departementet hörande ämbetsverk och kärer å extra stat för år 1909 anvisa såsom förslagsanslag ett belopp af 90,000 kronor.

På sätt i särskild skrifvelse anmäles, har Riksdagen, i anledning af hvad Eders Kungl. Maj:t sålunda föreslagit för beredande af extra lönetillägg för innevarande år åt en del tjänstemän och betjante i ecklesiastikdepartementets afdelning af Eders Kungl. Maj:ts kansli samt till departementet hörande ämbetsverk och kärer å extra stat för år 1909 anvisat såsom förslagsanslag ett belopp af 90,000 kronor, att utbetalas med iakttagande att för beräknande af extra lönetillägg skola gälla de i nämnda skrifvelse angifna grunder.

194:o) Af det statsverkspropositionen bifogade statsrådsprotokollet inhämtas, att statskontoret i särskilda skrivelser till Eders Kungl. Maj:t den 11 december 1907 till ersättande anmält följande af statskontoret förskjutna medel:

1:o) jämlikt kungl. brefvet den 2 maj 1902 till arfvoden jämte resekostnads- och traktamentsersättning åt ordföranden och ledamöterna i <i>kommittén för undersökning af svenska ortnamn</i>	kronor	1,445: 40.
2:o) jämlikt kungl. brefvet den 28 juni 1907 till bestridande af kostnader för <i>utförande af gräfningar å det s. k. Fisktorget i Uppsala</i>	»	1,000: —.
3:o) på grund af kungl. brefvet den 13 september 1907 till disposition af vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien för åtgärder till <i>bevarande af Näs slottsruin å Visingsö</i>	»	1,500: —.
4:o) på grund af kungl. brefvet den 31 maj 1907 till Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Gottlands län för <i>inköp af det s. k. Kvarntornet och Tjarkokeriet i Visby</i>	»	1,200: —.
5:o) på grund af kungl. brefvet den 15 november 1907 till disposition af vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien för <i>restaurering af kistor i den kungl. grafkammaren i Strängnäs domkyrka</i>	»	3,500: —.
6:o) jämlikt kungl. brefvet den 12 oktober 1906 till den af Eders Kungl. Maj:t den 17 oktober 1902 tillsatta		

kommittén för afgifvande af utlåtande och förslag angående undervisnings-, examens- och studieväsendet vid rikets universitet och karolinska mediko-kirurgiska institutet för tryckning af kommitténs betänkande angående de filosofiska examina m. m. kronor 4,670: 25.

7:o) jämlikt kungl. brefven den 31 december 1906 samt den 27 mars, den 3 maj och den 21 juni 1907 till de af chefen för ecklesiastikdepartementet på grund af Eders Kungl. Maj:ts bemyndigande den 31 december 1906 tillkallade sakkunnige för att biträda vid beredande till underdånig föredragning af föreslagna förändrade bestämmelser i fråga om tillsättande af lärarbefattningar vid rikets universitet och karolinska mediko-kirurgiska institutet m. m.:

reskostnads- och traktamentsersättning samt arfvoden till de sakkunnige kronor 3,028: 33

ersättning till vikarier för professorn vid karolinska institutet K. G. F. Lennmalm under honom beviljad tjänstledighet för deltagande i de sakkunniges arbeten

för lokalbyrå och skrifmaterialier... » 416: 66
» 401: 75

» 3,846: 74.

8:o) jämlikt kungl. brefven den 2 december 1905, den 31 december 1906 samt den 8 februari och den 27 mars 1907 till de af departementschefen på grund af Eders Kungl. Maj:ts bemyndigande den 31 december 1905 tillkallade sakkunnige för att biträda vid beredande till underdånig föredragning af förslag till nytt formulär för universitetets i Uppsala hufvudbok samt nya stater för universiteten i Uppsala och Lund:

reskostnads- och traktamentsersättning samt arfvoden till de sakkunnige kronor 1,023: 40

till kamreraren G. T. Brandberg såsom ersättning för mistade tjänstgöringspenningar under ledighet för deltagande i de sakkunniges arbeten

» 166: 67

till förste revisorn E. Beckman i enahanda afseende samt såsom ersättning för särskildt biträde inom ecklesiastikdepartementet ..	kronor	400: —	
för bestridande af vaktmästargöro- mål	»	30: —	kronor 1,620: 07.

9:o) jämlikt kungl. brefven den 16 mars, den 12 oktober samt den 7 och 14 december 1906 äfvensom den 4 juni 1907 till de på grund af Eders Kungl. Maj:ts be- myndigande den 16 mars 1906 tillkallade *sakkunnige för att biträda vid utarbetandet af förslag till stadga an- gående examina samt undervisnings- och studieväsendet inom universitetens medicinska fakulteter och vid karo- linska mediko-kirurgiska institutet m. m.:*

reskostnads- och traktamentsersätt- ning samt arfvoden åt de sak- kunnige	kronor	3,481: 15	
ersättning för mistade löneförmåner till professorerna K. A. Petré och C. Sundberg samt lasarets- läkaren A. H. Eurén	»	603: 38	
arfvode till sekreterare samt ersätt- ning för vaktmästarbiträde och städning	»	629: —	» 4,713: 53.

10:o) jämlikt föreskrift i kungl. brefven den 27 april och den 31 december 1906 samt den 1 februari, den 26 april och den 6 september 1907 till de på grund af Eders Kungl. Maj:ts bemyndigande den 27 april 1906 till- kallade *sakkunnige för att biträda med verkställande af utredning samt uppgörande af förslag till de än- dringar i reglementet för lärarnas vid elementarläroverken änke- och pupillkassa, som kunde påkallas genom en för- ändring af delägarnas ställning till kassan eller i öfrigt befunnes lämpliga:*

reskostnads- och traktamentsersätt- ning samt arfvoden till de sak- kunnige	kronor	5,275: 10	
ersättning för mistade löneförmåner till seminarieadjunkten L. T. Lars-			

son och teckningsläraren K. H. Segerborg	kronor 1,072: 77	
ersättning till t. f. byrådirektören K. Dickman för statistisk-matematisk utredning	» 1,000: —	
till räknebiträden, vaktmästare, renskrifning, lokalhyra m. m.	» 2,550: —	kronor 9,897: 87.
11:o) jämlikt föreskrift i kungl. brefven den 13 juli, den 7, den 21 och den 28 september samt den 31 december 1906 äfvensom den 12 april 1907 till den af Eders Kungl. Maj:t den 13 juli 1906 tillsatta <i>kommittén för afgifvande af förslag huru den högre tekniska undervisningen i riket lämpligen bör ordnas</i> : resekostnads- och traktamentsersättning samt arfvoden för deltagande i kommitténs arbeten äfvensom sekreterararfvode och ersättning till vikarier för professorn E. A. Wijkander		
	kronor 22,149: 67	
till löpande utgifter	» 4,000: —	» 26,149: 67.
12:o) enligt föreskrifter i kungl. kungörelserna den 14 november 1902 och den 31 december 1904 kostnader under tiden november 1906—november 1907 för <i>transport af handlingar till landsarkiven i Uppsala, Lund och Vadstena samt arkivdepån i Visby</i>		
	» 1,729: 32.	
13:o) jämlikt kungl. brefven den 22 maj 1903 och den 12 april 1907 kostnader för <i>ordnande och förtecknande af domkapitlets i Kalmar arkiv</i>		
	» 1,000: —.	
14:o) jämlikt kungl. brefvet den 11 oktober 1907 till disposition af öfverståhållarämbetet kostnad för <i>mätning och beskrifning af ett med kronan tillhöriga tomterna n:is 1 och 2 i kvarteret Marsvinet i Stockholm sammanlagdt område</i>		
	» 172: —.	
15:o) jämlikt kungl. brefven den 9 november 1906 och den 30 augusti 1907 till <i>ökning af anslaget till materiell samt ved och ljus m. m. vid folkskoleseminariet i Stockholm</i>		
	» 4,250: —.	
16:o) jämlikt kungl. brefven den 22 mars och den 19 april 1907 till <i>inköp af undervisningsmateriell vid folkskoleseminarierna i Falun och Skara</i>		
	» 1,850: —.	

17:o) jämlikt kungl. brefvet den 16 november 1906 ersättning till e. o. arkitekten hos öfverintendents-ämbetet G. Petterson för hans arbete med afseende å *utarbetande af nya normalritningar till folkskolebyggnader* kronor 7,000: —.

18:o) jämlikt kungl. brefven den 13 juli, den 19 och 26 oktober, den 3 och den 16 november samt den 14 december 1906 äfvensom den 8 februari samt den 4, den 14 och den 28 juni 1907 till den af Eders Kungl. Maj:t den 13 juli 1906 tillsatta *kommittén för afgifvande af utlåtande och förslag angående ändrade bestämmelser rörande folkskoleseminarierna i riket m. m.:*

dels resekostnads- och traktaments- ersättning samt arfvoden åt kom- mitténs ordförande och ledamöter äfvensom tillkallade särskilda sak- kunnige dels ock ersättning för mistade löneförmåner åt semi- narierektorerna H. Dahlgren, O. W. Sundén och C. O. Arcadius, kyrkoherden C. R. Sundell, se- minarierektorn J. Wickbom och seminarieadjunkten Hedvig Sid- ner.....	kronor 28,696: 92	
arfvode till kommitténs sekreterare	» 3,600: —	
till löpande utgifter	» 13,000: —	» 45,296: 92.

19:o) jämlikt kungl. brefven den 14 juni och den 1 november 1907 till de af departementschefen på grund af Eders Kungl. Maj:ts bemyndigande den 14 juni 1907 tillkallade *sakkunnige för att biträda vid utredning af frågan om öfverflyttning på stadsfullmäktige i vissa större städer af värden om folkskoleväsendet därstädes:*

resekostnads- och traktamentsersätt- ning samt arfvoden åt de sak- kunnige.....	kronor 1,564: 20	
till ersättande af utgifter för städ- ning m. m.	» 61: 80	» 1,626: —.

20:o) jämlikt kungl. brefven den 19 oktober samt den 3 och den 23 november 1906 ersättning för mi-

stade löneförmåner åt kontraktsprosten H. D. Janson, kyrkoherden C. R. Sundell och öfverläraren A. P. A. Dalin, hvilka på grund af Eders Kungl. Maj:ts bemyndigande den 16 juni 1906 af departementschefen tillkallats för att såsom sakkunnige biträda vid utarbetande af ny plan och nya tabellformulär för departementets statistik angående folkundervisningen	kronor	170: 60.
21:o) jämlikt kungl. brefven den 14 juni och den 4 oktober 1907 till de af departementschefen på grund af Eders Kungl. Maj:ts bemyndigande den 14 juni 1907 tillkallade sakkunnige för att biträda vid utredning af frågan om ändrade bestämmelser rörande klockarinstitutionen: rese- och traktamentsersättning samt arfvoden åt de sakkunnige	kronor	431: —
för bestridande af åtskilliga kostnader i sammanhang med utredningen	kr.	1,000: —
22:o) på grund af föreskrift i kungl. brefvet den 20 januari 1905 hyresersättning för åren 1906 och 1907 åt e. o. professorn vid farmaceutiska institutet T. E. Ekecrantz	»	1,431: —.
23:o) jämlikt kungl. brefvet den 28 september 1907 tilläggsanslag för undervisning efter lefvande modell under höstterminen 1907 vid det under akademiens för de fria konsterna inseende ställda läroverket	»	2,000: —.
24:o) jämlikt kungl. brefvet den 23 november 1906 till den af Eders Kungl. Maj:t den 11 mars 1898 tillsatta kommittén för vidtagande af åtgärder för utförande af en gradmätning på Spetsbergen i afräkning å sekreterarens arfvode, till bestridande af löpande utgifter äfvensom till resekostnadsersättningar och dagtraktamenten	»	1,500: —.
25:o) jämlikt kungl. brefvet den 16 juni 1906 till akademiens för de fria konsterna förfogande såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för Sveriges deltagande i en internationell utställning för bildande konst i Budapest åren 1906—1907 5,000 kronor, af hvilket belopp akademien, enligt meddelande från statskontoret, den 28 december 1907 återburit 456 kronor 45 öre och hvaraf sålunda återstår oersatt ett belopp af	»	3,000: —.
		4,543: 55.

26:o) jämlikt kungl. brefven den 19 oktober och den 7 december 1906 samt den 15 mars och den 10 augusti 1907 till den af Eders Kungl. Maj:t den 19 oktober 1906 tillsatta *kommittén för afgifvande af förslag till ändrade bestämmelser i fråga om främmande trosbekännarens skattskyldighet till svenska kyrkan samt hennes prästerskap och betjäning:*

resekostnads- och traktamentsersättning samt arfvoden till kommitténs ordförande, ledamöter och sekreterare	kronor 16,574: 83	
till löpande utgifter	» 10,000: —	kronor 26,574: 83.

27:o) jämlikt kungl. brefven den 29 november 1906 samt den 22 februari och den 19 april 1907 ersättning för mistade tjänstgöringspenningar åt kammarrådet K. R. Rydin, som af Eders Kungl. Maj:t den 29 november 1906 förordnats att *biträda departementschefen vid beredande till föredragning af vissa utaf prästlönerregleringskommittén afgifna förslag m. m.*, samt åt kammarrådet V. Dyberg, som af departementschefen på grund af Eders Kungl. Maj:ts den 29 november 1906 gifna bemyndigande tillkallats att biträda vid nämnda beredning, äfvensom kostnader för af Rydin anlitat statistiskt biträde

» 3,788: 44.

28:o) jämlikt kungl. brefven den 20 april 1906 samt den 15 och den 22 februari äfvensom den 21 juni 1907 under tiden december 1906—november 1907 bestridda kostnader för *bibelkommissionen*

» 8,326: 74.

Slutligen har statskontoret i underdånig skrifvelse den 20 december 1907 till ersättande anmält jämlikt kungl. brefvet den 13 december 1907 till de under 9) omnämnda sakkunnige förskjutna medel särskild godtgörelse åt professorerna C. Sundberg och K. Petrén

.....	kronor 250: —
arfvode åt sekreterare	» 300: —
för bestridande af vaktmästargörö- mål och renskrifningskostnad	» 284: 90

» 834: 90.

Eders Kungl. Maj:t har nu för återgåldande af ofvan omförmälda förskott, sammanlagdt 174,637 kronor 83 öre, af Riksdagen äskat ett extra anslag för år 1909, hvilket för undvikande af öretal i riksstaten borde bestämmas till 174,638 kronor.

Riksdagen har till ersättning af ofvan omförmälda, af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter på extra stat för år 1909 beviljat ett anslag af 174,638 kronor.

Stockholm den 1 juni 1908.

Med undersåtlig vörndnad.

Bil. Litt. A.

Ordinarie anslagen under riksstatens Åttonde hufvudtitel.

Ecklesiastikdepartementet.	Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag.				Summa.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
Departementschefen	17,000	—	—	—	—	—	17,000	—
Departementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli	88,900	—	—	—	—	—	88,900	—
Riks- och landsarkiven	60,150	—	—	—	—	—	60,150	—
Kungl. biblioteket	92,700	—	—	—	—	—	92,700	—
Nationalmuseum (däraf fem särskilda <i>reservationsanslag</i> tillhopa å 32,800 kronor)	60,850	—	—	—	—	—	60,850	—
Kleresistaten	29,721	—	2,500	—	337,087	—	369,308	—
Domkapitlens expeditioner	89,930	—	—	—	—	—	89,930	—
Lappmarks ecklesiastikverk, <i>förslagsanslag</i>	100,000	—	—	—	—	—	100,000	—
Unviversitetet i Uppsala	730,619	—	—	—	—	—	730,619	—
Universitetet i Lund	604,841	—	—	—	—	—	604,841	—
Akademiska sjukhuset i Uppsala, <i>förslagsanslag</i>	10,000	—	—	—	—	—	10,000	—
Karolinska mediko-kirurgiska institutet (däraf till tandläkarinstitutet 16,000 kronor, <i>förslagsanslag</i> , högst)	287,335	—	—	—	—	—	287,335	—
Universitetskanslärsexpedition (däraf <i>förslagsanslag</i> högst 1,900 kronor)	9,550	—	—	—	—	—	9,550	—
Allmänna läroverken, <i>reservationsanslag</i>	5,638,139	—	—	—	—	—	5,638,139	—
Undervisning i slöjd vid de allmänna läroverken, <i>förslagsanslag</i>	10,000	—	—	—	—	—	10,000	—
Understöd åt extra ordinarie lärare vid allmänna läroverken under förfall på grund af sjukdom, <i>förslagsanslag</i>	5,000	—	—	—	—	—	5,000	—
Understöd åt enskilda läroverk, <i>förslagsanslag</i> högst... ..	60,000	—	—	—	—	—	60,000	—
Högre skolor för kvinnlig ungdom	380,000	—	—	—	—	—	380,000	—
Högre lärarinneseminarier	53,900	—	—	—	—	—	53,900	—
Transport	8,328,635	—	2,500	—	337,087	—	8,668,222	—

	Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag.				S u m m a.			
			Friheter.		Ersättningar.					
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.		
Transport	8,328,635	—	2,500	—	337,087	—	8,668,222	—		
Folkundervisningen:										
Seminarier för folkskollärarens bildande	540,485:	—								
Stipendier för seminarieelever	87,500:	—								
Arfvoden åt folkskoleinspektörer	45,000:	—								
Undervisningsmateriell m. m. för folkskolor	30,000:	—								
eller ett gemensamt reservationensanlag	702,985:	—								
Till resekostnadsersättning åt folkskoleinspektörer, <i>förslagsanlag</i>	93,000:	—								
Understöd åt högre folkskolor, <i>förslagsanlag</i>	32,000:	—								
Bidrag till aflönande af vikarie under öfningslärares vid folkskollärarseminarium sjukdom, <i>förslagsanlag</i> ...	4,000:	—								
Bidrag till aflönande af lärare och lärarinnor vid seminarier för småskollärare och småskollärarinnors bildande, <i>förslagsanlag</i>	26,000:	—								
Till främjande af folkundervisningen bland de i rikets nordligaste trakter bosatta finnar, <i>förslagsanlag</i>	90,000:	—								
Lönetillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor, <i>förslagsanlag</i>	9,456,000:	—								
Understöd åt folkhögskolor, <i>förslagsanlag</i>	140,000:	—								
Stipendier åt elever vid folkhögskolor	35,000:	—								
Understöd för aflönande af lärare vid fortsättningsskolan, <i>förslagsanlag</i>	110,000:	—								
För anordnande af manlig slöjd i folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola, <i>förslagsanlag</i>	345,000:	—								
För anordnande af kvinnlig slöjd i folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola, <i>förslagsanlag</i> ...	205,000:	—								
Transport	11,238,985:	—	8,328,635	—	2,500	—	337,087	—	8,668,222	—

	Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag.				Summa.			
			Friheter.		Ersättningar.					
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.		
Transport	11,238,985: —		8,328,635		2,500		337,087		8,668,222	
För anordnande af undervisning i huslig ekonomi i folkskolor, högre folkskolor och folkhögskolor	60,000: —									
Bidrag till aflönande i vissa fall af vikarie för lärare eller lärarinna vid folkskola eller småskola, <i>förslagsanslag</i>	146,000: —									
Bidrag till aflönande af vikarie för lärare vid småskollärarseminarium, <i>förslagsanslag</i>	2,000: —									
Bidrag till aflönande af vikarie för lärare vid högre folkskola, <i>förslagsanslag</i>	2,000: —									
Sällskapet för folkundervisningens befrämjande	4,500: —									
Folkskolan i Västerlösa, ersättning att utgå enligt hittills gällande grunder, <i>förslagsvis</i> ...	83: —	6,583: —	11,453,568						11,453,568	
Understöd åt folkbibliotek, <i>förslagsanslag</i>		60,000								60,000
De tekniska läroverken		558,275								558,275
Gymnastiska centralinstitutet		39,650								39,650
Farmaceutiska institutet		34,000								34,000
Barnmorskeundervisningen och barnbördshusen		52,358								52,358
Svenska akademien		8,250								8,250
Vetenskapsakademien		14,460								14,460
Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien (däraf 1,000 kronor <i>reservationsanslag</i>)		48,700								48,700
Akademien för de fria konsterna (däraf tvenne <i>reservationsanslag</i> å tillhoppa 31,900 kronor)		90,750								90,750
Musikaliska akademien (däraf 6,000 kronor <i>reservationsanslag</i>)		84,635								84,635
Naturhistoriska riksmuseum		94,700								94,700
Meteorologiska centralanstalten (däraf 16,000 kronor <i>reservationsanslag</i>)		26,300								26,300
Kyrklig själavård åt döfstumma, <i>förslagsanslag</i> , högst		14,000								14,000
Transport	20,908,281		2,500		337,087				21,247,868	

	Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag.				Summa.	
			Friheter.		Er-ättningar.			
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
Transport	20,908,281	—	2,500	—	337,087	—	21,247,868	—
Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda:								
Till befrämjande af döfstumundervisningen, <i>förslagsanslag</i>	200,000	—						
Institutet och förskolan för blinda å Tomtebodan	69,500	—						
Förskolan för blinda i Växjö	14,800	—						
Bidrag till aflönande i vissa fall af vikarier för lärare och lärarinnor vid blindundervisningsanstalterna å Tomtebodan och i Växjö, <i>förslagsanslag</i>	1,200	—						
	285,500	—	—	—	—	—	285,500	—
Serafimerlasarettet	120,000	—	—	—	—	—	120,000	—
Stora barnhuset i Stockholm	78,000	—	—	—	—	—	78,000	—
Frimurarebarnhuset	2,750	—	—	—	—	—	2,750	—
Barnhusen i landsorten	28,380	—	—	—	—	—	28,380	—
Uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn, <i>förslagsanslag</i>	185,000	—	—	—	—	—	185,000	—
Uppfostringsanstalter för vanartade och i sedligt afseende försummade barn, <i>förslagsanslag</i>	70,000	—	—	—	—	—	70,000	—
Kyrkans underhåll.....	1,028	—	—	—	169,400	—	170,428	—
Resestipendier samt läroböckers, tidskrifters och lärda verks utgifvande, <i>reservationsanslag</i>	45,000	—	—	—	—	—	45,000	—
Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>	120,000	—	—	—	—	—	120,000	—
Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>	6,000	—	—	—	—	—	6,000	—
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i> (däraf till domkapitlens expeditioner högst 9,000 kronor)	55,027	—	—	—	—	—	55,027	—
Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	15,000	—	—	—	—	—	15,000	—
Summa	21,919,966	—	2,500	—	506,487	—	22,428,953	—

Bil. Litt. B.

Tabell öfver extra ordinarie anslagen under riksstatens
Åttonde hufvudtitel.

		Kronor	ö.
Ecklesiastikdepartementet.			
<i>Ecklesiastikdepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli:</i>			
Till arfvode åt en extra byråchef inom ecklesiastikdepartementet	5,900: —		
» biträden vid de statistiska arbetena inom ecklesiastikdepartementet	3,600: —	9,500	—
<i>Riks- och landsarkiven:</i>			
Till arfvode åt en extra arkivarie i riksarkivet samt arfvoden åt andra extra ordinarie tjänstemän i riksarkivet äfvensom till nödig vikariatsersättning	9,200: —		
» fortsatt utgifvande i tryck af sådana skrifter och handlingar, som äro af vikt för fäderneslandets historia ...	3,000: —		
» fortsatt utgifvande af »Svenska riksdagsakter m. m.»	1,500: —		
» arfvode åt en amanuens vid landsarkivet i Uppsala...	1,800: —		
» arfvode åt en amanuens vid landsarkivet i Lund	1,800: —		
» beredande af ökad tillgång till arfvoden åt extra biträden vid landsarkivet i Vadstena	1,300: —		
» ersättning åt extra biträden vid landsarkivet i Lund	1,000: —		
» uppförande af byggnader för ett landsarkiv i Göteborg	100,000: —	119,600	—
<i>Kungl. biblioteket:</i>			
Till redigering af Sveriges offentliga biblioteks gemensamma accessionskatalogs 23:e årgång, omfattande år 1908	1,500: —		
» inbindning af obundna böcker i kungl. bibliotekets äldre samlingar	10,000: —		
» utarbetande af katalog öfver ofullständigt förtecknade delar af dessa samlingar	10,000: —		
» förstärkning af arbetskrafterna vid kungl. biblioteket	10,500: —	32,000	—
	Transport	161,100	—

		Kronor	ö.
	Transport	161,100	—
<i>Nationalmuseum:</i>			
För vård, underhåll och tillökning af statens konstindustriella samlingar	5,100: —		
» anordnande af nattlig bevakning vid nationalmusei-byggnaden	3,986: —		
» biträde vid vård och tillhandahållande af handtecknings- och gravyr-samlingen i nationalmuseum äfvensom för vetenskaplig bearbetning af museets samlingar	2,000: —		
» systematiskt genomforskande m. m. af hittills icke fackmässigt undersökta, i svenska samlingar befintliga konstverk eller märkligare konstslöjdföremål	2,000: —	13,086	—
<i>Lifrustkammaren:</i>			
För tillsyn, underhåll och vård af samlingarna	6,200: —		
» upprättande af en lappkatalog öfver lifrustkammarens samlingar	2,200: —	8,400	—
<i>Domkapitlens expeditioner:</i>			
Till förstärkande af ordinarie anslaget till domkapitlens expeditioner		2,970	—
<i>Universiteten:</i>			
Till anordnande af universitetet i Uppsala af undervisning i bokföring	600: —		
» anordnande och första uppsättning af ett juridiskt seminarium vid universitetet i Uppsala	1,000: —		
» arfvode åt en biträdande lärare i medicin vid universitetet i Uppsala	3,000: —		
» höjning af arfvodet för notarien vid medicinska fakulteten i Uppsala	400: —		
» förstärkande af lärarkrafterna i kirurgi vid universitetet i Uppsala	2,000: —		
Bidrag till arfvode åt en assistent å akademiska sjukhusets i Uppsala röntgenafdelning	500: —		
	Transport	7,500: —	185,556 —

		Kronor	ö.
	Transport	7,500: —	185,556 —
För	anställande vid universitetet i Uppsala af lektorer i tyska, franska och engelska språken	9,000: —	
»	uppehållande af undervisning i nordisk och jämförande fornkunskap vid universitetet i Uppsala	2,500: —	
Till	arfvode åt en lärare inom ämnesgruppen estetik samt litteratur- och konsthistoria vid universitetet i Uppsala	2,500: —	
För	uppehållande af öfningarna å institutionen för allmän och analytisk kemi vid universitetet i Uppsala	1,500: —	
Till	afflöning åt en assistent vid det meteorologiska observatoriet i Uppsala samt till bestridande af löpande utgifter för de vid observatoriet anordnade seismologiska undersökningarna	2,000: —	
»	uppförande af en nybyggnad för den fysiska institutionen vid universitetet i Uppsala	40,000: —	
»	arfvode åt en för biträde vid arbetet med den internationella solarforskningen anställd assistent vid den fysiska institutionen i Uppsala	1,500: —	
»	universitetsbiblioteket i Uppsala	10,000: —	
För	tillfällig löneförbättring åt vice bibliotekarierna vid universitetsbiblioteket i Uppsala	1,000: —	
Till	arfvode åt extra ordinarie amanuenser vid universitetsbiblioteket i Uppsala	12,400: —	
»	uppförande af gymnastikbyggnad vid universitetet i Uppsala	24,740: —	
»	anordnande vid universitetet i Lund af undervisning i bokföring	900: —	
»	arfvode åt en biträdande lärare i medicin vid universitetet i Lund	2,000: —	
»	höjning af arfvodet för notarien vid medicinska fakulteten i Lund	200: —	
»	anordnande af kostnadsfri propedeutisk undervisning i allmän kirurgi vid universitetet i Lund	1,500: —	
För	anställande vid universitetet i Lund af lektorer i tyska, franska och engelska språken	9,000: —	
»	uppehållande vid universitetet i Lund af undervisning i slaviska språk, företrädesvis ryska	2,500: —	
»	afflöning af en föreståndare vid universitetets i Lund historiska museum samt mynt- och medaljkabinett	2,000: —	
Till	arfvode åt en amanuens vid universitetets i Lund konstsamlingar	500: —	
Transport		133,240: —	185,556 —

		Kronor	ö.
	Transport	133,240: —	
Till arfvode åt en lärare inom ämnesgruppen estetik samt litteratur och konsthistoria vid universitetet i Lund		2,500: —	185,556
» anordnande af undervisningskurs i allmän kemi vid universitetet i Lund		3,500: —	
För uppehållande af undervisning i entomologi och vård af de entomologiska samlingarna vid universitetet i Lund		3,000: —	
» ökning och komplettering af utrustningen vid universitetets i Lund zoologiska institution		2,500: —	
» anskaffande af möbler för zoologiska institutionen vid universitetet i Lund		4,000: —	
Till materiell m. m. för universitetsbiblioteket i Lund		10,000: —	
» ny inredning af gamla biblioteksbyggnaden vid universitetet i Lund		6,500: —	
För tillfällig löneförbättring åt vice bibliotekarien vid universitetsbiblioteket i Lund		500: —	
Till arfvoden åt extra biträden vid universitetsbiblioteket i Lund		6,000: —	
För utgifvande i tryck af anteckningar efter föreläsningar, hållna inom juridiska fakulteterna vid rikets universitet		2,500: —	
Till resestipendier åt ordinarie lärare m. fl. vid rikets universitet samt karolinska-mediko-kirurgiska institutet		10,000: —	184,240
<i>Karolinska mediko-kirurgiska institutet:</i>			
Till arfvode åt en amanuens vid institutets gynekologiska klinik å Sabbatsbergs sjukhus		900: —	
» arfvode åt en amanuens vid institutets syfilidologiska klinik å sjukhuset S:t Göran		900: —	
» en pediatrik klinik vid kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn		1,800: —	
» en poliklinik för barnsjukdomar i Stockholm		2,800: —	
» upprätthållande af undervisning och sjukvård vid vissa obstetriska och gynekologiska kliniker under en del af år 1909		1,500: —	
» anordnande af nya lokaler för den farmakologiska institutionen m. m.		106,226: —	
» arfvode åt en biträdande lärare i medicin vid institutet		3,000: —	
» arfvode åt en biträdande lärare i kirurgi vid institutet		3,000: —	
	Transport	120,126: —	369,796

		Kronor	ö.
	Transport	120,126: —	369,796
Till uppehållande af assistenttjänstgöring vid allmänna barnhuset i Stockholm		600: —	
» förhöjning af materialanslaget till den anatomiska institutionen vid institutet		5,200: —	
» till arfvode åt en föreståndare för röntgeninstitutet å serafimerlasaresset, till aflöning åt erforderligt biträde åt föreståndaren och till underhåll af röntgeninstrumentariet, tillhopa		5,000: —	130,926
<i>Allmänna läroverken:</i>			
Till arfvoden åt extra och vikarierande lärare vid de allmänna läroverken		100,000: —	
» arfvode åt en amanuens hos öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk		1,500: —	
» beredande af vederlag åt Sölvesborgs stad för allmänna läroverket därstädes frångången helgonskyld...		3,596: —	105,096
<i>Understöd åt enskilda läroverk:</i>			
Till förhöjning af understöden åt enskilda läroverk			50,000
<i>Högre skolor för kvinnlig ungdom:</i>			
För beredande af tilläggsunderstöd åt högre skolor för kvinnlig ungdom och samskolor		78,000: —	
Till resestipendier åt föreståndarinnor och föreståndare samt lärarinnor och lärare vid högre läroverk för kvinnlig ungdom och enskilda samskolor äfvensom privata lärarinneseminarier		10,000: —	
» dels resestipendier, dels ock understöd vid fortsatta studier åt föreståndarinnor och lärarinnor såväl vid lärarinneutbildningsanstalter i huslig ekonomi som vid skolkök		2,000: —	90,000
<i>Högre lärarinneseminarier:</i>			
För uppehållande af undervisningen vid seminariet		14,000: —	
Till beredande af tillfällig lönereglering		3,000: —	
	Transport	17,000: —	745,818

		Kronor	ö.
	Transport	17,000 —	745,818 —
Till	förbättrande af den geografiska och kemiska undervisningsmaterielen	2,600: —	
»	uppehållande af den valfria fjärde årskursen vid seminariet	3,000: —	
»	uppehållande af undervisningen i huslig ekonomi vid seminariet och normalskolan för flickor	6,000: —	
»	beredande af ökad utrymme för seminariet och normalskolan	3,000: —	31,600 —
<i>Folkundervisningen:</i>			
För	tillfällig löneförbättring till lärare och lärarinnor vid folkskoleseminariernas öfningsskolor	7,600: —	
Till	inredning och möblering af den nyuppförda byggnaden vid folkskoleseminariet i Stockholm m. m.	50,000: —	
»	uppförande af nya byggnader för folkskoleseminariet i Växjö	25,000: —	
»	trädgård vid folkskoleseminariet i Växjö	3,000: —	
»	täckande af den för avslutande af byggnadsarbetena vid folkskoleseminariet i Härnösand uppkomna brist	11,079: —	
»	uppehållande af undervisningen vid folkskoleseminariet i Luleå	28,445: —	
»	uppförande af erforderliga byggnader för folkskolläro- seminariet i Luleå samt anskaffande af gymnastik- attiralj för detsamma	100,000: —	
»	uppehållande af undervisning uti folkskolans högre afdelning vid de med folkskoleseminarierna i Kalmar, Landskrona, Strängnäs, Härnösand och Skara förenade öfningsskolorna	11,623: —	
»	anordnande af repetitionskurser i gymnastik för folk- skollärare och folkskolläroinnor	12,000: —	
»	beredande af möjlighet till skolgång för fattiga, på längre afstånd från skolorna boende barn inom Vil- helmina, Risbäcks, Stensele, Sorsele, Tärna, Arjeplogs och Malå församlingar	15,000: —	
Till	resestipendier åt rektorer samt öfriga lärare och lä- rarinnor vid folkskoleseminarierna	2,000: —	
»	resestipendier åt folkskollärare och folkskolläroinnor	4,000: —	269,747 —
	Transport		1,047,165 —

		Kronor	ö.
	Transport	1,047,165	—
<i>De tekniska läroverken:</i>			
Till	tillfällig löneförbättring för år 1909 för lektorer vid tekniska högskolan m. m.	6,000:	—
»	förstärkning af lärarkrafterna vid tekniska högskolan	17,500:	—
»	arfvode åt en extra lärare i elektroteknik vid tekniska högskolan.....	2,000:	—
»	förhöjning af aflöningen för betjäningen vid tekniska högskolan	1,215:	—
»	tillfällig löneförbättring för år 1909 åt vissa lärare vid Chalmers tekniska läroanstalt	13,900:	—
För	uppehållande af tekniska skolan i Stockholm under år 1908	13,199:	—
»	uppehållande af tekniska skolan i Stockholm under år 1909	15,949:	—
»	uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Norrköping	2,800:	—
»	uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Malmö.....	14,450:	—
»	uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Örebro	19,920:	—
»	uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Borås	3,850:	—
»	uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Härnösand	4,550:	—
»	tillfällig löneförbättring åt rektor, ordinarie lärare, tjänstemän och vaktmästare vid tekniska skolan i Eskilstuna	1,203:	—
Till	understöd åt lägre tekniska yrkesskolor samt till bestridande af kostnader för inspektion af dessa skolor	90,000:	—
»	resestipendier åt föreståndare och facklärare vid lägre tekniska läroanstalter	3,000:	—
»	understöd för uppehållande af slöjdföreningens i Göteborg skola	30,000:	—
		239,536	—
<i>Gymnastiska centralinstitutet.</i>			
För	uppehållande af undervisningen i den kvinnliga lärokursen vid institutet med ett ökad antal elever	4,700	—
	Transport	1,291,401	—

		Kronor	ö.
	Transport	1,291,401	—
<i>Farmaceutiska institutet.</i>			
Till tillfällig löneförbättring för år 1909 åt extra ordinarie vice professorerna vid institutet, <i>förslagsanslag</i>	1,500: —		
» ökad ersättning åt sekreterare och kamrerare, till egendomens underhåll m. m., till bränsle, gas, vatten m. m. och till städning af lokalerna m. m.....	12,200: —	13,700	—
<i>Barnmorskeundervisningen och barnbördshusen.</i>			
Till anordnande af repetitionskurser för äldre barnmorskor m. m.		3,000	—
<i>Vetenskapsakademien.</i>			
För inlösen af en internationell, fortlöpande katalog öfver naturvetenskaplig litteratur	2,000: —		
» upprätthållande af den för en internationell, fortlöpande katalog öfver naturvetenskaplig litteratur anordnade regionalbyrå för Sverige	1,600: —		
» bestridande af Sveriges andel i kostnaderna för den internationella jordmätningen	1,424: —	5,024	—
<i>Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien.</i>			
Till arfvoden åt extra biträden vid ordnandet och vården af de under vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien ställda samlingarna m. m.....	4,000: —		
» utförande af konserveringsåtgärder beträffande vissa kyrkoruiner i Visby	16,000: —		
» betäckande af kostnader för utgräfning af upptäckta ruiner å den s. k. Studentholmen i Uppsala m. m. ...	6,500: —		
» vidtagande af åtgärder för bevarande af Visingsborgs slottsruin	3,200: —	29,700	—
	Transport	1,342,825	—

		Kronor	ö.
	Transport	1,342,825	—
<i>Naturhistoriska riksmuseum:</i>			
Till vård, underhåll och förkofran af museets etnografiska afdelning	3,500: —		
» inköp och insamling af naturalier vid museets afdelning för arkegoniater och fossila växter, till arbetsbiträden därstädes och till bestridande af andra med arbeten vid afdelningen förenade utgifter	2,000: —		
» uppförande af nya byggnader för naturhistoriska riksmuseet	67,184: —	72,684	—
<i>Meteorologiska centralanstalten:</i>			
Till upprätthållande af fullständigt ordnad väderlekstjänst vid centralanstalten	10,250: —		
» upprätthållande af två meteorologiska stationer, den ena i Gellivare och den andra i norra Värmland eller i norra Dalarne	600: —		
Bidrag från Sverige för åren 1908—1910 till bekostande af den internationella kommissionens för vetenskaplig luftsegling publikation af undersökningar, rörande de högre luftlagren	720: —		
Till utförande af meteorologiska observationer för en hydrografisk undersökning af Sveriges färskvatten	12,300: —	23,870	—
<i>Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda:</i>			
Till handverksskolan i Kristinehamn för blinda	20,000: —		
» tryckning af blindskrifter	2,500: —		
» understöd åt blindlärarelever och reseunderstöd åt blindlärare	1,200: —		
» resestipendier åt föreståndare, lärare och lärarinnor vid rikets abnormskolor (döfstumskolor, blindskolor och sinnesslöanstalter)	1,000: —	24,700	—
<i>Undervisningsanstalter för vanföra:</i>			
Till understöd åt undervisningsanstalter för vanföra äfvensom för bekostande af dessa anstalters inspektion		12,000	—
	Transport	1,476,079	—

		Kronor	ö.
	Transport	1,476,079	—
<i>Diverse anslag:</i>			
Till beredande af religionsvård åt svenska sjömän m. fl. i utländska hamnar	25,000: —		
» aflöning åt pastor vid svenska Victoriaförsamlingen i Berlin	6,000: —		
» anställande af en extra ordinarie prästman vid järnvägslinjen Gellivare—Riksgränsen	3,500: —		
» anställande af fyra kontraktsadjunkter inom lappmarken	8,000: —		
» resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter ...	1,300: —		
» anställande af två kontraktsadjunkter inom Norrbottens norra kontrakt samt Jukkasjärvi och Karesuando församlingar af Lappmarkens tredje kontrakt	4,000: —		
» resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter ...	500: —		
» två stipendier för utbildande vid universitet af präster, förtrogna med finska språket	1,500: —		
» resestipendier åt prästmän	8,000: —		
» bestridande af kostnaderna för viss utredning rörande ecklesiastika boställen, <i>förslagsanslag</i>	10,000: —		
» uppförande af en gudstjänstlokal i Gargnäs by af Sorsele församling	10,000: —		
» församlingslokal, skol- och läsrum samt bibliotek för den svenska kolonien i London	50,000: —		
» upprätthållande under tiden den 1 sept. 1908—den 1 sept. 1909 af svensk undervisning för svenska barn i Berlin	1,600: —		
» svenska fornskriftsällskapet	2,000: —		
» understöd åt samfundet för utgifvande af handskrifter rörande Skandinaviens historia	1,000: —		
» nordiska museet	50,000: —		
» kulturhistoriska museet i Lund	10,000: —		
» understöd åt musikhistoriska museet	3,000: —		
» understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften Nordiskt medicinskt arkiv	5,000: —		
» understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften Acta mathematica	3,000: —		
» understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften Sfinx	1,200: —		
» understöd åt sådana anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningkurser i folkbildningssyfte	431,600: —		
	Transport 431,600: —	1,476,079	—

	Kronor	ö.
Transport	431,600: —	1,476,079
Bidrag till täckande af kostnaderna för de från universitetet i Uppsala och Lund utom universitetsstäderna år 1909 eller senare anordnade föreläsningskurser ...	7,000: —	
Bidrag till bestridande af kostnaderna för de föreläsningskurser, som äro afsedda att under sommaren 1909 eller senare vid universitetet i Uppsala för allmänheten anordnas.....	7,000: —	
Bidrag till bestridande af kostnaderna för de föreläsningskurser, som äro afsedda att under sommaren 1909 vid Göteborgs högskola för allmänheten anordnas.....	2,000: —	
Bidrag till gäldande af byggnadskassans i Visby stift skulder till lärarnas vid elementarläroverken änke- och pupillkassa och prästerskapets änke- och pupillkassa	11,680: —	
För bearbetning och utgifning af de viktigaste vetenskapliga resultaten af docenten Otto Nordenskjöld's expedition till Södra Ishafvet	10,000: —	
» bestridande af kostnaderna för företagande under år 1908 af en vetenskaplig expedition till Spetsbergen ...	8,000: —	
» understöd åt filosofie doktorn F. R. Martin för fortsatt utgifvande af ett planschverk öfver österländsk konst	5,000: —	
» understöd åt professor A. Montelius för fortsatt utgifvande af arbetet »La civilisation primitive en Italie»	10,500: —	
Bidrag till bestridande af kostnaderna för den elfte internationella geologiska kongressen i Stockholm år 1910	5,000: —	
Till fasta årliga understöd åt inhemska skönlitterära författare af utmärkt förtjänst	10,000: —	
» pedagogiska biblioteket i Stockholm	4,500: —	
» understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften Svenska landsmål och svenskt folklif.....	3,650: —	
För undersökningar rörande ortnamn inom Örebro län ...	4,000: —	
» utförande af en biologisk undersökning af sjön Tåkern	9,000: —	
Till understöd för anordnande af undervisningskurser för utbildande af lärarinnor i huslig ekonomi	15,500: —	
Bidrag till bestridande af omkostnaderna för deltagande från Sveriges sida i de olympiska spelen i London år 1908.....	15,000: —	
Till beredande af extra lönetillägg för år 1908 åt en del tjänstemän och betjante i ecklesiastikdepartementet, <i>förslagsanslag</i>	90,000: —	
» ersättning af åtskilliga af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter	174,638: —	817, 068
Summa		2,293,147